

Action rather than words please!

Dutch pension funds
and climate voting

CONTENTS

Contents	2
Introduction	3
Proxy voting guide for climate-responsible investors	5
What does the voting tell us?	6
Banks versus oil and gas – mixed signals, limited influence	8
Key findings of the report	10
Recommendations and best practices for investors	11
Recommendations for pension savers	13
Conclusions	14
Appendix 1: Methodology	17
Appendix 2: Resolution list	21
Appendix 3: Analysis by pension fund	25
ABP	26
PFZW	29
PMT	32
Bpfbouw	36
PWRI	39
PF Vervoer-pensioenfonds	43
Rabobank PF - Rabobank Pensioenfonds	46
BPL -BedrijfstakPensioenfonds Landbouw	49
PME -Pensionfonds Metaal- en Elektrotechniek	52
PNO Media -Pensioenfonds PNO Media	55
SPH -Stichting Pensionfonds Huisartsen	58
SPMS - Stichting Pensionfonds Medisch Specialisten	61
Asset manager AEGON	65
Asset manager Robeco	67

INTRODUCTION

Scientists and the United Nations are clearly stating that the window of opportunity to mitigate catastrophic climate change is closing beyond the point of no return. Adding to this clear message for urgent action, the International Energy Agency (IEA) has stressed that no new fossil fuel projects, expansions or explorations can be tolerated in any way, shape or form by any party if we are to have a realistic chance of meeting the Paris Agreement target of staying within 1.5°C.

It is also clear that no major coal, oil or gas company is committed to the Paris Agreement, as confirmed by numerous reports, including one by the NGO [Oil Change International](#). On the contrary, these companies are continuing to expand and develop new fossil fuel projects. If companies were serious about their commitment to address climate change in time to mitigate the worst impacts on humans and the environment, they would not be able to launch or implement projects such as the construction by TotalEnergies of the East Africa Crude Oil Pipeline (EACOP) in Uganda and Tanzania.

Our aim in this research was to analyse how effectively Dutch pension funds and asset managers use their voting power for climate resolutions. We focused on oil and gas companies and banks (whose financing of fossil fuel expansion is a critical factor in these companies' ability to carry out these

projects). The 12 Dutch pension funds we investigated – ABP, PFZW, PMT, BpfBouw, PWRI, PF Vervoer, Rabobank PF, BPL, PME, PNO Media, SPH and SPMS – include those that have decided to divest from fossil fuel companies and those that have not (yet) taken this decision and remain engaged.

We asked each pension fund how they voted and reviewed their public statements and policies to draw conclusions on how effective their engagement has been. The results for each pension are summarised in Appendix 3 as a tool for pension savers. We have made several recommendations for both investors and pension savers.

Our recommendations take account of the fact that [several Dutch pension funds](#) have recently recognised that their ability to influence fossil fuel companies to change their core business operations is limited, and as a result, they have escalated their pressure by divesting. In 2021, the ABP, PME, and Horeca & Catering pension funds publicly announced their decision to stop investing in fossil fuel producers. ABP stated in its [press release](#) that 'there was insufficient opportunity for us as a shareholder to push for the necessary, significant acceleration of the energy transition at these companies' and gave itself until the end of March 2023 to sell off its oil and gas portfolio. In 2022, during our research, both [PFZW](#) and [PMT](#) decided to sell some of their oil and gas portfolio and

INTRODUCTION

---

began to escalate pressure on the remaining companies.

With this report, we hope to increase understanding, stimulate debate and ultimately influence pension funds to taking stronger action in their investment policies, which we believe is in line with what is needed to address the urgent climate crisis.

PROXY VOTING GUIDE FOR CLIMATE-RESPONSIBLE INVESTORS

In April 2022, we sent our proxy voting recommendations to 12 Dutch pension funds: ABP, PFZW, PMT, BpfBouw, PWRI, PF Vervoer, Rabobank PF, BPL, PME, PNO Media, SPH and SPMS. Our aim was to help them vote effectively and make a positive impact on the climate. Our recommendations were developed in consultation with international finance campaigners, and as such provided a baseline against which we could examine the actual voting by pension funds.

Our recommended list of key climate votes consisted of 25 resolutions on the agenda of major oil and gas companies, and 21 resolutions of primarily banks, but also a few investors, without whom expansion and exploration projects would not be possible.

These resolutions:

- set short, medium and long-term GHG emission reduction targets (Scopes 1+2+3), or
- restrict or eliminate new fossil fuel financing in the short term, or
- advise against (re)electing board members or independent directors who have not done enough to align their emissions reductions with the Paris Climate Agreement.

The main set of resolutions used in our analysis can be found in Appendix 2.

WHAT DOES THE VOTING TELL US?

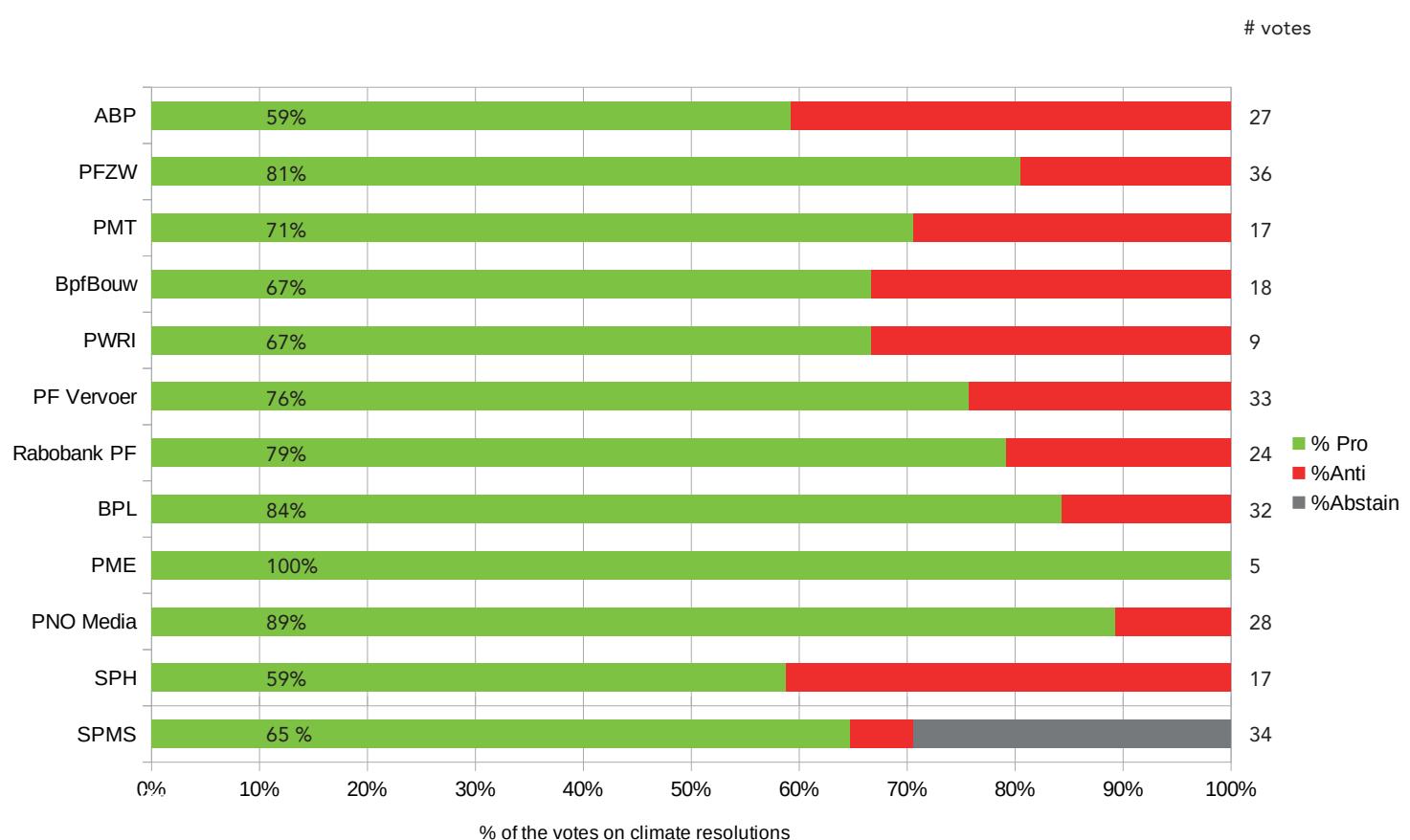

Figure 1

To analyse the actual voting in 2022 by these Dutch pension funds, we categorised votes as ‘pro-climate’ if they voted ‘against’ resolutions at oil and gas companies and banks that offer too little climate action, or ‘against’ board members who do not do enough to reduce emissions, or ‘for’ shareholder resolutions that want to set emissions targets or limit new fossil fuel financing. ‘Abstains’ were counted as votes ‘against’ the climate, as this showed that a pension fund was deliberately not exercising its influence.

Figure 1 shows the percentage of votes for or against climate change by pension fund.

The absolute number of votes varies between pension funds as they do not all invest in the same companies; the absolute number of votes is shown to the right of the graph.

Only one pension fund – PME – scored 100% in terms of voting ‘pro-climate’.

Most pension funds voted between 58% and 89% in favour of the climate. This tells us a lot about the concerns of pension funds when compared to other key voting areas. On average, pension funds routinely vote ‘for’ 75% to 98% of the time on resolutions relating to normal business operations – e.g. board appointments, management

Ranking	Pension Funds	Range
Strong climate signal	PME	90%-100%
Mixed climate signal	BPL, PF Vervoer, PFZW, PMT, PNO Media	70%-89%
Weak climate signal	ABP, bpfBouw, PWRI, SPH, SPMS	<70%

Figure 2

recommendations and auditor selection. From this perspective, it is a serious concern that most pension funds are not sending a clear 'pro-climate' signal to oil and gas companies and banks to influence them to change their behaviour.

Figure 2 shows how we have ranked the pension funds. Green (90%-100%) indicates voting with a strong climate signal; yellow (70%-89%) indicates a mixed signal; and red indicates a weak signal.

A very surprising result was that ABP scored only 59% on 'pro-climate' voting, placing it in the 'weak climate signal' category. ABP is in a transition year in its divestment from fossil fuel producers (they still invest in some oil and gas companies at the time of the AGM season), which may partly explain the discrepancy. ABP also updated their voting policy during the AGM season. However, their climate voting at bank AGMs is still poor and needs improvement. ABP explained to us (Appendix 3) a distinction in how they see voting when core business activities are involved:

'...We no longer invest in the oil and gas sector because we do not believe they will align with Paris.....Asking a company to cease its core business activities is not part of exerting influence on companies – if you do not want to invest in a company, you should not invest in it...'

BANKS VERSUS OIL AND GAS – MIXED SIGNALS, LIMITED INFLUENCE

We wanted to know whether pension funds vote differently on climate resolutions for banks versus oil and gas companies. Figure 3 shows the breakdown of absolute votes for each pension fund between banks and oil and gas companies. With a few exceptions, which we will highlight in the next section, we conclude that most pension funds in both sectors are sending mixed signals with their climate voting. This limits their influence on these companies.

Banks

Without financing, projects cannot get off the ground. This is true for both fossil fuel projects and renewables. The financial sector therefore has a crucial role to play. Influencing banks and insurers to phase out fossil fuel financing is critical to accelerating the energy transition.

Yet only five pension funds – PME, BPL, PF Vervoer, PNO Media and SPH – scored 100% on their climate votes for banks resolutions.

JP Morgan Chase illustrates the challenge of influencing banks through engagement. Eight Dutch pension funds own shares in JP Morgan Chase, which is the largest among the banks that increased their fossil fuel financing in 2020-2021. Two climate-related JP Morgan Chase resolutions were included in this research

(‘Adoption of a fossil fuel financing policy consistent with the IEA’s Net Zero 2050 scenario’ and ‘Report on absolute targets for financing GHG emissions in line with Net Zero Commitments’). Six out of eight pension funds – ABP, PFZW, bpfBouw, BPL, PF Vervoer and PWRI – voted in favour.

In the big picture, however, the pressure on JP Morgan Chase to change is limited. Neither of these JP Morgan Chase resolutions passed overall, as other investors around the world voted against them. The reality is that none of the banks or insurers in our set of resolutions have passed a climate resolution.

As financing fossil fuels is not a core activity of banks, we believe that engagement, if done with clear demands and voting accordingly, could potentially influence banks to adopt policies to phase out fossil fuel financing. We hope that pension funds will increase their pressure in 2023.

Oil and gas companies

The pattern of mixed signals we observe in bank voting is unfortunately similar for climate resolutions at oil and gas companies. Only one pension fund - bpfBouw - scored 100% on its votes for oil and gas. The remainder failed to give a clear, consistent signal on climate to oil and gas companies on these resolutions.

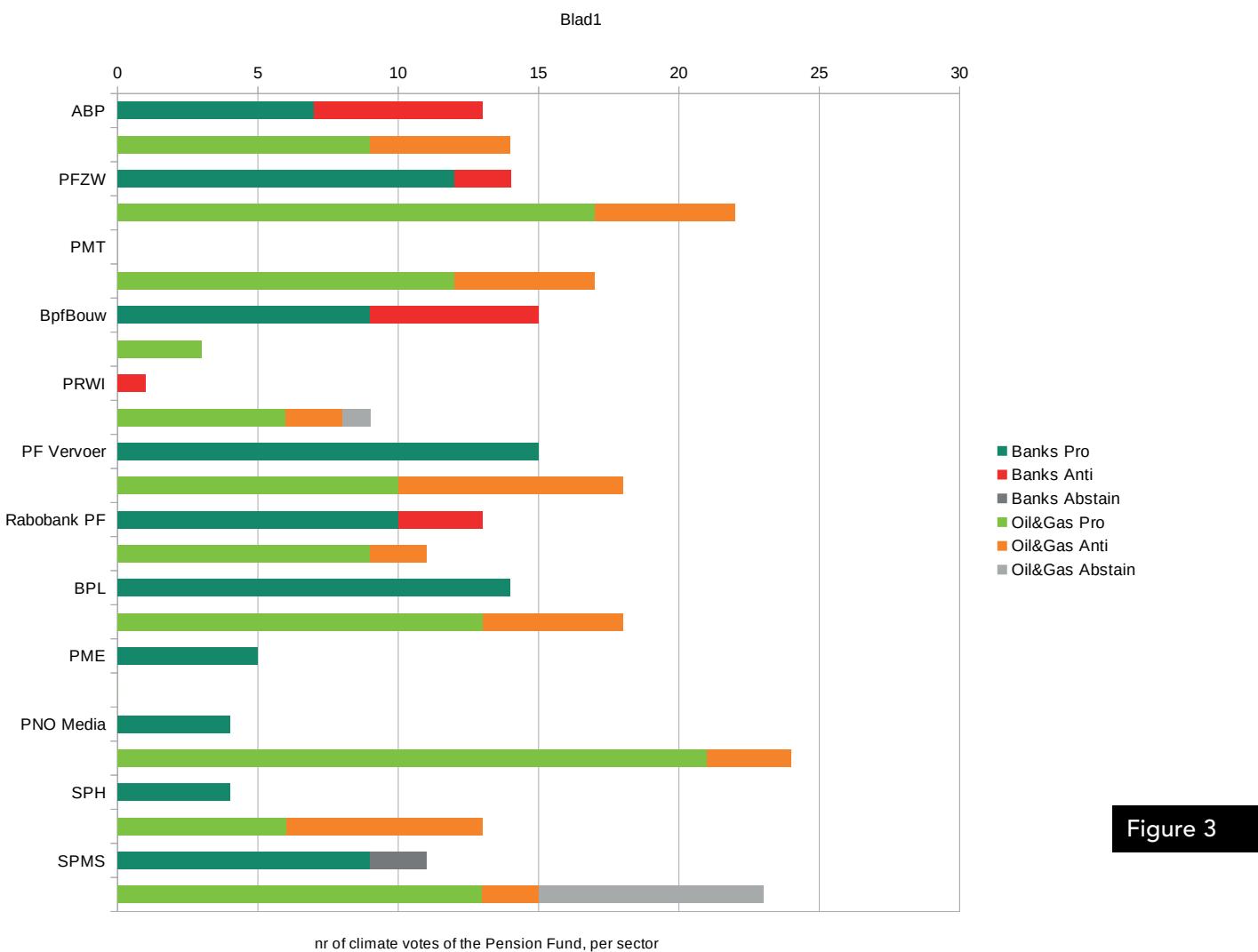

Figure 3

An example of mixed and weak climate voting is Equinor which influenced several pension funds' rankings. The company had six climate resolutions tabled at its AGM. The 'Follow This' resolution was backed (by 'for' votes) by all Dutch pension funds. Most of the other resolutions received against votes. The other resolutions were a little more specific, although not prescriptive on how to implement them, and all very much in line with the IEA's Net Zero Scenarios and Recommendations ('No new oil fields' or 'Making the Barents Sea a Voluntary Exclusion Zone').

We asked the pension funds for their

rationale: most found the other climate resolutions 'too prescriptive' or not well written enough (see Appendix 3 for all verbatim responses). Again, none of the climate resolutions were passed at Equinor.

KEY FINDINGS OF THE REPORT

Dutch pension funds failed to show ambitious support for voting on climate resolutions at oil and gas companies and banks

Eleven of the twelve pension funds are rated as sending 'mixed' or 'weak' climate signals in their voting, when they vote less than 90% of the time 'pro-climate'.

Dutch pension funds reluctant to be 'too prescriptive' in their voting

In the questions and answers we received from pension funds (see Appendix 3), it becomes clear that they vote 'against' a resolution because they consider it to be 'too prescriptive or disproportionately burdensome', even if a pension fund would agree with the overall goal of the resolution (e.g. reducing emissions).

We would expect that pension funds that are serious about climate engagement to vote in favour of a resolution that is positive for the climate. This could still be accompanied by a note to the board ('rationale') to make it less prescriptive in implementing the resolution.

Dutch pension funds show little evidence of what their engagement is achieving

Participants can find more lists of investments and engagement goals on their pension funds' websites. But not everything is visible. In most cases, they do not publish the results of their engagement.

This makes it difficult to see whether participants can be proud that their fund is having a clear, consistent and strategic impact.

Current climate resolutions fail to pass at AGMs, yet need to be strengthened to demand change

In analysing the voting patterns on climate resolutions, we also found that none of these climate-related resolutions were passed at shareholder meetings due to a lack of votes in favour.

At the same time, however, the wording of these resolutions needs to become even more specific on climate and the urgency. Recent [research](#) by Reclaim Finance on banks shows that 'only a handful of banks have adopted policies that meaningfully restrict financing to new fossil fuel projects and companies developing new fossil fuel supply projects since joining (a global alliance) GFANZ'. So far, climate resolutions at banks have not exerted sufficient pressure to stop new fossil fuel financing.

We share the doubts of a growing number of pension funds about whether shareholder resolutions and engagement can be an effective tool to change the core business model and behaviour of fossil fuel companies.

RECOMMENDATIONS AND BEST PRACTICES FOR INVESTORS

Investors should **divest from coal, oil and gas companies**. ABP and PME are leading the way in that respect. Currently, no fossil fuel company can demonstrate credible business plans aligned with the targets in the Paris Agreement (technically: consistent with an IPCC and IEA modelled pathway of net zero greenhouse gas emissions that limits warming to 1.5°C with no or limited overshoot, with global emissions falling by 50% by 2030 and reaching net zero by 2050). We would expect such a company to terminate projects in the development pipeline, but so far that is not the case. Engagement does not work when core business activities are at stake.

Investors should **increase pressure on banks** and other financial service providers to adopt investment policies that stop financing and insuring new fossil fuel projects. Pension funds should improve how they network, share knowledge on techniques and best practices, form common fronts in their engagement goals and, above all, instruct their asset managers to vote for resolutions with teeth and even put them on the agenda. We recommend tools such as the [Oil & Gas Policy Tracker](#) and [Coal Policy Tool](#), which provide detailed assessments of banks' fossil fuel policies. For relevant and effective engagement questions, we refer pension funds to the annual [Banking on Climate Chaos report](#).

Investors should **always vote 'pro-climate'** at AGMs on resolutions that support emissions reductions and climate action, and vote against board directors who fail to address climate issues or meet climate targets. Erring on the side of Paris, so to speak. Of course, nuances can be added to the voting rationale if the pension fund so desires. Despite pension funds' reservations about prescriptive wording, an 'anti' vote takes the side of 'business as usual'. More work should be done between pension funds and those investors drafting climate resolutions to share knowledge and best practices so these resolutions are actually passed.

Engagement **goals** need to be **clear, SMART and public** about what investors are asking companies in all sectors to do. Results should be publicly communicated.

- These goals should be in line with the target of 1.5°C in the Paris Agreement, such as the IEA [Net Zero scenario](#);
- These goals should have a direct impact on GHG emissions. [Scientists](#) are clear that stopping the expansion and exploration of fossil fuels is a critical factor;
- The goals could include divestment, engagement and selective over-investment, as different actions are

needed for different sectors. Impact can also be achieved by focusing on specific business activities or projects;

- The more public pension funds state and discuss their goals (at conferences and webinars, and in blogs, columns and articles), the easier and more effective their engagement will be as everybody will know what they stand for; a good example is PME, which is really driving the discussion towards the climate goals we need to achieve.

- **Be clear on the timeline and escalation path.** Investors should set a timeline for each company to demonstrate sufficient progress, starting with the most GHG-intensive sectors. We also advise investors to be clear and time-specific about what will happen if goals are not met (e.g. exclusion or divestment within 18 months) and to actually implement this consequence after the chosen time frame, preferably with a [public statement](#).

Note: Given the time pressure that the climate issues are currently placing on us, the four-year deadlines that we see at some pension funds are too long for the physical world. Eighteen months or two years should be feasible for companies.

- **Increase transparency.** Pension savers often tell us they want to know what their holdings are in companies (through any financial instrument) and how their pension fund has voted there. Good examples are BPL and SPH.

We advise pension funds to publish the results of their engagement on their website. Their participants have a right to know, and transparency has been shown to make the discussion much more fruitful (for both sides). Pension funds should show the companies they engage with the methods used and the results (such as votes cast or processes changed).

RECOMMENDATIONS FOR PENSION SAVERS

This report shows that pension fund engagement and voting is far from perfect and far from effective.

For pension savers who want to influence their pension fund to be greener and more climate friendly, we recommend that they raise one or more of the following issues (preferably in a meeting with a board member):

- Ask for a clear story about which climate goals the pension fund wants to achieve. Ask for evidence of results. Look for answers with specific, measurable and time-bound goals. We have found that vague wording usually results in vague actions.
- When will the pension fund **stop investing** in oil, gas and coal companies?
Note: no oil, gas or coal company currently has any credible plans for Paris alignment.
- Ask your board whether they select investment funds based on climate impact (both in company selection and/or voting).
- If you find it difficult to see on their website how much they invest in oil, gas or coal companies, ask for more transparency. Examples of pension funds with good transparency are PRWI, SPH and BPL. They tell their story and results clearly, even if their impact is not perfect yet.
- For the fossil fuel companies that your pension fund invests in: In what year will they stop producing oil/gas/coal?
- How many of the companies in which the pension fund invests have expansion plans in the next five years? Refer them to the [GOGEL tool](#) for oil and gas companies.
- Which alliances has the pension fund joined to fight against climate change? You could also ask them to cooperate with pension funds that are making a greater impact to learn best practices.

CONCLUSIONS

In our analysis of Dutch pension funds and their policies, we conclude that almost all have made public commitments to the seriousness of the climate crisis and to the Paris Agreement. Yet most pension funds fail to vote in favour of climate resolutions at oil and gas companies and banks in percentages that reflect a strong climate signal in our ranking. Eleven of the twelve pension funds are rated as sending mixed or weak climate signals in their voting, with less than 90% voting 'pro-climate'.

When questioned, the pension funds give reasons for the instances in which they did not vote 'pro-climate'. They tend to vote against resolutions that are 'too prescriptive', or 'disproportionately burdensome'. Investors are generally reluctant to tell companies how to run their businesses. The reality in the climate crisis is that business processes need to change – the sooner the better.

The dilemma for pension funds is that they would have a more direct impact if they were specific and clear, which in the past could be interpreted as being too prescriptive. If investors choose not to, then they are accepting incremental change, which the climate crisis does not have time for. The better option, then, is to choose divestment, as ABP and PME have done with fossil fuel producers.

Divestment is an escalation tool that sends a clear, consistent 'pro-climate' message to the fossil fuel sector that 'business as usual' is not acceptable. For pension funds, it is a faster and easier tool to escalate pressure. That is why we advocate divestment from fossil fuel producers (all of which are still investing in new oil and gas fields and exploration) as the strongest pro-climate action that pension funds and asset managers can take.

Our recommendation regarding banks is for pension funds to increase pressure on them to stop financing fossil fuel projects and development. Pension funds need to be more ambitious and recognise their role and influence in steering finance away from fossil fuel companies and towards renewable energy companies and other climate solutions.

No single pension fund can make a difference on its own. They need to network and communicate more publicly. We want pension funds to work together with civil society and policymakers, to share opinions and move the debate forward. For small pension funds, this will enable them to have an impact by being part of a larger movement.

This report focuses on critical climate resolutions at oil and gas companies and banks in the 2022 AGM season. Further

research is needed to analyse how Dutch pension funds change over time versus their international peers. Further research is also needed to understand how Dutch pension funds are engaging and voting in other sectors that need to be decarbonised, such as utilities, agri-business, steel, cement and their financiers.

The IEA has clearly stated that we need to stop new fossil fuel development in the very short term. The UN has said the same. Yet seven years after the Paris Agreement, despite years of action on the streets and in boardrooms, no major oil and gas company is complying with the Paris target of 1.5°C, or even discussing the cessation of new fossil fuel projects for climate reasons. Banks and insurers that enable fossil fuel companies, especially at the start of new fossil fuel projects, must change their financing policies if we are to succeed in redirecting capital towards the energy transition.

The funds freed up should be reinvested in renewable energy companies, new infrastructure for renewables and other climate solutions. More importantly, a clear signal should be sent to all fossil fuel companies and their financiers that business as usual is not acceptable in a world grappling with the climate crisis.

APPENDIX 1: METHODOLOGY

Our aim was to analyse the voting behaviour of Dutch pension funds. We selected 12 funds for which we could obtain voting data: ABP, PFZW, PMT, bpfBouw, PME, PRWI, PF Vervoer, PF Rabobank, BPL, PNO Media, SPMS and SPH. This includes the top-five largest pension funds in the Netherlands, and all funds that had (partially) divested by the end of 2021 (PME and ABP). We would have liked to include Horeca, but their voting data was not available on Proxy Insight. We also included funds serving healthcare workers and doctors (ABP, PFZW, SPH and SPMS), and three of the large funds where engagement is a still part of their responsible business conduct policy (BPL, PMT and PWRI).

Some pension funds are small funds with few staff in their organisation, so they mainly use asset managers. These funds often claim that this prevents them from having a good impact on engagement. Therefore, we have also included the results of two asset managers that are commonly used by many of the smaller pension funds in the Netherlands: Robeco and Aegon, each with up to four funds (out of the hundreds they offer).

WHERE DID WE GET OUR DATA?

We managed to get voting data for eight of these funds (ABP, PFZW, PMT, bpfBOUW, BPL, PRWI, PF Vervoer and PF Rabobank) from Proxy Insight's database as of the end of September 2022. Proxy Insight compiles its database on voting results using publicly available information from company websites and other trusted sources. Analysis from the NGO Sunrise accessed this data from Proxy Insight for this research.

Four pension funds -Stichting Pensioenfonds Medisch Specialisten (SPMS), PME, Stichting Pensioenfonds Huisartsen (SPH) and PNO Media Pensioenfonds- instructed us to find their results on their website or in the VDS-ISS Governance database. However, some of the resolutions in our set (see Appendix 2) were not mentioned even when the company appeared. We have treated these votes as 'abstains'.

WHICH CLIMATE RESOLUTIONS OF WHICH COMPANIES DID WE ANALYSE?

We chose companies that are critical actors in fossil fuels (globally speaking); the publicly traded companies out of the top-10 largest oil and gas companies plus the banks that most enable these oil and gas companies to operate and expand (financing the [largest](#) amounts of fossil fuels).

Of these companies, we took those that had a resolution tabled at their Annual General Meeting (AGM) that proposed action that would reduce emissions in the near or distant future, or that evaluated the board's climate KPIs. We reviewed

the available resolutions from FollowThis, ShareAction, Market Forces, MajorityAction and AsYouSow, as well as the AGM details of the largest oil and gas companies.

Our company list then consisted of: Bank of America, Bank of Nova Scotia, Bank of Montreal, Berkshire Hathaway PLC, BP PLC, Chevron Corporation, Chubb Ltd, Citi Bank, Credit Suisse, ConocoPhillips, Danske Bank, Devon Energy, EOG, Equinor ASA, Exxon Mobil Corporation, Goldman Sachs, JP Morgan Chase & Co, Kinder Morgan, Marathon Petroleum, MUFG, Occidental Petroleum, Philips 66, Royal Bank of Canada, RWE, Shell PLC, Standard Bank Group, Standard Chartered PLC, Toronto-Dominion Bank, Total Energies SE, Valero and Wells Fargo Bank.

Note: the major Russian oil companies that hold shareholder meetings (Rosneft PJSC, Lukoil PJSC, Gazprom PJSC and Gazprom Neft PJSC) are not on the resolution list as they do not have shareholder resolutions and foreign shareholders cannot vote under their current regulations.

The full list of resolutions can be found in Appendix 2.

Note: We had a limitation in finding some of the climate resolutions in the Proxy Insight results, see comment in Appendix 2.

Proxy Insight also had voting results on additional climate resolutions (e.g. on Equinor) that we did not have in our original climate resolution list. We have added these results to our results set.

If we look at the content of the climate resolutions, we see a lot of variation. Many of the resolutions called for short- and

medium-term targets to reduce emissions, or called for net zero targets or alignment with the Paris targets. Some were more specific, calling for no new fossil projects to be funded or engaged in (citing the IEA's report on this criterion to have a chance of keeping our planet within 1.5°C), but all of these respected the freedom of the board's mandate on how to achieve this. Others looked for indirect climate measures, only requesting TCFD reporting (which calculates the risks the climate might impose on the company, and not, in most cases, the risks the company might impose on the climate), or requesting to vote against re-election of the board on the grounds that the board did not meet the climate targets.

HOW DID WE ARRIVE AT THE RESULTS?

Once we had the voting data, we categorised the resolutions. We kept only the votes on climate (this report does not analyse votes on social issues or on auditor selection).

The voting results were then adjusted for climate impact. If an 'against' vote on a resolution would have a positive impact on the climate (i.e. on a resolution seeking to elect a board member with a poor climate action record), it would be counted as 'pro-climate'. The reverse would also be true for 'anti' impact.

'Abstain' includes all variations of 'withhold', 'abstain', 'DidNotVote', etc. All of these would be categorised as 'anti-climate' because this investor made an effort to look up the resolution, read it, think about his response and still did not

cast a vote with any real 'message' for the company's management.

ADJUSTMENT BY PENSION FUNDS

All results were checked with each of the pension funds (regarding their own data). This resulted in a few minor changes to the data.

Some investors (Robeco, BPL and PMT) voted against the chair of the board if they thought the company was not setting (ambitious) enough climate targets. Our research only selected resolutions against board members with a specific climate target (where these pension funds vote 'for' the re-election of these board members). To show that we appreciate these efforts, we removed these 'anti' votes from the total score of these pension funds. Appendix 3 lists the relevant details for each of the pension funds involved.

In the final days before this report was published, it was brought to our attention by PMT that one of the Equinor resolutions we included results in the voting data - the voting on shareholder resolution on Report regarding Human Rights - was not in the end put on the final agenda of Equinor's shareholder meeting. Due to timing of our being aware of this change, we have had to leave the resolution in the data set, and votes reflect how pension funds voted on this despite being left out the agenda by the company. This may slightly influence percentages of individual pension funds but the overall rankings stand.

APPENDIX 2: RESOLUTION LIST

The resolutions for AGM season 2022 that we identified and shared with 18 pension funds in April 2022 in our "Proxy Voting Guide for Climate Responsible Investors" and also used in this research analysis.

The green resolutions were found in the database of Proxy Insight. The white ones were not found in the database, but the company itself was. The grey ones did not appear in Proxy Insight at all, company nor resolution, probably because the company had no results entered yet in Proxy Insight.

Note: please be aware that we provide URL links to the resolutions to the best of our ability. Over time these resolution links may change or go offline.

Name of company	AGM date	Resolution	By	Resolution Link
Bank of America	26-04-22	Policy with No New Fossil Finance (IEA net Zero 2050)	Trillium Asset Management	https://www.iccr.org/sites/default/files/page_attachments/boa-financing_consistent.pdf
Bank of Montreal	13-04-22	Policy with No New Fossil Finance (IEA net Zero 2050)	Harrington Investments	https://www.bmo.com/ir/files/F22%20Files/BMOProxy_March2022.pdf
Bank of Nova Scotia	05-04-22	establish annual advisory vote on climate change targets	Greenpeace	https://www.scotiabank.com/content/dam/scotiabank/corporate/Documents/MPC-2022.pdf
Barclays	04-05-22	Climate Strategy (Say on Climate). Resolution 26	Barclays (Say on Climate)	https://home.barclays/investor-relations/reports-and-events/general-meetings/
Berkshire Hathaway Inc.	30-04-22	Disclose financed emissions (TCFD)	Brunel Pension Partnership for various pension funds	https://www.asyousow.org/resolutions/2021/11/11-berkshire-hathaway-climate-disclosures
Berkshire Hathaway Inc.	30-04-22	TCFD reporting	EOS Federated Hermes	https://engagements.ceres.org/ceres_engagementdetailpage?recID=a0I5c00000IXULyAAP
BP PLC	12-05-22	Approve Shareholder Resolution on Climate Change Targets	Follow This	https://www.follow-this.org/wp-content/uploads/2021/12/Follow-This-BP-Climate-Resolution-2022.pdf
BP PLC	12-05-22	Shareholder Proposal Regarding Methane Emission Disclosures	Shareholder	Was withdrawn, not in AGM schedule.
BP PLC	12-05-22	Approve Net Zero - From Ambition to Action Report	Mgt	https://docs.google.com/document/d/1yR8nKYy06x7JBDKjb7TCL8JruCiz8sN1/edit#
Chevron Corporation	25-05-22	Set medium & long-term GHG emissions reduction targets (scope 1+2+3)	Follow This	https://www.follow-this.org/wp-content/uploads/2021/12/Follow-This-Chevron-Climate-Resolution-2022.pdf
Chevron Corporation	25-05-22	Shareholder Proposal Regarding Report on GHG Targets and Alignment with Paris Agreement	Shareholder	AGM schedule cannot be found anymore, nor any resolutions. Might be withdrawn
Chevron Corporation	25-05-22	Shareholder Proposal Regarding Audited Report on Net Zero Emissions by 2050 Scenario Analysis	As You Sow	https://www.asyousow.org/resolutions/2021/12/9-chevron-request-to-improve-climate-related-audit-procedures
Chubb Ltd	19-05-22	Do not insure new fossil projects as of IEA's scenario	Green Century Capital Management en RAN	https://engagements.ceres.org/ceres_engagementdetailpage?recID=a0I5c00000IXYdiAAH
Chubb Ltd	19-05-22	Strategy to align to NetZero	As You Sow	
Citi Bank	26-04-22	Policy with No New Fossil Finance (IEA net Zero 2050)	Harrington Investments Boston Common Asset Management	https://www.iccr.org/sites/default/files/page_attachments/citi_climfin.pdf
Conoco Philips	10-05-22	Set medium & long-term GHG emissions reduction targets (scope 1+2+3)	Follow This	https://www.follow-this.org/wp-content/uploads/2021/12/Follow-This-ConocoPhillips-Climate-Resolution-2022.pdf
Conoco Philips	10-05-22	Advisory Vote to Ratify Named Executive Officers' Compensation		
Credit Suisse	29-04-22	Strategy to align with the 1.5C goal of the Paris Agreement	ShareAction	https://shareaction.org/reports/why-investors-should-back-the-2022-climate-change-resolution-at-credit-suisse
Danske Bank	17-03-22	Paris-aligned Banking strategy	Ole Schultz	https://danskebank.com/-/media/danske-bank-com/file-cloud/2022/2/agenda---annual-general-meeting-of-danske-bank-as-2022.pdf?
Devon Energy	03-06-22	Vote against Board Chair for failing Climate Action	Majority Action	https://www.proxyvoting.majorityaction.us/oil-gas
EOG	20-04-22	Vote against Board Chair for failing Climate Action	Majority Action	https://www.proxyvoting.majorityaction.us/oil-gas
Equinor ASA		Set medium & long-term GHG emissions reduction targets (scope 1+2+3)	Follow This	https://www.follow-this.org/wp-content/uploads/2022/04/Follow-This-Equinor-Resolution-2022.pdf
Exxon Mobil Corporation	26-05-22	Set medium & long-term GHG emissions reduction targets (scope 1+2+3)	Follow This	https://www.follow-this.org/wp-content/uploads/2021/12/Follow-This-ExxonMobil-Climate-Resolution-2022.pdf
Exxon Mobil Corporation	26-05-22	Lobby Aligns with Paris?	BNP Paribas	https://exchange.iccr.org/node/133412/text
Exxon Mobil Corporation	26-05-22	Vote against Board Chair for failing Climate Action	Majority Action	https://www.proxyvoting.majorityaction.us/oil-gas
Exxon Mobil Corporation	26-05-22	Disclose plastic market risk	As You Sow	https://www.asyousow.org/resolutions/2021/11/15-exxonmobile-petrochemical-risks-single-use-plastics
Exxon Mobil Corporation	26-05-22	To align strategy to NetZero	As You Sow	https://www.asyousow.org/resolutions/2021/11/15-exxonmobil-climate-disclosures-or-other-measures-to-reduce-ghg-emissions
Goldman Sachs	28-04-22	Policy with No New Fossil Finance (IEA net Zero 2050)	Sierra Club	https://www.iccr.org/sites/default/files/page_attachments/goldmansachs-financingconsistent.pdf
JPMorgan Chase & Co	17-05-22	Adopt Fossil Fuel Financing Policy Consistent with IEA's Net Zero 2050 Scenario	Shareholder	https://www.iccr.org/sites/default/files/page_attachments/jp_morgan_2022_fossil_fuel_financing.pdf
JPMorgan Chase & Co	17-05-22	Report on Absolute Targets for Financed GHG Emissions in Line with Net Zero Commitments		https://www.iccr.org/sites/default/files/page_attachments/jp_morgan_chase_2022_sierra_club.foundation_.pdf
Kinder Morgan	11-05-22	Vote against Board Chair for failing Climate Action	Majority Action	https://www.proxyvoting.majorityaction.us/oil-gas
Marathon Petroleum	27-04-22	Report on Netzero pathway scenario analysis	as You Sow	https://www.asyousow.org/resolutions/2021/12/15-marathon-oil-net-zero-scenario-analysis

Name of company	AGM date	Resolution	By	Resolution Link
Marathon Petroleum	27-04-22	Vote against Board Chair for failing Climate Action	Majority Action	https://www.proxyvoting.majorityaction.us/oil-gas
MUFG	29-06-22	Third item of busines: plan - strategy to align financing and investments with the goals of the Paris		
Occidental Petroleum	06-05-22	Set medium & long-term GHG emissions reduction targets (scope 1+2+3)	Follow This	https://www.follow-this.org/wp-content/uploads/2021/12/Follow-This-Occidental-Petroleum-Climate-Resolution-2022.pdf
Philips66	10-05-22	Set medium & long-term GHG emissions reduction targets (scope 1+2+3)	Follow This	https://www.follow-this.org/wp-content/uploads/2021/12/Follow-This-Philips66-Climate-Resolution-2022.pdf
Philips66	10-05-22	Vote against Board Chair for failing Climate Action	Majority Action	https://www.proxyvoting.majorityaction.us/oil-gas
Philips66	10-05-22	Request to use less virgin plastic (recycle more)	As You Sow	https://www.asyousow.org/resolutions/2021/11/29-phillips-66-petrochemical-risk
Royal Bank of Canada	07-04-22	Proposal No. 5: Advisory vote on environmental policy	MÉDAC	https://www.rbc.com/investor-relations/_assets-custom/pdf/2022englishproxy.pdf
Royal Bank of Canada	07-04-22	Proposal No. 1: Update 'sustainable finance' criteria	Investors for Paris Compliance	https://drive.google.com/file/d/1GlzfFhM2aYOhsGihsGnadcErfTMJbPQ/view
Royal Bank of Canada	07-04-22	Avoiding bank participation in pollution-intensive asset privatizations	B.C. General Employees' Union	https://docs.google.com/document/d/1Z1DTDl7wyU6_BPOerHGmHm4lfujGJ0Tn/edit?messagePartId=0.1
RWE	28-04-22	Approve Binding Instruction to Prepare Spin-Off of RWE Power AG	ENKRAFT IMPACTIVE GmbH & Co. KG	
Shell PLC	18-05-22	Approve the Shell Energy Transition Progress Update	Mgt	https://www.shell.com/content/shell/corporate/global/en_gb/investors/shareholder-meetings/_jcr_content/root/main/section/simple/text.multi.stream/1663830113811/7d6e856eb8ba179c32bb792210c86c64dca5d445/shell-energy-transition-progress-report-2021.pdf
Shell PLC	18-05-22	Request Shell to Set and Publish Targets for Greenhouse Gas (GHG) Emissions	Follow This	https://www.follow-this.org/wp-content/uploads/2021/12/Follow-This-Shell-Climate-Resolution-2022.pdf
Standard Bank Group (South Africa)	31-05-22	Provide Shareholders with a Report on the Company's Progress in Calculating Its Financed Greenhouse Gas Emissions From Its Exposure to Oil and Gas	Shareholder	
Standard Bank Group (South Africa)	31-05-22	Disclose the Company's Baseline Financed Greenhouse Gas Emissions From Its Exposure to Oil and Gas	Shareholder	
Standard Bank Group (South Africa)	31-05-22	Update the Company's March 2022 Climate Policy to Include Short-, Medium-, and Long-term Targets for the Company's Financed Greenhouse Gas Emissions From Oil and Gas	Shareholder	
Standard Chartered PLC	04-05-22	Strategy to align to NetZero + short term targets	Market Forces (TBC)	https://marketforces.org.uk/wp-content/uploads/2021/10/Market-Forces-Standard-Chartered-resolution-and-supporting-statement-AGM-2022.pdf
Toronto-Dominion Bank	14-04-22	No New Fossil Fuel Financing	SumofUs	https://www.td.com/document/PDF/investor/2022/E-2022-Proxy-Circular.pdf
Total Energies SE	25-05-22	Approve Company's Sustainability and Climate Transition Plan	Mgt	
Valero	28-04-22	Vote against Board Chair for failing Climate Action	Majority Action	https://www.proxyvoting.majorityaction.us/oil-gas
Valero	28-04-22	Report on Netzero pathway scenario analysis	as You Sow	https://www.asyousow.org/resolutions/2021/11/16-valero-net-zero-scenario-analysis
Valero	28-04-22	Set medium & long-term GHG emissions reduction targets (scope 1+2+3)	Mercy Investment Services	https://engagements.ceres.org/ceres_engagementdetailpage?reclID=a0l5c00000MjfCEAAZ
Wells Fargo Bank	26-04-22	Policy with No New Fossil Finance (IEA net Zero 2050)	Sierra Club	https://www.iccr.org/sites/default/files/page_attachments/wellsfargo-financingconsistent.pdf

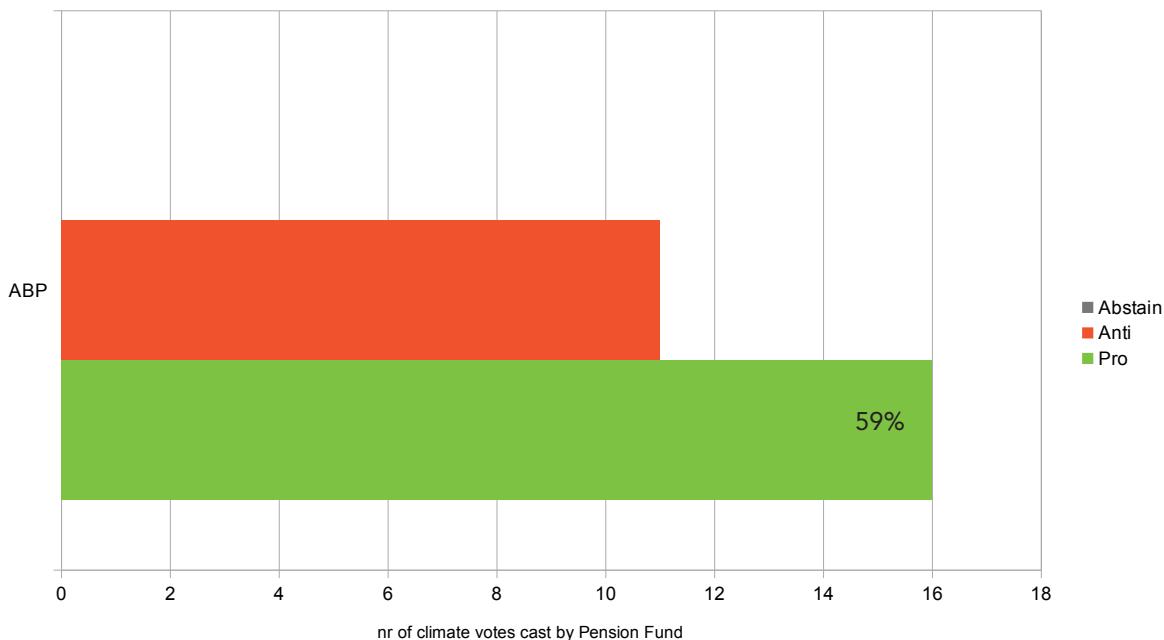

APPENDIX 3: ANALYSIS BY PENSION FUND

Here we show the votes each fund cast on the climate resolutions we identified in Appendix 2. This entails the resolutions at the big Oil and Gas companies, and the most prominent banks. All pension funds confirmed their data and answered a set of questions related to their voting and engagement. Their answers we have included for each in the language received (most in Dutch).

From this and our analysis of their voting and analysis of policies and public statements, we have summarised our observations and points for improvement.

Figure 4

ABP - ALGEMEEN BURGERLIJK PENSIOENFONDS

(Asset manager: APG)

Significant/Interesting:

- We saw quite a lot of Abstains and even more Against votes in 2021. In April 2022 ABP strengthened their [voting policy](#) and in 2022 we see 59% of their votes were in favor of climate resolutions. However, at 59%, that means 11 of their 27 votes are not impacting pro climate. This result we found surprising and not positive. However, ABP is undergoing a transition year (still owning some Oil & Gas companies at the time of AGM season) which may explain the disconnect. It does not explain their Anti votes on several banks.
- ABP made a public statement on climate action in Q3 2021; they promised to divest coal, oil and gas producers in by end of March 2023. We expect that the 2023 voting will then reflect no oil and gas companies.
- APG votes via several different funds (APG itself, but also Blackrock Global Equity, CCL, Core Europe, Financials, etc.).
- ABP has in December 2022 [announced](#) an update of the climate policies for [2022-2030](#) which promises stronger action. They are outlining new information on how they want to reduce their CO₂ footprint in their portfolio by 50% by 2030 compared to 2019, which will entail making their set of companies smaller than now, enabling deeper engagement trajects. They also set new targets for increased investments in renewable energy and climate transition.

Vragen voor ABP:

We zouden graag complimenten uitreiken als ngo-coalitie, maar helaas moeten we vragen: Waarom stemt ABP niet altijd ten gunste van het klimaat? Jullie verklaring zien we als positief. Waarom hebben jullie bij 11 of the 27 resoluties tegen het klimaatbelang gestemd?

In ons [Duurzaam en Verantwoord Beleggingsbeleid](#) focussen wij op klimaat als een van de belangrijke thema's. Wij streven ernaar om de CO₂-reductie absoluut te verlagen. Op 16 december 2022 hebben we het nieuwe klimaatbeleid gepubliceerd.

Met daarin verdere aanscherping om o.a. in de gehele beleggingsportefeuille de reductie te versnellen. Zoals je kunt lezen in het nieuwe klimaatbeleid leggen we uit wat de doelen zijn in het beleid van ABP. Sturen op die doelen doen we met onze DVB-instrumenten: het insluitingsbeleid (waar beleggen we wel en niet in), actief aandeelhouderschap (hoe zetten we onze invloed in) en SDI/positieve impactinvesteringen (hoe investeren we concreet in oplossingen voor maatschappelijke problemen en wat is onze visie op de duurzame economie, zoals klimaatverandering).

We hebben de regels voor het stemmen op aandeelhoudersvergaderingen verder aangescherpt. De aanscherping geldt onder andere voor stemmingen over de

klimaatplannen van bedrijven die een grote klimaatimpact hebben. We zullen alleen nog vóór de klimaatplannen van een bedrijf in de energiesector of in en andere sector die veel impact heeft stemmen als het bedrijf:

- de ambitie heeft om ‘netto nul uitstoot’ te bereiken voor alle relevante uitstoot;
- een klimaatdoel voor de middellange termijn heeft;
- een strategie heeft die aantoonbaar in lijn is met een 1,5 graden scenario.

Ook hebben we in het aangescherpte beleid regels opgenomen voor de koppeling van de bestuurdersbeloningen aan het behalen van duurzaamheidsdoelstellingen. Meer over de aanscherping van het klimaatstembeleid lees je op de website: ABP scherpt klimaatstembeleid aan | ABP

Het merendeel is van net voor de verklaring, kunnen jullie iets toelichten over de ommezwaai?

De aanscherping van ons stembeleid is een logisch gevolg van ons besluit om niet meer in producenten van fossiele brandstoffen te beleggen. Naast dat besluit willen we ook inzetten op de transitie van de sectoren met een grote fossiele vraag, daar zetten we ons actief aandeelhouderschap voor in.

Specifiek over Equinor: Een van de “Anti” stemmen die ons verbaasde, was die bij de resolutie Shareholder Proposal Regarding Cessation of All Exploration Activity”. Deze resolutie is direct in lijn met IEA rapport. Waarom stemt APG hier tegen? (APG stemt wel “For” bij “Shareholder Proposal Regarding GHG Reduction Targets”)

Een resolutie op een aandeelhoudersvergadering is een manier om invloed uit te oefenen op een onderneming, samen met de gesprekken die we in het kader van ons dialoogprogramma voeren. Een onderneming vragen om haar kernactiviteiten te staken hoort niet bij het uitoefenen van invloed op bedrijven – als je in een bedrijf niet wilt beleggen moet je er niet in beleggen.

Zijn de (klimaat)doelen van ABP’s engagement strategie om Banken en Olie- & Gasbedrijven te vragen in lijn te komen met het Parijs Akkoord en in lijn met het 1,5 scenario van IEA? Hoe relateren die doelen verder aan impact op de uitstoot van broeikasgassen?

We willen dat ondernemingen in onze portefeuille handelen in lijn met de afspraken uit het Parijs-akkoord. In de olie- en gassector investeren we niet meer, omdat we geloven dat die niet in lijn met Parijs kunnen komen. Voor andere sectoren geldt dat we willen dat ondernemingen de transitie maken. Dat betekent in lijn komen met de afspraken uit het Parijs-akkoord.

Om dit te bereiken beoordelen wij de bedrijven in onze aandelen- en obligatieportefeuilles aan de hand van duurzaamheidsfactoren, zoals de uitstoot van broeikasgassen. We kunnen op deze manier gericht kiezen voor bedrijven die ofwel al voldoen aan onze eisen ofwel aan onze eisen kunnen gaan voldoen. Onze engagement strategie sluit hierbij aan en we zetten ons in als actief aandeelhouder. Dit doen wij echter niet vrijblijvend, we zullen aan deze bedrijven steeds verdergaande eisen stellen.

Welke tijdslimieten en andere grenzen heeft ABP gezet in de governance van de uitvoering van zijn engagement strategie?

Wij gebruiken op dit moment geen vaste tijdslimieten of grenzen voor onze engagement strategie. Periodiek evalueren wij of de bedrijven waarin wij beleggen nog voldoen aan onze toenemende duurzaamheidseisen. Ook kijken wij of deze bedrijven voldoende stappen vooruit hebben gezet. Wij kunnen altijd besluiten om bedrijven te verkopen, mocht dit niet het geval zijn.

We besluiten eind 2022/ begin 2023 over de herziening van ons insluitingsbeleid. Daarin stellen we strengere criteria en voorwaarden aan ondernemingen op klimaatgebied. In een volgende herziening zullen de eisen weer verder worden aangescherpt. Daaraan wordt een tijdsschema gekoppeld.

Welke acties heeft ABP gedaan om andere investeerders mee te krijgen voor klimaatresoluties? Graag vermelden of dit binnen of buiten CA100+ framework is.

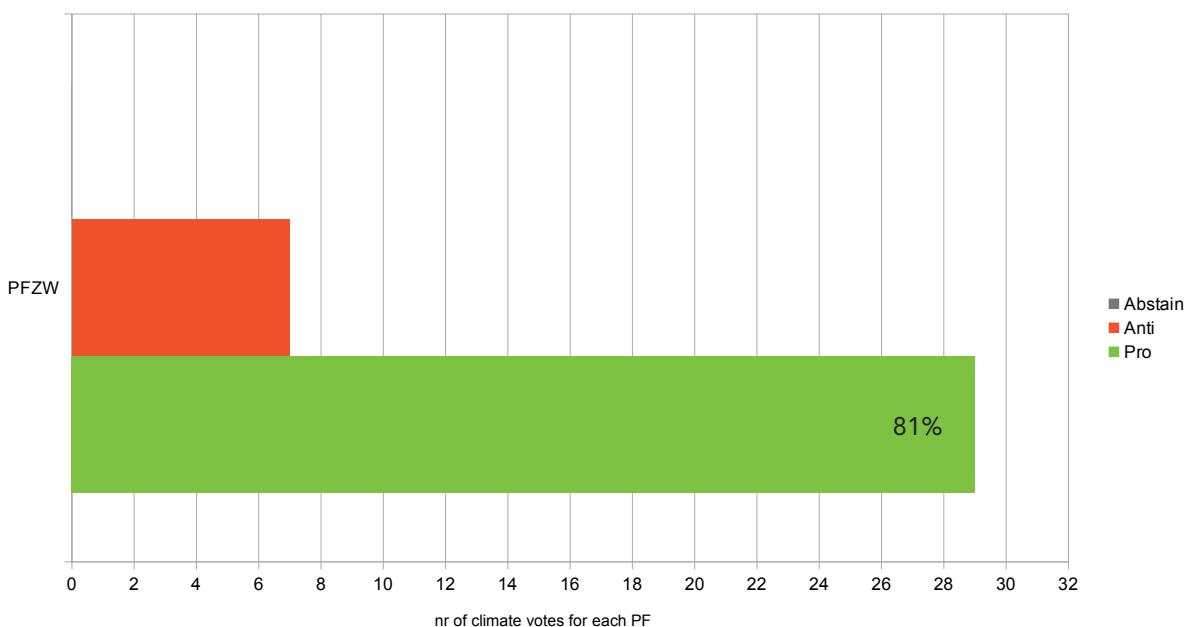
Om onze invloed te vergroten en onze doelen te bereiken bundelen we waar mogelijk onze krachten met andere partijen, en versterken we de lopende samenwerkingen met andere beleggers en stakeholders. Onze Asset Manager is daarom actief betrokken bij meerdere beleggersorganisaties, netwerken en initiatieven gericht op het bijdragen aan goede corporate governance standaarden, langetermijnbelangen en een duurzamere wereld.

In dat kader neemt ABP deel aan genoemde Climate Action 100+ (CA100+). Daarnaast zijn we als onderdeel van de Nederlandse financiële sector en het ondertekenen van het commitment aan het Klimaatakkoord gecommitteerd. Vanuit deze commitments werken wij samen met verschillende stakeholders, zoals andere pensioenfondsen, NGO's en de overheid.

ABP - ALGEMEEN BURGERLIJK PENSIOENFONDS

Bank/Olie	Company	Meeting Date	Proposal Text	Sponsor	Vote	Pro	Anti	DNV
Banks	Berkshire Hathaway Inc.	29/04/22	Report on Climate-Related Risks and Opportunities	Shareholder	For	1		
Fossil	BP PLC	11-May-22	Approve Net Zero - From Ambition to Action Report	Management		1		
Fossil	Occidental Petroleum Corporation	05-May-22	Report on Quantitative Short, Medium and Long-Term GHG Emissions Reduction Targets	Shareholder	For	1		
Banks	Berkshire Hathaway Inc.	29/04/22	Report on GHG Emissions Reduction Targets	Shareholder	For	1		
Banks	Royal Bank of Canada	06/04/22	SP 1: Update the Bank's Criteria for Sustainable Finance to Preclude Fossil Fuel Activity and Projects Opposing Indigenous Peoples	Shareholder			1	
Banks	JP Morgan Chase & Co	16-May-22	Adopt Fossil Fuel Financing Policy Consistent with IEA's Net Zero 2050 Scenario	Shareholder	For	1		
Banks	Bank of Montreal	12/04/22	SP 2: Adopt an Annual Advisory Vote Policy on the Bank's Environmental and Climate Change Action Plan and Objectives	Shareholder			1	
Banks	Royal Bank of Canada	06/04/22	SP 3: Avoid Bank Participation in Pollution-Intensive Asset Privatizations	Shareholder			1	
Banks	Goldman Sachs Group Inc. (The)	27/04/22	Adopt a Financing Policy Consistent with IEA's Net Zero Emissions by 2050 Scenario	Shareholder	For	1		
Banks	Bank of America Corporation	25/04/22	Adopt Fossil Fuel Lending Policy Consistent with IEA's Net Zero 2050 Scenario	Shareholder	For	1		
Banks	Bank of Montreal	12/04/22	SP 4: Adopt a Policy to Ensure the Bank's Financing is Consistent with IEA's Net Zero Emissions by 2050 Scenario	Shareholder			1	
Banks	Bank of Nova Scotia (The)	04/04/22	SP 2: Adopt an Annual Advisory Vote Policy on the Bank's Environmental and Climate Change Action Plan	Shareholder			1	
Fossil	ConocoPhillips	09-May-22	Report on GHG Emissions Reduction Targets	Shareholder	For	1		
Banks	Royal Bank of Canada	06/04/22	SP 5: Adopt an Annual Advisory Vote Policy on the Bank's Environmental and Climate Change Action Plan and Objectives	Shareholder			1	
Banks	Wells Fargo & Company	25/04/22	Adopt Climate Change Policy	Shareholder	For	1		
Banks	JP Morgan Chase & Co	16-May-22	Report on Absolute Targets for Financed GHG Emissions in Line with Net Zero Commitments	Shareholder	For	1		
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Approval of Energy Transition Plan	Management		1		
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding GHG Reduction Targets	Shareholder	For	1		
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding Climate Strategy	Shareholder	For	1		
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding Making the Barents Sea a Voluntary Exclusion Zone	Shareholder			1	
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding Cessation of All Exploration Activity	Shareholder			1	
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding Barents Sea Exploration	Shareholder			1	
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding Move From Fossil Fuels to Renewable Energy	Shareholder			1	
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding Report on Human Rights	Shareholder			1	
Fossil	Shell plc	23-May-22	Approve the Shell Energy Transition Progress Update	Management		1		
Fossil	Shell plc	23-May-22	Request Shell to Set and Publish Targets for Greenhouse Gas (GHG) Emissions	Shareholder	For	1		
Fossil	BP PLC	11-May-22	Approve Shareholder Resolution on Climate Change Targets	Shareholder	For	1		

Figure 5

PFZW - PENSIOENFONDS ZORG EN WELZIJN

(Asset manager: PGGM Investments)

Significant/Interesting:

- In 2021 we saw quite a lot of Abstains (50% of their votes) and Against votes (10%).
- In 2022 PFZW was not Abstaining, and 81% of the votes were in favor of climate resolutions. We are positive about the fact that PFZW is thus being more clear in their engagement voting "voice", which aligns with their statements in public. They are public about engagement as their tool of preference. Then we expect 100% pro climate votes. However, they are not always impacting pro climate. We are concerned to see this misalignment, especially as PFZW has made engagement their tool of choice.
- The answers PFZW provide on our questions speak of a detailed engagement policy, with a goal referring to IEA's scenario. That is positive. We miss yet timelines, limits and consequences.
- We also cannot find engagement goals. They also do not publish results (nr of engagements, or outcomes), except for an occasional article where they act positively.
- We do find their latest action selling off 114 Oil & Gas companies positive, although we would like to see their engagement policy (how PFZW deals with companies that do not want to change) including limits and consequences in total on their website.
- We would appreciate a more transparent website that systematically highlights all of these aspects.

Vragen voor PFZW (PFZW answered in English so questions have been translated to English)

We zouden graag complimenten uitreiken als NGO coalitie, maar helaas moeten we vragen: Waarom stemt PFZW niet altijd ten gunste van het klimaat? (translation: We would like to hand out compliments as an NGO coalition, but unfortunately we have to ask: Why doesn't PFZW always vote in favour of the climate?)

We support all resolutions that we believe will encourage companies to meaningfully and immediately engage in the energy transition and whose requests will have a positive impact on both the world and company. We voted in favor of most climate-related shareholder resolutions during the 2022 AGM season.

Some, however, requested changes that we believe the company is not able to comply with, would not have the desired positive impact on the world, and/or jeopardize their long term financial performance.

Zijn de stemmen die via de diverse beleggings- en investeringsfondsen die PFZW gebruikt, zijn uitgevoerd, op dezelfde waarde (For, Against,...) uitgebracht als de stemmen via PGGM Investments? (translation: Were the votes cast through the various investment funds used by PFZW cast at the same value (For, Against,...) as those cast through PGGM Investments?)

Yes

Een van de "Anti" stemmen die ons verbaasde, was die bij de resolutie "Shareholder Proposal Regarding Cessation of All Exploration Activity" bij Equinor. Deze resolutie is direct in lijn met IEA rapport. (PFZW stemt wel "For" bij "Shareholder Proposal Regarding GHG Reduction Targets") Waarom laten jullie deze gelegenheid voorbij gaan een tegenstem daadwerkelijk mee te laten tellen? (translation: One of the "Anti" votes that surprised us was the one relating to the resolution "Shareholder Proposal Regarding Cessation of All Exploration Activity" at Equinor. This resolution is directly in line with the IEA report. (PFZW does vote "For" on "Shareholder Proposal Regarding GHG Reduction Targets") Why are you passing up this opportunity to actually vote ("For") and let this show up in the ballot?) For Equinor, there were six climate-related shareholder resolutions and the company's own Say on Climate proposal. In terms of the resolutions, we voted in favor of three and against five, one of which was the "Cessation of All Exploration Activity", which requested:

1. Equinor aims to become a leading producer of renewable energy.
2. Equinor stops all exploration activity and test drilling for fossil energy resources.
3. Equinor withdraws from all of its projects abroad.
4. Equinor presents a plan for phasing out oil and gas production in order for Norway to be net zero by 2050."

We voted against this resolution because of the third request: to withdraw from all activities abroad. We do not believe this would contribute to decreasing emissions in line with the Paris Agreement.

Although we fully support the IEA's Net Zero by 2050 aim, we do not believe policy or demand is yet reflective of this scenario. Requiring a company to immediately cease operations abroad may not only put the company's performance at risk but could put the transition at risk.

Immediately withdrawing could mean other, less-climate minded producers buying the assets and further increasing production.

To avoid this, we prefer an ambitious decarbonization plan that pairs supply reduction with demand reduction, which Equinor should encourage by providing low carbon alternatives.

Zijn de (klimaat)doelen van PFZW's engagement strategie om Olie- & Gasbedrijven en Banken te vragen in lijn te komen met het Parijs Akkoord en in lijn met het 1,5 scenario van IEA? Hoe relateren die doelen verder aan impact op de uitstoot van broeikasgassen?

(translation: Are the (climate) goals of PFZW's engagement strategy to ask Oil & Gas Companies and Banks to make policies to get in line with the Paris Agreement and in line

with IEA's 1.5 scenario? How do those targets further relate to impacts on greenhouse gas emissions?)

Our engagement program is part of our broader Climate Plan, which contains clear reduction targets for our financed emissions.

Our goal with the engagement program is to encourage alignment of oil and gas to align their decarbonization strategies with the goal of the Paris Agreement by the end of 2023.

The immediate objectives are to get companies to set strategies but will eventually include monitoring their year-on-year carbon emissions to ensure they are living up to these commitments. This phase has not begun yet because oil and gas companies have until end of next year to set their strategies. Nonetheless, their emissions data does play a role in our discussions with the company.

Welke tijdslimieten en andere grenzen heeft PFZW gezet in de governance van de uitvoering van zijn engagement strategie? (translation: What time limits and other limits has PFZW set in the governance of the implementation of its engagement strategy?)

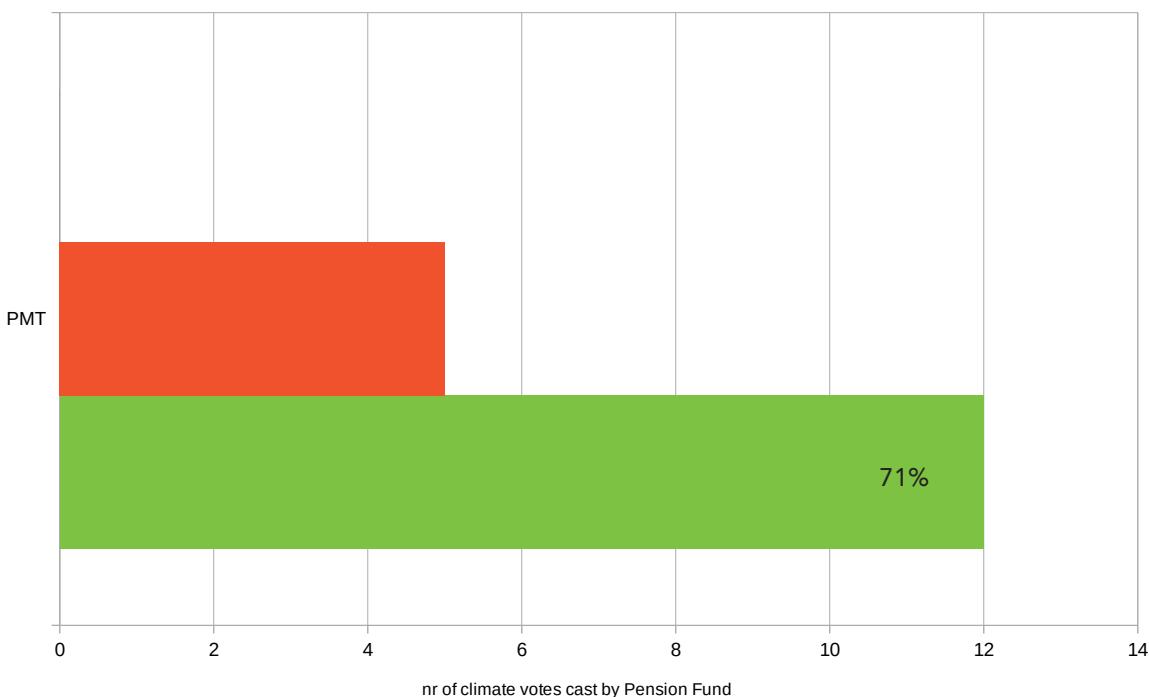
The oil and gas active ownership program will last until the end of 2023.

Welke acties heeft PFZW gedaan om andere investeerders mee te krijgen voor klimaatresoluties? (translation: What actions has PFZW taken to get other investors on board for climate resolutions?)

Each investor needs to decide for themselves how they vote on each resolution. We cannot influence how they vote. However, we participate in several climate engagement initiatives through which discussions about the energy transition take place. Two examples are the Climate Action 100+ initiative and the Dutch Climate Coalition, both of which facilitate collaborative engagement and expertise building.

Bank/Olie	Company	Meeting Date	Proposal Text	Sponsor	Vote Cast	Pro	Anti	DNV
Banks	Berkshire Hathaway Inc.	29/04/22	Report on Climate-Related Risks and Opportunities	Shareholder	For	1		
Fossil	BP PLC	11-May-22	Approve Net Zero - From Ambition to Action Report	Management	Against	1		
Banks	Berkshire Hathaway Inc.	29/04/22	Report on GHG Emissions Reduction Targets	Shareholder	For	1		
Banks	Royal Bank of Canada	06/04/22	SP 1: Update the Bank's Criteria for Sustainable Finance to Preclude Fossil Fuel Activity and Projects Opposing Indigenous Peoples	Shareholder	For	1		
Fossil	Valero Energy Corporation	27/04/22	Shareholder Proposal Regarding Report on GHG Targets and Alignment with Paris Agreement	Shareholder	For	1		
Banks	JP Morgan Chase & Co	16-May-22	Adopt Fossil Fuel Financing Policy Consistent with IEA's Net Zero 2050 Scenario	Shareholder	For	1		
Fossil	Phillips 66	10-May-22	Adopt GHG Emissions Reduction Targets Aligned with the Paris Agreement Goal	Shareholder	For	1		
Fossil	Chevron Corporation	24-May-22	Adopt Medium and Long-Term GHG Emissions Reduction Targets	Shareholder	For	1		
Banks	Royal Bank of Canada	06/04/22	SP 3: Avoid Bank Participation in Pollution-Intensive Asset Privatizations	Shareholder	For	1		
Fossil	Phillips 66	10-May-22	Report on Reducing Plastic Pollution	Shareholder	For	1		
Banks	Goldman Sachs Group Inc. (The)	27/04/22	Adopt a Financing Policy Consistent with IEA's Net Zero Emissions by 2050 Scenario	Shareholder	For	1		
Fossil	Chevron Corporation	24-May-22	Issue Audited Net-Zero Scenario Analysis Report	Shareholder	For	1		
Banks	Bank of America Corporation	25/04/22	Adopt Fossil Fuel Lending Policy Consistent with IEA's Net Zero 2050 Scenario	Shareholder	For	1		
Banks	Bank of Nova Scotia (The)	04/04/22	SP 2: Adopt an Annual Advisory Vote Policy on the Bank's Environmental and Climate Change Action Plan	Shareholder	For	1		
Fossil	Chevron Corporation	24-May-22	Oversee and Report on Reliability of Methane Emission Disclosures	Shareholder	For	1		
Banks	Royal Bank of Canada	06/04/22	SP 5: Adopt an Annual Advisory Vote Policy on the Bank's Environmental and Climate Change Action Plan and Objectives	Shareholder	For	1		
Fossil	Marathon Petroleum Corporation	26/04/22	Report on Climate Strategy Consistent with ILO's "Just Transition Guidelines"	Shareholder	For	1		
Banks	JP Morgan Chase & Co	16-May-22	Report on Absolute Targets for Financed GHG Emissions in Line with Net Zero Commitments	Shareholder	Against		1	
Banks	Credit Suisse Group AG	28/04/22	Shareholder Proposal Regarding Fossil Fuel Financing	Shareholder	For	1		
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Approval of Energy Transition Plan	Management	Against	1		
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding GHG Reduction Targets	Shareholder	For	1		
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding Climate Strategy	Shareholder	Against		1	
Banks	Chubb Ltd	18-May-22	Adopt and Disclose Policies to Ensure Underwriting Does Not Support New Fossil Fuel Supplies	Shareholder	For	1		
Banks	Chubb Ltd	18-May-22	Report on Efforts to Reduce GHG Emissions Associated with Underwriting, Insuring, and Investing	Shareholder	For	1		
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding Making the Barents Sea a Voluntary Exclusion Zone	Shareholder	For	1		
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding Cessation of All Exploration Activity	Shareholder	Against		1	
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding Barents Sea Exploration	Shareholder	Against		1	
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding Move From Fossil Fuels to Renewable Energy	Shareholder	For	1		
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding Report on Human Rights	Shareholder	For	1		
Fossil	Shell plc	23-May-22	Approve the Shell Energy Transition Progress Update	Management	Against	1		
Fossil	Shell plc	23-May-22	Request Shell to Set and Publish Targets for Greenhouse Gas (GHG) Emissions	Shareholder	For	1		
Fossil	BP PLC	11-May-22	Approve Shareholder Resolution on Climate Change Targets	Shareholder	For	1		
Banks	Standard Chartered PLC	03-May-22	Approve Net Zero Pathway	Management	For		1	
Fossil	Valero Energy Corporation	27/04/22	Elect Fred M. Diaz	Management	For		1	
Fossil	Phillips 66	10-May-22	Elect Director Greg C. Garland	Management	Against	1		
Fossil	Marathon Petroleum Corporation	26/04/22	Elect Director Evan Bayh	Management	For		1	

Figure 6

PMT - PENSIOENFONDS METAAL EN TECHNIEK (asset manager: MN)

Significant/Interesting:

- In 2021 we could find 19 votes of PMT on climate resolutions. About half had positive Climate Impact. In 2022 PMT had a similar amount of climate votes, and though a clear majority (71%) of the votes were in favor of climate resolutions, they are still not always impacting pro climate. In followup discussion with PMT, we acknowledge their concern that their rating is mainly affected by their Equinor voting. Four Equinor resolutions they did not agree with how they were written but they did vote for the Follow This! and Greenpeace resolutions using their preferred language of targets as the resolution basis. PMT stated to us:
It is up to the company's board to define the company's strategy, as described in art. 2:129 (1) of the Dutch Civil Code (https://www.ndfr.nl/content/BWBR0003045-20220101#BWBR0003045-20220101_2869784). Therefore, PMT votes against resolutions that are overly prescriptive and/or harm the capabilities of the board to define the strategy. We consider this good governance.
- PMT has engagement as their tool of choice. We can find their [policy](#) easily and the 2021 [ESG results](#) on the website.

PMT is very [transparent](#): we can find engagement goals and some results and limits.

- PMT has engagement as their tool of choice. We can find their policy easily ....some results and limits.
- In the policy we sadly miss the naming of clear consequences in the policy for companies that do not steer actively towards a quick transition. Also a 2030 limit on investing in companies that are not Paris compliant is late. But as we see PMT announced in November 2022 they sold off 19 oil and gas companies, they are showing [clear action](#) of divestment of companies who are deemed unreachable by engagement. We encourage PMT to be critical of the remaining oil and gas companies as none are 1.5degree Paris aligned.
- We are happy to see that social aspects of the energy transition are part of the engagement strategy.

Vragen voor PMT:

We zouden graag complimenten uitreiken als NGO coalitie, maar helaas moeten we vragen: Waarom stemt PMT niet altijd ten gunste van het klimaat?
Het Parijsakkoord vormt het uitgangspunt voor onze

stemmen op aandeelhoudersvergaderingen. Dit vraagt om een 'case by case' aanpak, omdat voorstellen die in stemming worden gebracht verschillen qua inhoud en kwaliteit. Bij managementvoorstellen waarin aandeelhouders wordt gevraagd om het actieplan voor klimaattransitie van een bedrijf goed te keuren kijken we naar verschillende factoren. Voorbeelden hiervan zijn:

- de volledigheid en nauwkeurigheid van de korte-, middellange- en langetermijndoelstellingen van het bedrijf voor het verminderen van de operationele broeikasgasemissies en die in de toeleveringsketen in overeenstemming met de doelstellingen van het Klimaatakkoord van Parijs (scopes 1 en 2 en, waar relevant, scope 3);
- of het bedrijf een toezegging heeft gedaan om tegen 2050 "netto nul" te zijn voor operationele en toeleveringsketenemissies;
- Of de klimaatgegevens van het bedrijf geverifieerd zijn door een derde partij;
- Openbaarmaking van hoe de lobbyactiviteiten van het bedrijf en de kapitaaluitgaven aansluiten bij de bedrijfsstrategie

Meer informatie is te vinden in ons stembeleid. Een Engelstalige toelichting is in de recente IIGCC voortgangsrapportage te vinden op p. 47.

Zijn de stemmen die via al de diverse beleggings- en investeringsfondsen die PMT gebruikt, zijn uitgevoerd, op dezelfde waarde (For, Against,...) uitgebracht als de stemmen die hier zichtbaar zijn?

Rij 16, Equinor, Shareholder Proposal Regarding Report on Human Rights: We zien op de agenda van de 2022 AVA van Equinor geen shareholderproposal met betrekking tot human rights staan, en weten niet waar jullie op doelen. Daarnaast zouden we, mocht er human rights gerelateerde stemitems zijn, ons stembeleid volgen.

Rij 18, Valero, Elect Fred M. Diaz: Hier hebben we voor de herbenoeming gestemd. Destijds hadden we de criteria voor het stemmen nog niet aangescherpt, en gebruikten we de classificatie voorloper/achterloper om voor of tegen bestuurders te stemmen. Aangezien Valero als voorloper (scope 1 en 2 doelstellingen) gekwalificeerd was, hebben we volgens de ISS recommendation gestemd. Met de kennis van nu zouden we dat niet doen.

Hierbij zouden we wel willen vermelden dat we tegen de herbenoeming van de Chair en een andere board member hebben gestemd in verband met onvoldoende beheersing op klimaatrisico's. Voor deze stem items is ons stembeleid door ISS geïmplementeerd. De stem in de excel lijst klopt, net als de overige stemmen. .

Een van de "Anti" stemmen die ons verbaasde, was die bij de resolutie "Shareholder Proposal Regarding Cessation of All Exploration Activity" bij Equinor. Deze resolutie is direct in lijn met IEA rapport. (PMT stemt wel "For" bij "Shareholder Proposal Regarding GHG Reduction Targets") Waarom laten jullie deze gelegenheid voorbij gaan een tegenstem daadwerkelijk mee te laten tellen?

Voorop staat dat PMT in principe vóór het stoppen van exploratie is. Het exploration beleid van Equinor is echter niet direct in strijd met de beoordelingscriteria die PMT hanteert in het klimaatengagement. PMT vraagt o.a. dat een bedrijf geen nieuwe investeringen doet in "greenfield oil fields". Equinor geeft aan: "New exploration acreage will be focused on areas with existing infrastructure, limiting our frontier exploration."

Daarnaast vragen wij ons af hoe realistisch deze vraag is met de huidige situatie m.b.t. Rusland/Oekraïne, zeker gegeven de cruciale rol van Equinor in de gas crisis. De resolutie vraagt ook om alle projecten buiten Noorwegen te stoppen/verkopen, dit lijkt ons vrij vergaand en het is onduidelijk hoe dit de energietransitie beïnvloedt. Tot slot benadrukt de resolutie nog dat in het kader van "good corporate governance" de strategie bepaald moet worden door het bestuur, dat komt niet naar voor in de eisen die gesteld worden. Die de strategie van het bedrijf lijken te bepalen.

Zijn de (klimaat)doelen van PMT 's engagement strategie om Olie- & Gasbedrijven en Banken te vragen in lijn te komen met het Parijs Akkoord en in lijn met het 1,5 scenario van IEA? Hoe relateren die doelen verder aan impact op de uitstoot van broeikasgassen?

Ons klimaatbeleid is gebaseerd op onze sectorreductiedoelstellingen voor 2030. We maken gebruik van verschillende instrumenten om deze doelstellingen te halen, waaronder selectie en engagement (zie ook antwoord op volgende vraag). Deze reductiedoelstellingen zijn gebaseerd op berekeningen van TPI en gaan ervan uit dat de opwarming van de aarde binnen de 1,5 graden blijft. Hierbij wordt het 1,5 graden pad van de International Energy Agency (IEA) gehanteerd. Alleen voor aluminiumproducenten en autofabrikanten wordt gebruik gemaakt van het beneden-de-2-graden-scenario van de IEA uit 2017 (deze doelstellingen worden bijgesteld zodra de benodigde data beschikbaar komen).

Het IEA 1,5 graden pad gaat uit van een jaarlijkse afname van de vraag naar olie met 3,5%, wat uiteindelijk moet leiden tot een afname van de vraag naar olie van 40% in 2030. Alhoewel de impact van Corona hoop gaf dat de daling in productie zou voortzetten in de jaren daarop, is dit tot nu toe niet de werkelijkheid geworden dan eerder voorzien.

Het IEA Net Zero Scenario komt overeen met het eerste pad van het 1.5°C scenario van de IPCC. Om eerder genoemde reden nemen we ook de andere drie paden in beschouwing binnen het 1.5°C scenario van de IPCC in ons engagement met bedrijven. Voor alle vier de paden geldt als eindpunt: netto geen uitstoot van emissies in 2050. De paden kennen verschillen in de manier waarop het eindpunt kan worden bereikt. Het IEA pad blijft ons uitgangspunt, en onze engagementgesprekken zijn erop gericht om bedrijven zo veel mogelijk naar het IEA pad te sturen. We hanteren de andere drie 1.5°C scenario's alleen als alternatief waar er geen andere mogelijkheid is.

ACHTERGROND

Om deze vraag te kunnen beantwoorden is het goed om eerst meer achtergrond te schetsen over de selectiemethodiek van bedrijven waar PMT in belegt. PMT streeft ernaar om uiterlijk per 2030 een portefeuille met alleen beleggingen die voldoen aan de afspraken uit het Parisackoord ('Paris-aligned' zijn). Kortgezegd wil PMT dus in de komende 7 jaar steeds meer beleggen in bedrijven die wél op een 1,5 graden pad zitten, en juist minder in bedrijven die onvoldoende actie ondernemen. Onze primaire focus ligt daarbij op de bedrijven in de CO2-intensieve sectoren.

Het is (nog) niet eenvoudig om een portefeuille samen te stellen met Paris-aligned bedrijven. Van alle CO2-intensieve bedrijven die het Transition Pathway Initiative (TPI) vorig jaar in kaart heeft gebracht, lag 16% op koers om het twee-graden-pad van de IEA te halen. Wij willen graag steeds een stapje voorlopen ten opzichte van de brede markt. Op dit moment ligt 29% van de CO2-intensieve bedrijven in onze portefeuille, waarvan data beschikbaar is, op koers om het twee-graden-pad van de IEA te halen. Dat is dus bijna twee keer zoveel dan de totale markt

STAP 1: ESG INTEGRATIE (SCREENINGS)

Om een portefeuille samen te stellen met steeds meer Paris-aligned bedrijven maken we gebruik van ESG-screenings. Sinds 2018 investeert PMT niet meer in bedrijven met een relatief lage ESG-score. Bedrijven in ontwikkelde landen moeten minimaal een BBB MSCI ESG score hebben, en een BB MSCI ESG score voor bedrijven in opkomende landen. Daarnaast is in 2021 een aanvullende klimaat screening geïmplementeerd, waarmee in de CO2-intensieve sectoren 20% van de slechtst presterende bedrijven op een energietransitiescore uit de portefeuille wordt verwijderd. In de screenings wordt zowel de huidige CO2-uitstoot van bedrijven beoordeeld, als de reductiedoelstellingen en maatregelen van bedrijven.

STAP 2: NADER INZICHT MET BEHULP VAN

ENGAGEMENT

Van alle bedrijven die door de selectie zijn gekomen (stap 1) selecteren we steeds een groep bedrijven waar we mee in gesprek gaan (engagement). Met behulp van engagementgesprekken willen we beter inzicht krijgen in het 'Paris-Alignment' van bedrijven. Op dit moment richten we ons met name op olie- en gasbedrijven, en de relatieve achterlopers onder de nutsbedrijven. In aanvulling daarop zijn we vorig jaar ook begonnen met engagement met bedrijven aan de vraagkant van het energiesysteem (gebruikers van fossiele energie, bijvoorbeeld in de zware industrie).

Zoals je weet, stellen we bepaalde eisen aan bedrijven binnen ons engagement. Als bedrijven daar niet aan voldoen, kunnen er consequenties aan worden verbonden, zoals we hebben toegelicht in ons nieuwsbericht.

Welke tijdslimieten en andere grenzen heeft PMT gezet in de governance van de uitvoering van zijn engagement strategie?

Ons klimaatengagement is in 2016 gestart. We hebben het programma eerder dit jaar significant uitgebreid, en hebben de tijdslimieten voor olie- en gasbedrijven en de relatieve achterlopers in de nutssector aangescherpt. Dat wil zeggen: we hebben concrete doelen gesteld voor jaar 1 en jaar 2. Op onze website en in onze jaarverslagen rapporteren we over de voortgang.

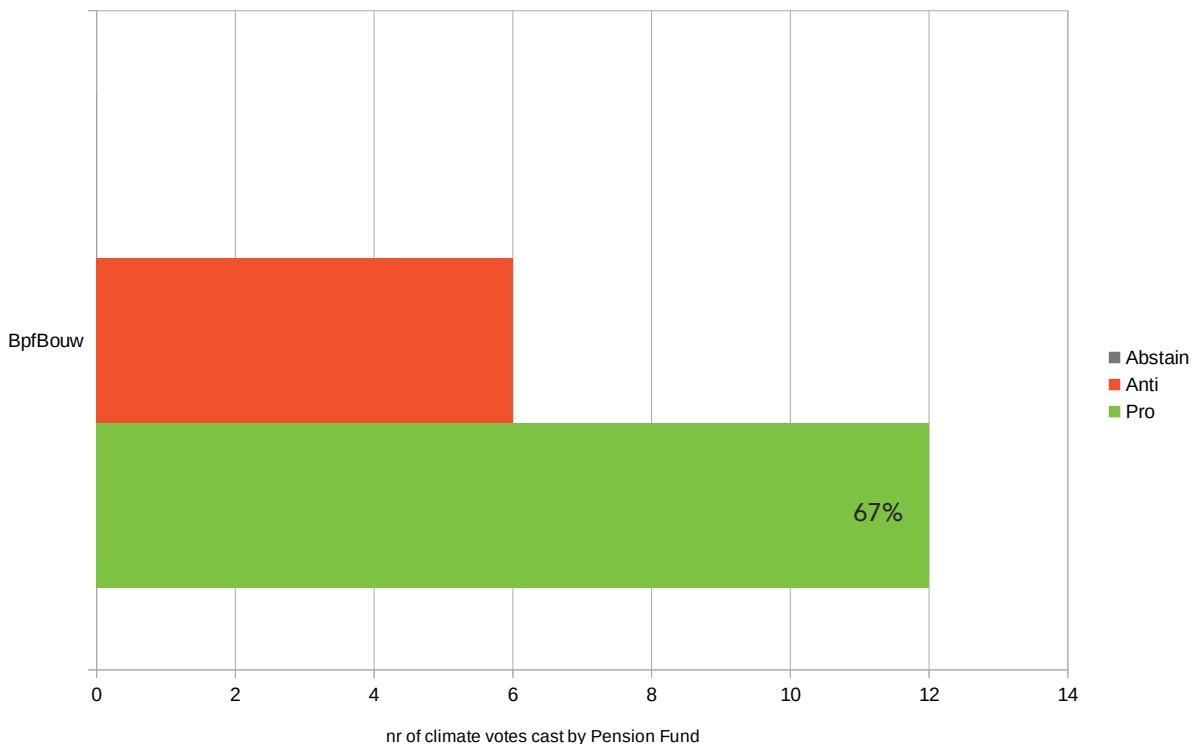
Welke acties heeft PMT gedaan om andere investeerders mee te krijgen voor klimaatsolutions?

We hebben regelmatig contact met gelijkgestemde investeerders (uit Nederland, en uit het buitenland). Een voorbeeld van gezamenlijke actie is het indienen van een resolutie bij TotalEnergies, onder leiding van PMT/MN, zie nieuwsbericht hier: PMT dient aandeelhoudersvoorstel in bij Total - PMT.

PMT - PENSIOENFONDS METAAL EN TECHNIEK

Bank/Olie	Company	Meeting Date	Proposal Text	Sponsor	Vote Cast	Pro	Anti	Abstain
Fossil	BP PLC	11-May-22	Approve Net Zero - From Ambition to Action Report	Management	Against	1		
Fossil	Valero Energy Corporation	27/04/22	Shareholder Proposal Regarding Report on GHG Targets and Alignment with Paris Agreement	Shareholder	For	1		
Fossil	Phillips 66	10-May-22	Adopt GHG Emissions Reduction Targets Aligned with the Paris Agreement Goal	Shareholder	For	1		
Fossil	Chevron Corporation	24-May-22	Adopt Medium and Long-Term GHG Emissions Reduction Targets	Shareholder	For	1		
Fossil	Phillips 66	10-May-22	Report on Reducing Plastic Pollution	Shareholder	For	1		
Fossil	Chevron Corporation	24-May-22	Issue Audited Net-Zero Scenario Analysis Report	Shareholder	For	1		
Fossil	Chevron Corporation	24-May-22	Oversee and Report on Reliability of Methane Emission Disclosures	Shareholder	For	1		
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Approval of Energy Transition Plan	Management	Against	1		
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding GHG Reduction Targets	Shareholder	For	1		
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding Climate Strategy	Shareholder	For	1		
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding Making the Barents Sea a Voluntary Exclusion Zone	Shareholder	Against		1	
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding Cessation of All Exploration Activity	Shareholder	Against		1	
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding Barents Sea Exploration	Shareholder	Against		1	
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding Move From Fossil Fuels to Renewable Energy	Shareholder	Against		1	
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding Report on Human Rights	Shareholder	Against		1	
Fossil	BP PLC	11-May-22	Approve Shareholder Resolution on Climate Change Targets	Shareholder	For	1		
Fossil	Phillips 66	10-May-22	Elect Director Greg C. Garland	Management	Against	1		

Figure 7

BPF BOUW- BEDRIJFSPENSIOENFONDS BOUW

(Asset manager: APG en Bouwinvest, investing via various investment funds)

Significant/Interesting:

- In 2021 BPF Bouw "Abstain"-ed in various ways 7 out of 25 climate votes (28%).
In 2022 BPF Bouw had 18 votes and voted 12 times (67%) pro climate; this means they had less Oil&Gas company in their portfolio in 2022, which we think is a good thing. Also we see no "Abstain" votes anymore.
Good to see that BPF Bouw is being more clear and active in their divestment and their engagement voting "voice". This aligns with their [statements](#). We are concerned to say they did not use their full possible climate impact.
- BPF Bouw invests via several different funds (as they hold passive investments) and votes directly (through APG for Banks and Oil companies) via ISS. We have no information whether these passive fund votes were voted the same as the direct votes.
- BPF Bouw has engagement not as a direct tool for climate (only divestment and Best In Class selection). We are happy to see they make use of divestment (coal, tar sands), though their [exclusion list](#) does not mention any of these companies. For this divestment they have clear [goals](#) starting with a 2025 goal, which tries to align with Paris plans. Their goals are SMART. The target revision of 2022 continues this.

- BPF Bouw takes part in CA100+ to strengthen their climate voice, and has joined the Dutch Climate Coalition.
- BPF Bouw uses some of its engagement to focus on building more climate friendly (circular plus energy efficient houses). Considering their pension savers, this seems apt. BPF Bouw uses [engagement](#) for their primary goal (workers' safety at building companies and climate efficient houses), with clear targets and published results. Their voting policy includes an emission report as a minimum demand for major emitters. We are concerned that time limits and consequences are still missing. They do publish the [results](#) of various types of [engagement](#).

Vragen voor BPF Bouw:

We zouden graag complimenten uitreiken als NGO coalitie, maar helaas moeten we vragen: Waarom stemt BPF Bouw niet altijd ten gunste van het klimaat?

Klimaatverandering is een van de drie thema's die bpfBOUW in het Verantwoord Beleggen beleid centraal stelt. Wij streven daarbij om onze portefeuille in lijn te brengen met de internationale afspraken van het Klimaatakkoord van Parijs. Specifiek hebben wij als doel om voor 2025 de CO₂-voetafdruk van onze gehele

aandelenportefeuille met 40% te verlagen t.o.v. het basisjaar 2015. Later dit jaar zullen wij onze lange-termijn-doelen publiceren, welke wij hebben opgesteld als onderdeel van onze commitment aan het Nederlands Klimaatakkoord.

Om hierop invloed te kunnen uitoefenen is het stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen een belangrijk middel. Wij oefenen dit recht dan ook uit. Het stemmen op aandeelhoudervergadering van bpfBOUW wordt gedaan door onze vermogensbeheerder APG. In het nemen van stembeslissingen houdt APG-rekening met de kaders die bpfBOUW meegeeft en de specifieke context en markt waarin het bedrijf opereert. Wij stemmen voor resoluties die helpen om bestuurs- en duurzaamheidskwesties aan te pakken die momenteel niet adequaat door het bedrijf worden aangepakt of die op een andere manier een positieve invloed kunnen hebben op het vermogen van het bedrijf om waarde op lange termijn te creëren. Onze stembeslissingen sluit aan bij onze engagementactiviteiten met bedrijven.

Zijn de stemmen die via al de diverse beleggings- en investeringsfondsen die BPF Bouw gebruikt, zijn uitgevoerd, op dezelfde waarde (For, Against,...) uitgebracht als de stemmen die hier zichtbaar zijn?

Wij hebben de stemresultaten uit uw analyse bekeken. De stemdata die u gestuurd heeft bevestigen wij hierbij. Voor meer informatie over ons stemgedrag zouden wij u graag verwijzen naar onze website.

Een van de "Anti" stemmen die ons verbaasde, was die bij de resolutie "SP 4: Adopt a Policy to Ensure the Bank's Financing is Consistent with IEA's Net Zero Emissions by 2050 Scenario" bij de Bank of Montreal. Deze resolutie vraagt de bank in lijn te komen met IEA rapport. (BPF Bouw stemt wel "For" bij "Report on GHG Emissions Reduction Targets" bij Berkshire Hathaway)

Waarom laten jullie deze gelegenheid voorbij gaan een tegenstem daadwerkelijk mee te laten tellen?

De ambitie van bpfBOUW is om onze portefeuille in lijn te brengen met de internationale afspraken van het Klimaatakkoord van Parijs. Het wel of niet steunen van resoluties wordt op basis hiervan beoordeeld.

Zijn de (klimaat)doelen van BPF Bouw 's engagement strategie om Olie- & Gasbedrijven en Banken te vragen in lijn te komen met het Parijs Akkoord en in lijn met het 1,5 scenario van IEA? Hoe relateren die doelen verder aan impact op de uitstoot van broeikasgassen?

Wij streven ernaar om onze portefeuille in lijn te brengen met de internationale afspraken van het Klimaatakkoord van Parijs. Om dit te bereiken beoordelen wij alle bedrijven in onze aandelen- en obligatieportefeuilles aan de hand

duurzaamheidsfactoren, waaronder ook de uitstoot van broeikasgassen. Zo kunnen we gericht kiezen voor bedrijven die ofwel al voldoen aan onze eisen ofwel aan onze eisen kunnen gaan voldoen. Onze engagement strategie sluit hierbij aan. Wij gaan in gesprek met bedrijven over het verbeteren van hun bedrijfsvoering. Zo kunnen we bedrijven bijvoorbeeld aansporen om op verantwoorde wijze hun CO₂-uitstoot terug te dringen. Wij verwachten dus van Olie- & Gasbedrijven en Banken, net als voor de rest van onze portefeuille, dat zij in lijn komen met afspraken van het Klimaatakkoord van Parijs.

Welke tijdslimieten en andere grenzen heeft BPF Bouw gezet in de governance van de uitvoering van zijn engagement strategie?

In onze engagement strategie gebruiken wij geen vaste tijdslimieten of grenzen, dit is afhankelijk van de casus. Wij evalueren periodiek of de bedrijven waarin wij beleggen nog voldoen aan onze toenemende duurzaamheidseisen en of ze voldoende stappen vooruit hebben gezet. Mocht dit niet het geval zijn dan kunnen we besluiten om niet meer in het bedrijf te investeren.

Welke acties heeft BPF Bouw gedaan om andere investeerders mee te krijgen voor klimaatresoluties?

BpfBOUW zet zich er voor in om de samenwerking met andere beleggers aan te gaan. Samenwerking met andere beleggers kan een effectieve manier zijn om onze doelstelling te bereiken om duurzaamheid te bevorderen bij bedrijven in onze portefeuille. Onze vermogensbeheerder APG is actief betrokken bij meerdere beleggersorganisaties, netwerken en initiatieven gericht op het bijdragen aan goede corporate governance standaarden, langetermijnbeleggen en een duurzamere wereld.

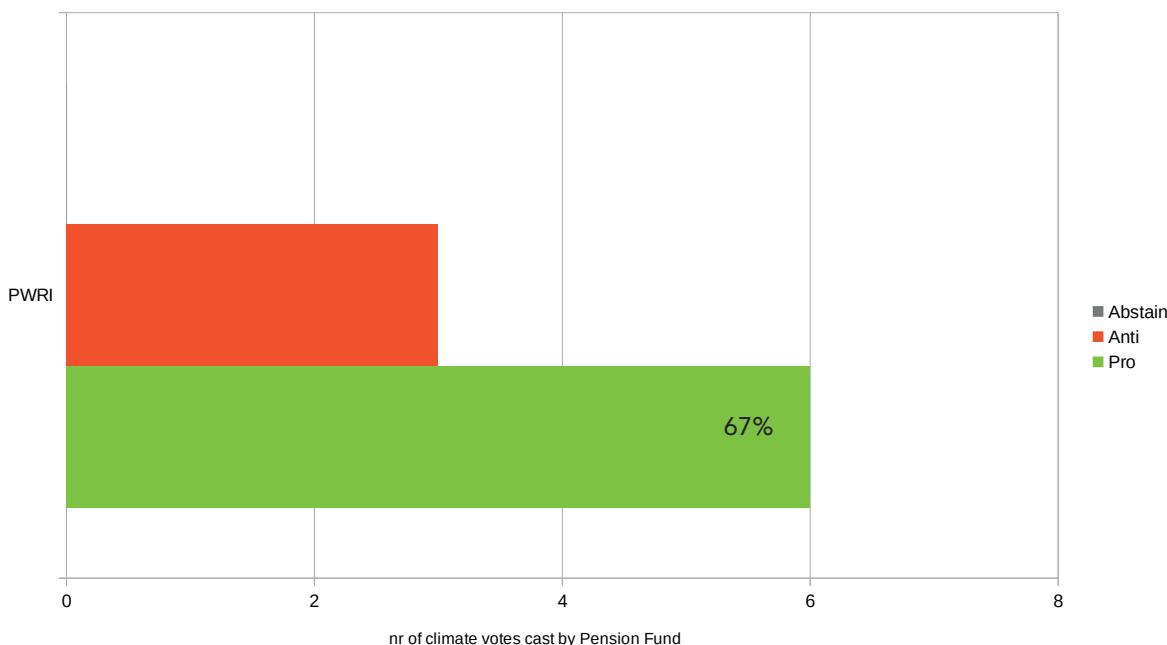
Zo nemen wij bijvoorbeeld via onze vermogensbeheerder APG deel aan Climate Action 100+ (CA100+). Dit samenwerkingsverband tussen beleggers voert druk uit op 167 bedrijven die wereldwijd de meeste CO₂ uitstoten. Doordat de bundeling van krachten kan CA100+ effectief druk oefenen. CA100+ vraagt aan bedrijven inzicht te geven in de klimaatrisico's waarmee ze te maken hebben. Ook moeten bedrijven maatregelen nemen om uitstoot van broeikasgassen te verminderen volgens de TCFD-standaard.

Daarnaast werken wij vanuit onze commitment aan het Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (IMVB-) convenant en het Nederlands Klimaatakkoord samen met verschillende stakeholders, zoals pensioenfondsen, NGO's en de overheid om bepaalde problematiek aan te pakken en draagvlak te creëren voor onze aanpak.

BPF - BOUW- BEDRIJFSPENSIOENFONDS BOUW

Bank/Olie	Company	Meeting Date	Proposal Text	Sponsor	Vote Cast	Pro	Anti	Abstain
Banks	Berkshire Hathaway Inc.	29/04/22	Report on Climate-Related Risks and Opportunities	Shareholder	For	1		
Fossil	BP PLC	11-May-22	Approve Net Zero - From Ambition to Action Report	Management	Against	1		
Fossil	Occidental Petroleum Corporation	05-May-22	Report on Quantitative Short, Medium and Long-Term GHG Emissions Reduction Targets	Shareholder	For	1		
Banks	Berkshire Hathaway Inc.	29/04/22	Report on GHG Emissions Reduction Targets	Shareholder	For	1		
Banks	Royal Bank of Canada	06/04/22	SP 1: Update the Bank's Criteria for Sustainable Finance to Preclude Fossil Fuel Activity and Projects Opposing Indigenous Peoples	Shareholder	Against		1	
Banks	JP Morgan Chase & Co	16-May-22	Adopt Fossil Fuel Financing Policy Consistent with IEA's Net Zero 2050 Scenario	Shareholder	For	1		
Banks	Bank of Montreal	12/04/22	SP 2: Adopt an Annual Advisory Vote Policy on the Bank's Environmental and Climate Change Action Plan and Objectives	Shareholder	Against		1	
Banks	Royal Bank of Canada	06/04/22	SP 3: Avoid Bank Participation in Pollution-Intensive Asset Privatizations	Shareholder	Against		1	
Banks	Goldman Sachs Group Inc. (The)	27/04/22	Adopt a Financing Policy Consistent with IEA's Net Zero Emissions by 2050 Scenario	Shareholder	For	1		
Banks	Bank of America Corporation	25/04/22	Adopt Fossil Fuel Lending Policy Consistent with IEA's Net Zero 2050 Scenario	Shareholder	For	1		
Banks	Bank of Montreal	12/04/22	SP 4: Adopt a Policy to Ensure the Bank's Financing is Consistent with IEA's Net Zero Emissions by 2050 Scenario	Shareholder	Against		1	
Banks	Bank of Nova Scotia (The)	04/04/22	SP 2: Adopt an Annual Advisory Vote Policy on the Bank's Environmental and Climate Change Action Plan	Shareholder	Against		1	
Banks	Royal Bank of Canada	06/04/22	SP 5: Adopt an Annual Advisory Vote Policy on the Bank's Environmental and Climate Change Action Plan and Objectives	Shareholder	Against		1	
Banks	Wells Fargo & Company	25/04/22	Adopt Climate Change Policy	Shareholder	For	1		
Banks	JP Morgan Chase & Co	16-May-22	Report on Absolute Targets for Financed GHG Emissions in Line with Net Zero Commitments	Shareholder	For	1		
Banks	Credit Suisse Group AG	28/04/22	Shareholder Proposal Regarding Fossil Fuel Financing	Shareholder	For	1		
Fossil	BP PLC	11-May-22	Approve Shareholder Resolution on Climate Change Targets	Shareholder	For	1		
Banks	Standard Chartered PLC	03-May-22	Approve Net Zero Pathway	Management	Against	1		

Figure 8

PWRI -PENSIONFONDS WERK EN (RE) INTEGRATIE

(Asset manager: BMO Global Asset Management, investing via various investment funds)

Significant/Interesting:

- In 2021 PWRI "Abstained" on most climate resolutions (64%). Only 32% had a positive Climate Impact. In 2022 PWRI voted 67% pro climate. The pension fund is finding its climate voice. However, we can still see the votes are not always impacting pro climate. We are concerned to see this misalignment, especially as PRWI has made engagement a *tool* for climate action.
- PWRI has climate as a focus point, with engagement 1 of 5 tools. We can find their *policy* easily, also *detailed* out. We want to extend a compliment here for the clear explanation in language. Sadly we miss SMART climate targets, we miss engagement targets, limits, consequences and results on the website. So what exactly PWRI does towards a better climate, is not known, nor are the results. We advise PWRI to look at our general recommendations.

Vragen voor PWRI:

We zouden graag complimenten uitreiken als NGO coalitie, maar helaas moeten we vragen: Waarom stemt PWRI niet altijd ten gunste van het klimaat?

Klimaat is een zeer belangrijk thema voor PWRI, dus in de regel stemmen we in lijn met voorstellen die bedrijven ertoe dwingt om het klimaatrisico serieus te nemen.

Echter, elk voorstel wordt apart beoordeeld. Onze stemadviseur Columbia Threadneedle Investments (CTI) beoordeelt alle resoluties, waarbij wordt meegewogen of de resolutie nodig is (en om noodzakelijke actie vraagt, niet om actie die al is uitgevoerd bijvoorbeeld) en of de vraag passend is. Resoluties kunnen te specifiek en te voorschrijvend zijn, waardoor ze hun doel voorbij schieten.

Kijken we naar de stemmen die door Both Ends als 'Anti klimaat' worden aangeduid, dan willen wij graag het volgende commentaar geven:

Bij ExxonMobil hebben we tegen de benoeming van de voorzitters van de Audit Committee en van de Public Issues Committee en tegen de Lead Independent Director gestemd vanwege achterblijvende klimaatprestaties. Bij Phillips 66 tegen de voorzitter van de Audit committee, en bij Valero tegen de voorzitter van de Audit Committee en de Lead Independent Director vanwege achterblijvende klimaatprestaties. Het is een bewuste keuze om juist die directors verantwoordelijk te houden en zo een signaal af te geven aan het bestuur.

In het bijgevoegde overzicht hebben we de stemmen samengevoegd die vanuit PRWI zelf lijken te zijn uitgebracht en die via BMO lijken te zijn uitgebracht in PRWI's naam. Zijn de stemmen die via al de diverse beleggings- en investeringsfondsen die PWRI gebruikt,

zijn uitgevoerd, op dezelfde waarde (For, Against,...) uitgebracht als de stemmen die hier zichtbaar zijn?

A: Ja. Onze stemadviseur Columbia Threadneedle stemt op alle aandelen van de discretionaire mandaten van PWRI.

Abstain betekent dat het fonds wel de resolutie heeft onderzocht, maar uiteindelijk geen positie heeft ingenomen. Wij zien dat als een heel bewust gemiste kans om invloed vóór het klimaat uit te oefenen, terwijl jullie wisten dat er een klimaatresolutie was. Wat is de achtergrond van de Abstain stemmen?

A: Alle resoluties zijn inderdaad onderzocht. Abstain is een bewuste positie die we innemen als een onderneming wel actie onderneemt en leidend is in zijn sector, maar waar aanvullende stappen nog wel nodig zijn. We leggen dat ook uit in de stemverklaring:

- BP: despite being supportive of their plan so far, there are still some areas for improvement: demonstrate the absolute emissions reductions resulting from their various aims, especially aims 2 and 3, which tackle scope 3 emissions from their own production and sales respectively. We also suggest demonstrating more clearly how they are working with customers to drive demand side decarbonisation.
- De abstain stem bij Exxon Mobil op het voorstel van BNP Paribas herkennen wij niet.
- Royal Bank of Canada: While this is not a core requirement of a net zero strategy, we encourage banks to holistically assess environmental and social risks. Protecting indigenous rights is a core pillar to that. We encourage the bank to enhance its assessment criteria for fossil fuel lending and underwriting, including the protection of indigenous peoples rights, and enhanced consultation of indigenous communities.
- Marathon Petroleum: Overall, although we commend the company on producing one of the first Just Transition reports in the sector, we hope to see greater specificity in measures taken to support communities, customers, and the workforce, in line with the CA100+ indicators and ILO expectations.

Een van de "Anti" stemmen die ons verbaasde, was de "For" vote bij de resolutie "Approve Net Zero - From Ambition to Action Report" van het management van BP Plc. Zeker omdat jullie motivatie hierbij duidt op een mening "Against" ("Although we agree with the spirit of the proposal, at this time, we believe other proposals to enhance climate-related disclosure and target-setting are more effective tools that tackle similar business model viability concerns."). Waarom laten jullie deze gelegenheid voorbij gaan een tegenstem daadwerkelijk mee te laten tellen?

Dit zeker in het licht van de "Abstain" bij de FollowThis resolutie die op dezelfde AGM bij BP Plc werd uitgebracht.

A: Wij zien dat het plan van BP verder gaat dan dat van peers. Toch hebben we niet tegen Follow This gestemd, omdat er nog aanvullende stappen nodig zijn. We keuren het plan niet af, maar zien graag aanvullingen.

Zijn de (klimaat)doelen van PWRI 's engagement strategie om Olie- & Gasbedrijven en Banken te vragen in lijn te komen met het Parijs Akkoord en in lijn met het 1,5 scenario van IEA? Hoe relateren die doelen verder aan impact op de uitstoot van broeikasgassen?

A: Ja. Maar de nadruk van engagement in 2022 ligt op uitvoering. Engagement is er juist op gericht om CO2 reductie in de echte wereld te bereiken en niet alleen van de portefeuille zelf. Een streefdoel van net zero is pas het begin. Wij verwachten van bedrijven dat ze concrete plannen ontwikkelen voor hoe ze dit doel denken te realiseren. Elk vermoeden van 'net zero washing' kan de geloofwaardigheid van inspanningen tegen klimaatverandering ondervinden. In ons engagement putten we uit zowel onze eigen ervaringen als die van belangrijke samenwerkingsverbanden van beleggers. Een geloofwaardige klimaatstrategie bestaat naar ons oordeel onder andere uit:

- De ambitie om de uitstoot van broeikasgassen uiterlijk 2050 per saldo op nul te hebben, inclusief tussentijdse wetenschappelijk onderbouwde doelen
- Een geloofwaardige bedrijfsstrategie voor de uitvoering van die ambitie, inclusief bijbehorende investeringen
- Een sterk toezichtskader voor de klimaatstrategie én een koppeling met de beloning van de bedrijfstop
- Een Just Transition aanpak van de maatschappelijke aspecten van de transitie
- Risicoanalyse en informatieverschaffing zoals aanbevolen door de Task Force on Climate related Financial Disclosures

Welke tijdslimieten en andere grenzen heeft PWRI gezet in de governance van de uitvoering van zijn engagement strategie?

A: PWRI heeft een watchlist opgesteld met bedrijven die kritisch worden gevuld, bijvoorbeeld omdat zij in onvoldoende mate positief reageren op engagement. Een bedrijf kan drie jaar op de watchlist blijven staan, waarna uitsluiting kan volgen.

Welke acties heeft PWRI gedaan om andere investeerders mee te krijgen voor klimaatresoluties?

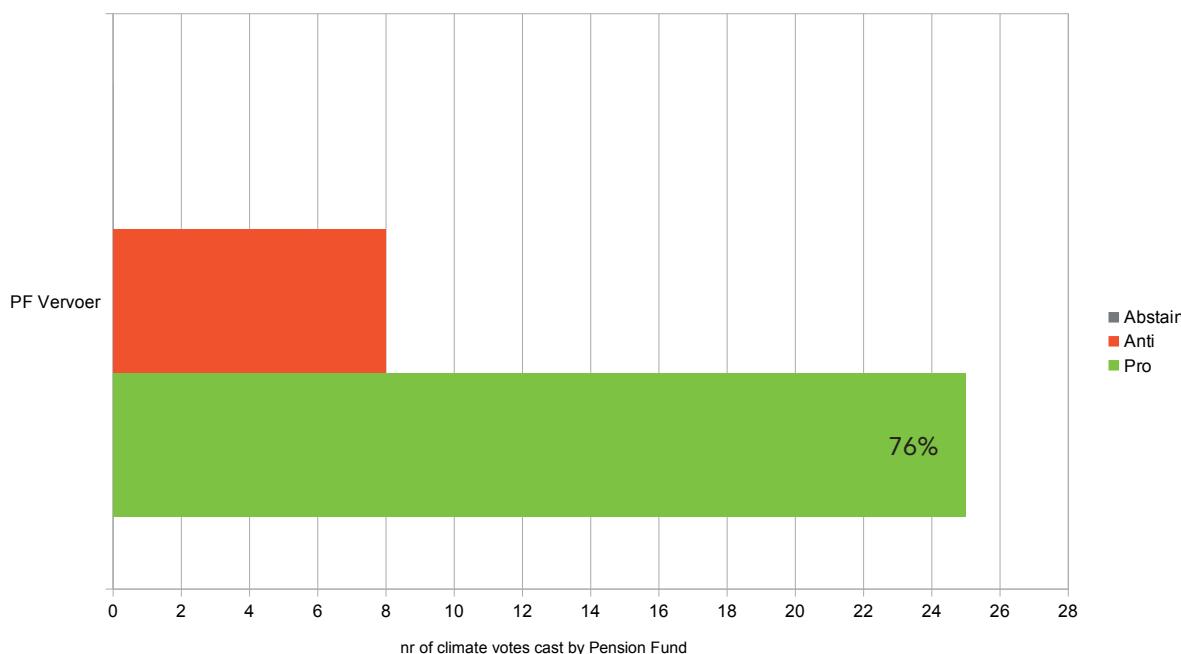
A: PWRI heeft CTI gemanageerd om te stemmen op aandeelhoudersvergaderingen. Via CTI is PWRI daardoor betrokken bij verschillende progressieve

beleggersverbanden die gezamenlijk streven naar steun voor klimaatresoluties.

PWRI -PENSIONFONDS WERK EN (RE) INTEGRATIE

Bank/Olie	Company	Meeting Date	Proposal Text	Sponsor	Vote Cast	Pro	Anti	Abstain
Fossil	Chevron Corporation	24-May-22	Adopt Medium and Long-Term GHG Emissions Reduction Targets	Shareholder	For	1		
Fossil	Exxon Mobil Corporation	24-May-22	Issue Audited Net-Zero Scenario Analysis Report	Shareholder	For	1		
Fossil	Chevron Corporation	24-May-22	Issue Audited Net-Zero Scenario Analysis Report	Shareholder	For	1		
Fossil	Exxon Mobil Corporation	24-May-22	Report on Low Carbon Business Planning	Shareholder	Abstain			1
Fossil	Chevron Corporation	24-May-22	Oversee and Report on Reliability of Methane Emission Disclosures	Shareholder	For	1		
Fossil	Exxon Mobil Corporation	24-May-22	Report on Scenario Analysis Consistent with International Energy Agency's Net Zero by 2050	Shareholder	For	1		
Fossil	Exxon Mobil Corporation	24-May-22	Report on Reducing Plastic Pollution	Shareholder	For	1		
Banks	Standard Chartered PLC	03-May-22	Approve Net Zero Pathway	Management	For		1	
Fossil	Exxon Mobil Corporation	24-May-22	Elect Director Jeffrey W. Ubben	Management	For		1	
Fossil	Exxon Mobil Corporation	24-May-22	Elect Director Michael J. Angelakis	Management	For		1	

Figure 9

PF VERVOER-PENSIOENFONDS Vervoer

(Asset manager: Achmea IM, investing via various investment funds)

Significant/Interesting:

- We have no data for this pension fund of its voting in 2021. In 2022 PF Vervoer cast 76% its votes in favor of climate impact. PF Vervoer has made climate change/[CO2 emissions reduction](#) as one of its three themes so their votes without positive impact greatly concern us.
- PF Vervoer invests via its own private mandates, giving them maximum opportunity to steer investment choice and engagement actions.
- PF Vervoer divested from coal and tar sands companies, and tightened their exclusion criteria by reducing the turnover limit from [30% to 5%](#) from early 2022. They also have a 5% criteria on fracking and Arctic oil and gas. On the whole PF Vervoer has engagement as their tool of choice. On the positive side we note that they have updated their [MVB policy](#) in December 2022 although they do not publish concrete goals and results on their website. Their [report](#) for the first half of 2022 has a short section noting how engagement with ExxonMobil and Marathon Oil has failed but outlines no escalation action or consequence.
- PF Vervoer has a [voting policy](#) in which it notes in regards to Climate Transition Plans they "will vote against these plans if they are not in line with the Paris Climate Agreement (1.5 degree scenario)." We would appreciate if the actual voting results were available on their website in the future.

Vragen voor PF Vervoer:

We zouden graag complimenten uitreiken als NGO coalitie, maar helaas moeten we vragen: Waarom stemt PF Vervoer niet altijd ten gunste van het klimaat?

Pensioenfonds Vervoer ziet klimaatverandering als een urgent en mondiale probleem. Daarom besteedt ons fonds, als belegger en aandeelhouder, in het MVB- en stembeleid aandacht aan klimaatonderwerpen. We beoordelen klimaattransitieplannen van ondernemingen die grote bijdragers zijn aan de CO2 uitstoot nauwkeurig. Ook steunen we (aandeelhouders)voorstellingen die de transitie bevorderen en realistisch zijn. We stemmen tegen voorstellen die te voorschrijvend en buitenproportioneel belastend zijn, of onuitvoerbaar gezien de aard van de alledaagse bedrijfsvoering van de organisatie. Dit is in het stembeleid van Pensioenfonds Vervoer opgenomen.

Zijn de stemmen die via al de diverse beleggings- en investeringsfondsen die PF Vervoer gebruikt, zijn uitgevoerd, op dezelfde waarde (For, Against,...) uitgebracht als de stemmen die hier zichtbaar zijn?

Pensioenfonds Vervoer stemt voor al zijn aandelenmandaten en heeft (vrijwel) geen beleggingen in aandelenfondsen.

Een van de "Anti" stemmen die ons verbaasde, was die bij de resolutie "Shareholder Proposal Regarding Cessation of All Exploration Activity" bij Equinor. Deze resolutie is direct in lijn met IEA rapport. (PF Vervoer stemt wel "For" bij "Shareholder Proposal Regarding GHG Reduction Targets")

Waarom laten jullie deze gelegenheid voorbij gaan een tegenstem daadwerkelijk mee te laten tellen?

Zie hier ook het antwoord op de eerste vraag. We zijn van mening dat de aandeelhoudersvoorstellen waar we tegen gestemd hebben te voorschrijvend van aard zijn. Wel hebben we "Against" het klimaattransitieplan gestemd om aan te geven dat wij menen dat het huidige plan van de onderneming onvoldoende is om aan de doelstellingen van Parijs te kunnen voldoen. En zoals u aangeeft hebben wij inderdaad op twee andere aandeelhoudersvoorstellen op het gebied van klimaat bij Equinor "For" gestemd, net als we "For" vele andere SHPs rondom klimaat hebben gestemd.

Zijn de (klimaat)doelen van PF Vervoer's engagement strategie om Olie- & Gasbedrijven en Banken te vragen in lijn te komen met het Parijs Akkoord en in lijn met het 1,5 scenario van IEA? Hoe relateren die doelen verder aan impact op de uitstoot van broeikasgassen?

Voorafgaand aan elke vorm van engagement worden doelstellingen bepaald. Voor de engagements die gerelateerd zijn aan klimaat liggen deze logischerwijs in het verlengde van het Akkoord van Parijs. Het engagement vraagt ondernemingen, en in het bijzonder olie- en gasbedrijven, zich te verbinden aan een wereldwijde emissiereductie in 2030 conform het streven de opwarming van de aarde tot 1,5 °C te beperken. Voorafgaand aan het engagement worden deze doelen per dialoog geconcretiseerd, zodat de voortgang kan worden gevolgd. Mede door aan te sturen op de reductie van de broeikasgasuitstoot en investeringen in koolstofarme oplossingen en de connectie met een actief stembeleid wordt verandering in de werkelijke wereld nagestreefd.

Welke tijdslimieten en andere grenzen heeft PF Vervoer gezet in de governance van de uitvoering van zijn engagement strategie?

In de regel houden we 3 jaar aan als tijdslimiet voor thema's waar we engagement op voeren. Als de situatie daarom vraagt, passen we deze tijdslimiet uiteraard aan.

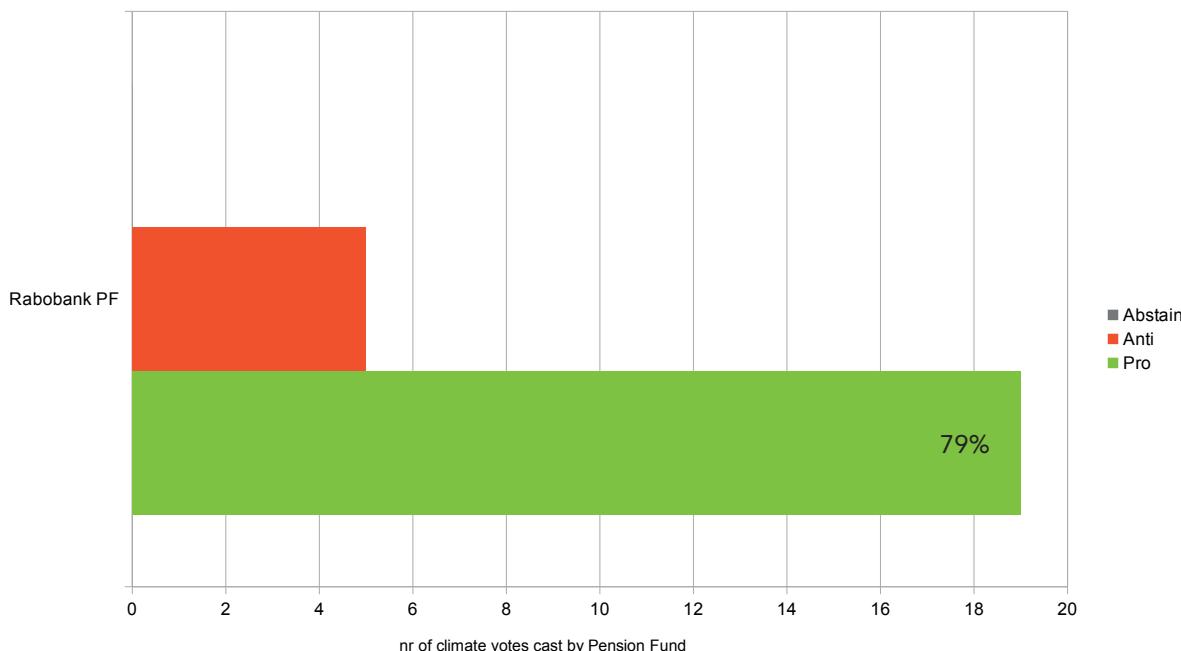
Welke acties heeft PF Vervoer gedaan om andere investeerders mee te krijgen voor klimaatresoluties?

Pensioenfonds Vervoer heeft geen acties ondernomen om andere beleggers mee te krijgen voor klimaatresoluties. Dit zou mogelijk acting in concert zijn en leiden tot meldingsplicht bij de AFM. Pensioenfonds Vervoer hecht overigens wel belang aan het samen optrekken met gelijkgestemden in engagement trajecten.

PF VERVOER-PENSIOENFONDS VERVOER

Bank/Olie	Company	Meeting Date	Proposal Text	Sponsor	Vote Cast	Pro	Anti	Abstain
Banks	Berkshire Hathaway Inc.	29/04/22	Report on Climate-Related Risks and Opportunities	Shareholder	For	1		
Fossil	BP PLC	11-May-22	Approve Net Zero - From Ambition to Action Report	Management	Against	1		
Banks	Berkshire Hathaway Inc.	29/04/22	Report on GHG Emissions Reduction Targets	Shareholder	For	1		
Banks	Royal Bank of Canada	06/04/22	SP 1: Update the Bank's Criteria for Sustainable Finance to Preclude Fossil Fuel Activity and Projects Opposing Indigenous Peoples	Shareholder	For	1		
Fossil	Valero Energy Corporation	27/04/22	Shareholder Proposal Regarding Report on GHG Targets and Alignment with Paris Agreement	Shareholder	For	1		
Banks	JP Morgan Chase & Co	16-May-22	Adopt Fossil Fuel Financing Policy Consistent with IEA's Net Zero 2050 Scenario	Shareholder	For	1		
Banks	Bank of Montreal	12/04/22	SP 2: Adopt an Annual Advisory Vote Policy on the Bank's Environmental and Climate Change Action Plan and Objectives	Shareholder	For	1		
Banks	Royal Bank of Canada	06/04/22	SP 3: Avoid Bank Participation in Pollution-Intensive Asset Privatizations	Shareholder	For	1		
Banks	Goldman Sachs Group Inc. (The)	27/04/22	Adopt a Financing Policy Consistent with IEA's Net Zero Emissions by 2050 Scenario	Shareholder	For	1		
Fossil	Exxon Mobil Corporation	24-May-22	Issue Audited Net-Zero Scenario Analysis Report	Shareholder	For	1		
Banks	Bank of America Corporation	25/04/22	Adopt Fossil Fuel Lending Policy Consistent with IEA's Net Zero 2050 Scenario	Shareholder	For	1		
Banks	Bank of Montreal	12/04/22	SP 4: Adopt a Policy to Ensure the Bank's Financing is Consistent with IEA's Net Zero Emissions by 2050 Scenario	Shareholder	For	1		
Banks	Bank of Nova Scotia (The)	04/04/22	SP 2: Adopt an Annual Advisory Vote Policy on the Bank's Environmental and Climate Change Action Plan	Shareholder	For	1		
Fossil	Exxon Mobil Corporation	24-May-22	Report on Low Carbon Business Planning	Shareholder	For	1		
Banks	Royal Bank of Canada	06/04/22	SP 5: Adopt an Annual Advisory Vote Policy on the Bank's Environmental and Climate Change Action Plan and Objectives	Shareholder	For	1		
Fossil	Exxon Mobil Corporation	24-May-22	Report on Scenario Analysis Consistent with International Energy Agency's Net Zero by 2050	Shareholder	For	1		
Banks	Wells Fargo & Company	25/04/22	Adopt Climate Change Policy	Shareholder	For	1		
Banks	JP Morgan Chase & Co	16-May-22	Report on Absolute Targets for Financed GHG Emissions in Line with Net Zero Commitments	Shareholder	For	1		
Fossil	Exxon Mobil Corporation	24-May-22	Report on Reducing Plastic Pollution	Shareholder	For	1		
Banks	Credit Suisse Group AG	28/04/22	Shareholder Proposal Regarding Fossil Fuel Financing	Shareholder	For	1		
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Approval of Energy Transition Plan	Management	Against	1		
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding GHG Reduction Targets	Shareholder	For	1		
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding Climate Strategy	Shareholder	For	1		
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding Making the Barents Sea a Voluntary Exclusion Zone	Shareholder	Against		1	
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding Cessation of All Exploration Activity	Shareholder	Against		1	
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding Barents Sea Exploration	Shareholder	Against		1	
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding Move From Fossil Fuels to Renewable Energy	Shareholder	Against		1	
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding Report on Human Rights	Shareholder	Against		1	
Fossil	BP PLC	11-May-22	Approve Shareholder Resolution on Climate Change Targets	Shareholder	For	1		
Banks	Standard Chartered PLC	03-May-22	Approve Net Zero Pathway	Management	Against	1		
Fossil	Valero Energy Corporation	27/04/22	Elect Fred M. Diaz	Management	For		1	
Fossil	Exxon Mobil Corporation	24-May-22	Elect Director Michael J. Angelakis	Management	For		1	
Fossil	Exxon Mobil Corporation	24-May-22	Elect Director Jeffrey W. Ubben	Management	For		1	

Figure 10

RABOBANK PF - RABOBANK PENSIOENFONDS

(Asset manager: Achmea IM, investing via various investment funds)

Significant/Interesting:

- We have no data on Rabobank Pensioen Fonds (RPF) for their voting in 2021. In 2022 RPF voted 79% pro climate.
- RPF's Responsible Business Conduct Policy (MVB in Dutch) mentions climate change as a (1 of 6) focus area, and engagement is the first tool they mention, but no targets, limits or consequences. Further RPF divests from coal and tar sand companies (with a limit of 10% of turnover), via a screening done by Achmea Investment Management.
- RPF outsources their voting and engagement to Robeco. Their voting policy mentions ESG proposals, including a "but only vote against the board if they have not done enough to mitigate risks" that weakens the policy. Their general investment policy refers to their Responsible Business Conduct Policy.
- However, in their risk policy climate risks cannot be found, nor the divestment strategy.
- Their SFDR reference mentions that their investment funds have no specific climate focus.

Vragen voor Rabobank Pensioenfonds:

We zouden graag complimenten uitreiken als NGO coalitie, maar helaas moeten we vragen: Waarom stemt Rabobank Pensioenfonds niet altijd ten gunste van het klimaat?

Rabobank Pensioenfonds (RPF) heeft de invulling van het actieve aandeelhouderschap (stemmen en engagement) uitbesteed aan Robeco. Robeco stemt namens ons pensioenfonds voor resoluties die het doel hebben om ondernemingen in lijn te brengen met de klimaattransitie en de doelen van Parijs. Dit is bijvoorbeeld het geval als er om strategieën, doelstellingen, rapportage en risicomanagement gevraagd wordt. Afgelopen jaren hebben we via Robeco voor ongeveer 70-80% van de milieu-gerelateerde aandeelhouders resoluties gesteund. In sommige gevallen steunen we milieu of klimaat-gerelateerde resoluties niet, meestal wanneer een resolutie (bewust of onbewust) juist niet bijdraagt aan effectieve transitie. Voor nadere uitleg van onze rationale in het afgelopen stemseizoen zie: <https://www.robeco.com/docm/docu-0822-robeco-proxy-voting-season-overview.pdf>

Zijn de stemmen die via al de diverse beleggings- en investeringsfondsen die Rabobank Pensioenfonds gebruikt, zijn uitgevoerd, op dezelfde waarde (For, Against,...) uitgebracht als de stemmen die hier zichtbaar zijn?

Ja

Een van de "Anti" stemmen die ons verbaasde, was de "Against" vote bij de resolutie "Report on Absolute Targets for Financed GHG Emissions in Line with Net Zero Commitments" bij JPMorgan Chase & Co. Deze

**resolutie is in lijn met aanbevelingen van TCFD en IEA.
(Rabobank Pensioenfonds stemt wel "For" bij "Adopt Fossil Fuel Financing Policy Consistent with IEA's Net Zero 2050 Scenario" bij hetzelfde bedrijf)**

Waarom laten jullie deze gelegenheid voorbij gaan een tegenstem daadwerkelijk mee te laten tellen?

Wij geven in principe geen toelichting op individuele stemverklaringen. In dit geval vonden we de resolutie eenzijdig toegespitst op absolute targets; er zijn meer benaderingen die kunnen werken. Wij stemden voor een ander voorstel, namelijk: "proposal 4 which asks the bank to adopt a policy that aligns their fossil fuel financing with the IEA's Net Zero Emissions by 2050 Scenario."

Zijn de (klimaat)doelen van Rabobank Pensioenfonds's engagement strategie om Olie- & Gasbedrijven en Banken te vragen in lijn te komen met het Parijs Akkoord en in lijn met het 1,5 scenario van IEA? Hoe relateren die doelen verder aan impact op de uitstoot van broeikasgassen?

Onze engagement ambitie is inderdaad dat olie en gasbedrijven hun strategieën in lijn brengen met de doelen van het Parijs Akkoord. Dit houdt o.a. in dat we engagement uitvoeren met bedrijven hoe de aannames in hun investeringsmodellen in lijn zijn met klimaattransitiescenarios, waaronder het 1,5 graden scenario van IEA.

Welke tijdslimieten en andere grenzen heeft Rabobank Pensioenfonds gezet in de governance van de uitvoering van zijn engagement strategie?

Al onze engagement trajecten zijn tijdsgebonden. Een subset van bedrijven valt onder "enhanced engagement" hetgeen betekent dat indien het bedrijf na twee jaar niet voldoet aan onze verwachtingen, dit bedrijf voorgedragen zal worden voor uitsluiting. Voorafgaand aan uitsluiting zullen wij alle mogelijke instrumenten gebruiken die aandeelhouders tot beschikking hebben om onze engagement doelen te bereiken.

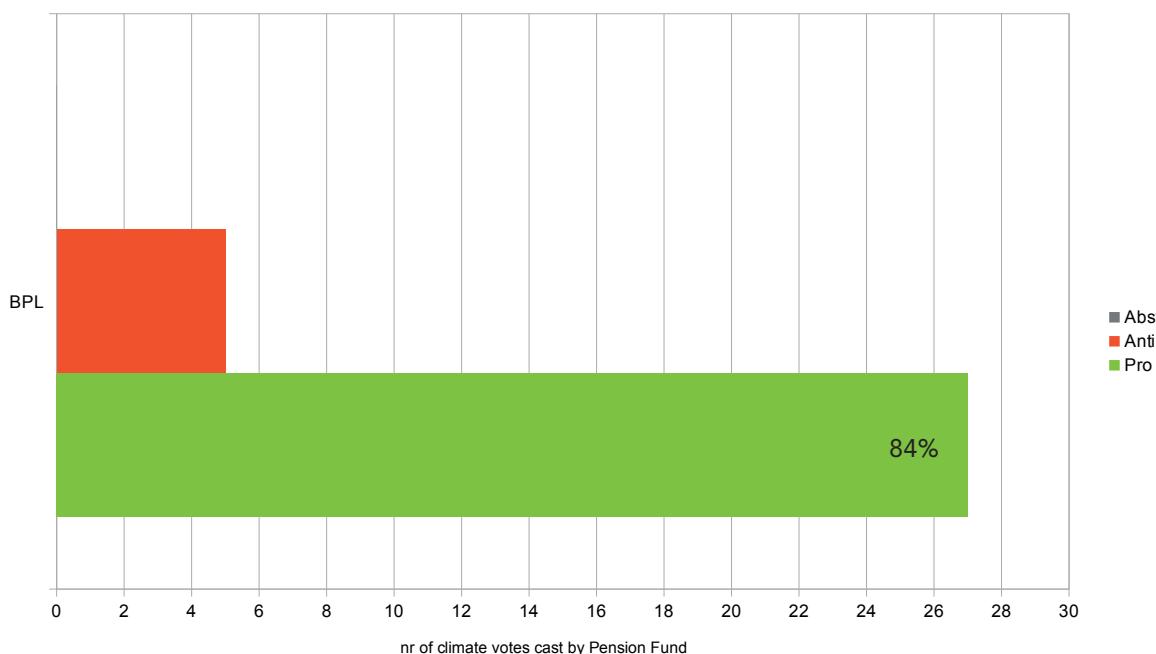
Welke acties heeft Rabobank Pensioenfonds gedaan om andere investeerders mee te krijgen voor klimaatresoluties?

Op individuele resoluties maken we geen afspraken met andere beleggers en worden stemmen ook niet gecoördineerd. In veel markten is dat in concept wetgeving ook verboden. Engagement wordt wel veel meer gecoördineerd en daarin heeft Robeco namens RPF de lead op het gebied van klimaat bij verschillende ondernemingen.

RABOBANK PF - RABOBANK PENSIOENFONDS

Bank/Olie	Company	Meeting Date	Proposal Text	Sponsor	Vote Cast	Pro	Anti	Abstain
Fossil	BP PLC	11-May-22	Approve Net Zero - From Ambition to Action Report	Management	Against	1		
Fossil	Occidental Petroleum Corporation	05-May-22	Report on Quantitative Short, Medium and Long-Term GHG Emissions Reduction Targets	Shareholder	For	1		
Banks	Royal Bank of Canada	06/04/22	SP 1: Update the Bank's Criteria for Sustainable Finance to Preclude Fossil Fuel Activity and Projects Opposing Indigenous Peoples	Shareholder	Against		1	
Banks	JP Morgan Chase & Co	16-May-22	Adopt Fossil Fuel Financing Policy Consistent with IEA's Net Zero 2050 Scenario	Shareholder	For	1		
Banks	Royal Bank of Canada	06/04/22	SP 3: Avoid Bank Participation in Pollution-Intensive Asset Privatizations	Shareholder	Against		1	
Banks	Goldman Sachs Group Inc. (The)	27/04/22	Adopt a Financing Policy Consistent with IEA's Net Zero Emissions by 2050 Scenario	Shareholder	For	1		
Fossil	Exxon Mobil Corporation	24-May-22	Issue Audited Net-Zero Scenario Analysis Report	Shareholder	For	1		
Banks	Bank of America Corporation	25/04/22	Adopt Fossil Fuel Lending Policy Consistent with IEA's Net Zero 2050 Scenario	Shareholder	For	1		
Banks	Bank of Nova Scotia (The)	04/04/22	SP 2: Adopt an Annual Advisory Vote Policy on the Bank's Environmental and Climate Change Action Plan	Shareholder	For	1		
Fossil	Exxon Mobil Corporation	24-May-22	Report on Low Carbon Business Planning	Shareholder	For	1		
Fossil	ConocoPhillips	09-May-22	Report on GHG Emissions Reduction Targets	Shareholder	For	1		
Banks	Royal Bank of Canada	06/04/22	SP 5: Adopt an Annual Advisory Vote Policy on the Bank's Environmental and Climate Change Action Plan and Objectives	Shareholder	For	1		
Fossil	Exxon Mobil Corporation	24-May-22	Report on Scenario Analysis Consistent with International Energy Agency's Net Zero by 2050	Shareholder	For	1		
Banks	Wells Fargo & Company	25/04/22	Adopt Climate Change Policy	Shareholder	For	1		
Banks	JP Morgan Chase & Co	16-May-22	Report on Absolute Targets for Financed GHG Emissions in Line with Net Zero Commitments	Shareholder	Against		1	
Fossil	Exxon Mobil Corporation	24-May-22	Report on Reducing Plastic Pollution	Shareholder	For	1		
Banks	Credit Suisse Group AG	28/04/22	Shareholder Proposal Regarding Fossil Fuel Financing	Shareholder	For	1		
Banks	Chubb Ltd	18-May-22	Adopt and Disclose Policies to Ensure Underwriting Does Not Support New Fossil Fuel Supplies	Shareholder	For	1		
Banks	Chubb Ltd	18-May-22	Report on Efforts to Reduce GHG Emissions Associated with Underwriting, Insuring, and Investing	Shareholder	For	1		
Fossil	Shell plc	23-May-22	Request Shell to Set and Publish Targets for Greenhouse Gas (GHG) Emissions	Shareholder	For	1		
Fossil	BP PLC	11-May-22	Approve Shareholder Resolution on Climate Change Targets	Shareholder	For	1		
Banks	Standard Chartered PLC	03-May-22	Approve Net Zero Pathway	Management	Against	1		
Fossil	Exxon Mobil Corporation	24-May-22	Elect Director Michael J. Angelakis	Management	For		1	
Fossil	Exxon Mobil Corporation	24-May-22	Elect Director Jeffrey W. Ubben	Management	For		1	

Figure 11

BPL -BEDRIJFSTAKPENSIOENFONDS LANDBOUW

(Asset manager: Achmea IM + Robeco + Axa, investing via various investment funds)

Significant/Interesting:

- In 2021 we saw some Abstains (16% of their votes) and Against votes (42%).
In 2022 BPL voted 84% in favor of climate resolutions.
We are positive about the fact that BPL is being more clear in their engagement voting "voice" by relinquishing the "Abstain"s, and now have a voice that aligns with their [statements in public](#).
- BPL invests via Achmea Investment Managers. The report assumes that the [votes via these investment funds](#) are under direct guidance of BPL policy.
- BPL has engagement as one of their tools. They also use divestment (eg., coal, tar sands). We can find their [policy](#) easily and the [2021](#) and even the [2022](#) voting results on the website.
BPL is very transparent: we can find engagement goals and quite some results.
- We are happy to see that social aspects of the energy transition are part of the engagement strategy. We sadly miss clear consequences in the policy for companies that do not steer actively towards a quick or just transition.
Also [assessing](#) the portfolio against EU reduction paths we see as positive, as well as the [public realisation](#) that climate can become a financial risk on distressingly short notice.
- So in investment governance, reporting and transparency BPL is a good example for other funds.

- BPL cannot show any impact on Oil and Gas or Utility companies nor does it vote always with positive climate impact. So there is still room for improvement, if BPL is as serious about the climate as in its policies.

Vragen voor BPL:

We zouden graag complimenten uitreiken als NGO coalitie, maar helaas moeten we vragen: Waarom stemt BPL niet altijd ten gunste van het klimaat?

BPL Pensioen ziet klimaatverandering als een urgent en mondial probleem. Klimaatverandering is dan ook als expliciet speerpunt opgenomen in het MVB beleid en in het engagement- en stemprogramma wordt bijzondere aandacht besteed aan klimaatonderwerpen. Klimaattransitieplannen van ondernemingen die grote bijdragers zijn aan de broeikasgasuitstoot worden hierbij nauwkeurig beoordeeld.

BPL Pensioen steunt klimaatresoluties die de transitie bevorderen en realistisch zijn. Zoals hierboven ook uitgelegd wordt er tegen voorstellen gestemd die te voorschrijvend en buitenproportioneel belastend zijn. Dit werkt ook andersom, voorstellen waarbij het aan ambitie ontbreekt of die onvoldoende leiden tot passende voortgang ten aanzien van de klimaattransitie worden niet gesteund. Ook bij resoluties die onuitvoerbaar lijken gezien de aard van de alledaagse bedrijfsvoering van de

organisatie kan er tegengestemd worden. Dit is in het BPL Pensioen stembeleid opgenomen.

Zijn de stemmen die via al de diverse beleggings- en investeringsfondsen die BPL gebruikt, zijn uitgevoerd, op dezelfde waarde (For, Against,...) uitgebracht als de stemmen die hier zichtbaar zijn?

BPL Pensioen stemt voor al haar aandelenmandaten op dezelfde wijze en heeft geen aanvullende beleggingen in aandelenfondsen. Het stembeleid voor de aandelen opkomende markten beleggingen wordt wel uitgevoerd door de beheerder van deze portefeuille. Vanwege operationele beperkingen kunnen de uitkomsten van deze steminstructies niet getoond worden in de online stemrapportage op de website.

Een van de "Anti" stemmen die ons verbaasde, was de "For" vote bij de resolutie "Approve Net Zero - From Ambition to Action Report" van het management van BP Plc. Dit zeker in het licht van de "Abstain" bij de FollowThis resolutie die op dezelfde AGM bij BP Plc werd uitgebracht.

Waarom laten jullie deze gelegenheid voorbij gaan twee tegenstemmen daadwerkelijk mee te laten tellen? <deze vraag is incorrect gesteld>

BPL Pensioen heeft 'AGAINST' gestemd bij het goedkeuren van het Net Zero - From Ambition to Action Report. Een 'FOR' stem is niet passend omdat het rapport tekortschiet in kwaliteit en ambitie:

- De onderneming maakt de scope 3-emissies slechts beperkt openbaar waardoor een volledige en goede analyse van de doelstellingen niet mogelijk is.
- De onderneming gebruikt intensiteitsdoelstellingen voor haar op de markt gebrachte energieproducten, in plaats van absolute downstream scope 3-doelstellingen.

Het rapport is niet in lijn met een gedegen actieplan gericht op een transitieplan afgestemd op 1,5 °C. Hierdoor hebben wij geen goedkeuring gegeven aan het rapport. In lijn met deze resolutie is er ook tegen de herbenoeming van Helge Lund als de voorzitter van de raad van bestuur gestemd. Dit onder de rationale dat het bedrijf aanvullende stappen dient te nemen die constructief bijdragen aan het in lijn brengen met een 1,5 °C transitiepad.

Wij herkennen de 'ABSTAIN' steminstructie zoals door Both Ends en een Groen Pensioen in de vraag wordt geschat niet. BPL Pensioen heeft de 'Follow This' resolutie bij BP plc gesteund

Zijn de (klimaat)doelen van BPL 's engagement strategie om Olie- & Gasbedrijven en Banken te vragen in lijn te komen met het Parijs Akkoord en in lijn met het 1,5 scenario van IEA? Hoe relateren die doelen verder aan impact op de uitstoot van broeikasgassen?

Het IPCC 1,5 °C opwarmingstraject met geen of beperkte overschrijding vormt de basis voor het BPL Pensioen klimaatplan en niet het IEA 1,5 °C scenario. IPCC stelt dat de wereldconomie haar uitstoot met 7% per jaar moet verminderen om deze 1,5 °C doelstelling te realiseren. Vanuit de redenering dat een beleggingsportefeuille een afspiegeling is van de werkelijke economie past BPL Pensioen deze jaarlijkse broeikasgasreductie van 7% ook toe op de eigen aandelen- en bedrijfsobligatieportefeuille toe (en in aangepaste vorm op de direct vastgoedportefeuille). Berekend vanaf het referentiejaar 2019 leidt dit tot een specifiek reductiedoel voor 2030. Dit doel worden gehanteerd in het engagementprogramma en voor het reduceren van de broeikasgasemissies van de eigen beleggingsportefeuille.

De olie- en gasbedrijven en bedrijven in energie-intensieve industrieën worden aangespoord zich te verbinden aan emissiereductiedoelen in 2030 conform het streven de opwarming van de aarde tot 1,5 °C te beperken. Waar mogelijk wordt dit ondersteund met een actief stembeleid. Dit alles met als uiteindelijke doel verlaging van de broeikasgasemissies in de werkelijke wereld.

Welke tijdslimieten en andere grenzen heeft BPL gezet in de governance van de uitvoering van zijn engagement strategie?

Gemiddeld wordt 3 jaar genomen voor de uitvoering van een engagementthema.

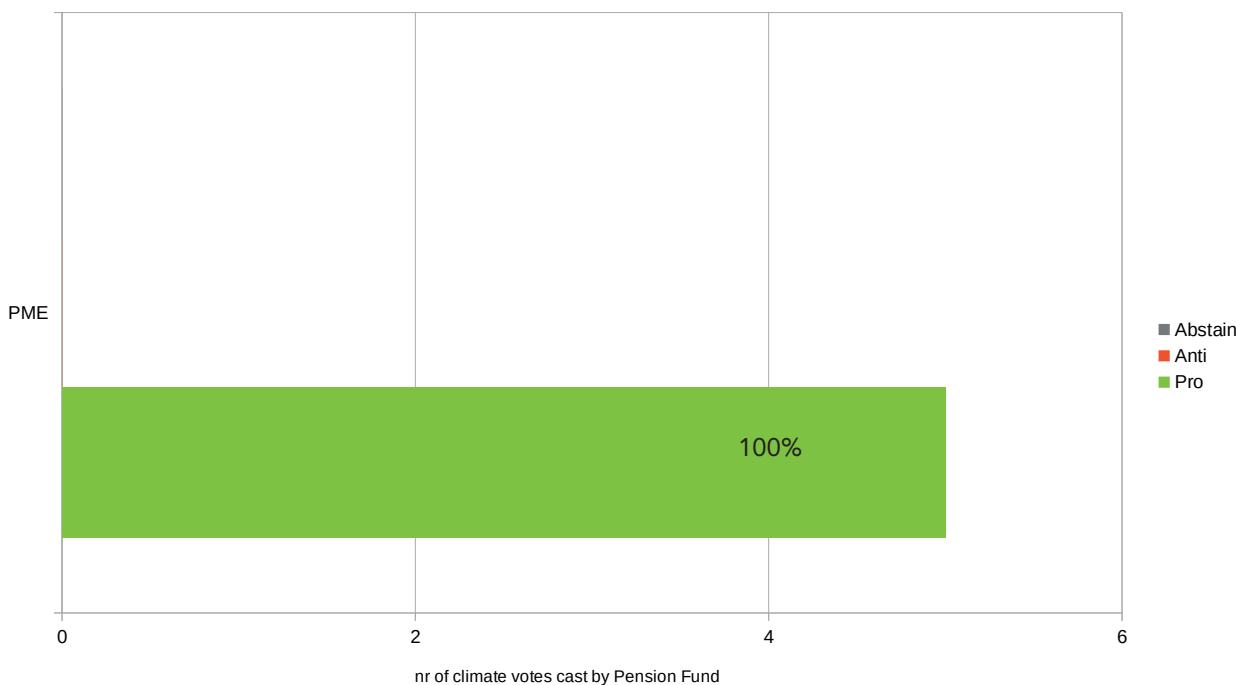
Welke acties heeft BPL gedaan om andere investeerders mee te krijgen voor klimaatreoluties?

BPL Pensioen hecht belang aan het samen optrekken met gelijkgestemden in engagementtrajecten (zoals het Climate Action 100+ initiatief) en het (mede-)agenderen van klimaat gerelateerde aandeelhoudersresoluties waar nodig en mogelijk (zoals het mede-indienen van de resolutie bij TotalEnergies dit jaar). BPL Pensioen onderneemt aanvullend geen acties om andere beleggers voor te laten stemmen op specifieke klimaatreoluties. Dit zou mogelijk acting in concert zijn en meldingsplicht bij de AFM betekenen.

BPL -BEDRIJFSTAKPENSIOENFONDS LANDBOUW

Bank/Olie	Company	Meeting Date	Proposal Text	Sponsor	Vote Cast	Pro	Anti	Abstain
Banks	Berkshire Hathaway Inc.	29/04/22	Report on Climate-Related Risks and Opportunities	Shareholder	For	1		
Fossil	BP PLC	11-May-22	Approve Net Zero - From Ambition to Action Report	Management	Against	1		
Banks	Berkshire Hathaway Inc.	29/04/22	Report on GHG Emissions Reduction Targets	Shareholder	For	1		
Banks	Royal Bank of Canada	06/04/22	SP 1: Update the Bank's Criteria for Sustainable Finance to Preclude Fossil Fuel Activity and Projects Opposing Indigenous Peoples	Shareholder	For	1		
Fossil	Valero Energy Corporation	27/04/22	Shareholder Proposal Regarding Report on GHG Targets and Alignment with Paris Agreement	Shareholder	For	1		
Banks	JP Morgan Chase & Co	16-May-22	Adopt Fossil Fuel Financing Policy Consistent with IEA's Net Zero 2050 Scenario	Shareholder	For	1		
Banks	Bank of Montreal	12/04/22	SP 2: Adopt an Annual Advisory Vote Policy on the Bank's Environmental and Climate Change Action Plan and Objectives	Shareholder	For	1		
Fossil	Chevron Corporation	24-May-22	Adopt Medium and Long-Term GHG Emissions Reduction Targets	Shareholder	For	1		
Banks	Royal Bank of Canada	06/04/22	SP 3: Avoid Bank Participation in Pollution-Intensive Asset Privatizations	Shareholder	For	1		
Banks	Goldman Sachs Group Inc. (The)	27/04/22	Adopt a Financing Policy Consistent with IEA's Net Zero Emissions by 2050 Scenario	Shareholder	For	1		
Fossil	Exxon Mobil Corporation	24-May-22	Issue Audited Net-Zero Scenario Analysis Report	Shareholder	For	1		
Fossil	Chevron Corporation	24-May-22	Issue Audited Net-Zero Scenario Analysis Report	Shareholder	For	1		
Banks	Bank of America Corporation	25/04/22	Adopt Fossil Fuel Lending Policy Consistent with IEA's Net Zero 2050 Scenario	Shareholder	For	1		
Banks	Bank of Montreal	12/04/22	SP 4: Adopt a Policy to Ensure the Bank's Financing is Consistent with IEA's Net Zero Emissions by 2050 Scenario	Shareholder	For	1		
Banks	Bank of Nova Scotia (The)	04/04/22	SP 2: Adopt an Annual Advisory Vote Policy on the Bank's Environmental and Climate Change Action Plan	Shareholder	For	1		
Fossil	Exxon Mobil Corporation	24-May-22	Report on Low Carbon Business Planning	Shareholder	For	1		
Fossil	Chevron Corporation	24-May-22	Oversee and Report on Reliability of Methane Emission Disclosures	Shareholder	For	1		
Banks	Royal Bank of Canada	06/04/22	SP 5: Adopt an Annual Advisory Vote Policy on the Bank's Environmental and Climate Change Action Plan and Objectives	Shareholder	For	1		
Fossil	Exxon Mobil Corporation	24-May-22	Report on Scenario Analysis Consistent with International Energy Agency's Net Zero by 2050	Shareholder	For	1		
Banks	Wells Fargo & Company	25/04/22	Adopt Climate Change Policy	Shareholder	For	1		
Banks	JP Morgan Chase & Co	16-May-22	Report on Absolute Targets for Financed GHG Emissions in Line with Net Zero Commitments	Shareholder	For	1		
Fossil	Exxon Mobil Corporation	24-May-22	Report on Reducing Plastic Pollution	Shareholder	For	1		
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Approval of Energy Transition Plan	Management	Against	1		
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding GHG Reduction Targets	Shareholder	For	1		
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding Climate Strategy	Shareholder	For	1		
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding Making the Barents Sea a Voluntary Exclusion Zone	Shareholder	Against		1	
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding Cessation of All Exploration Activity	Shareholder	Against		1	
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding Barents Sea Exploration	Shareholder	Against		1	
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding Move From Fossil Fuels to Renewable Energy	Shareholder	Against		1	
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding Report on Human Rights	Shareholder	Against		1	
Fossil	BP PLC	11-May-22	Approve Shareholder Resolution on Climate Change Targets	Shareholder	For	1		
Banks	Standard Chartered PLC	03-May-22	Approve Net Zero Pathway	Management	Against	1		

Figure 12

PME -PENSIONFONDS METAAL- EN ELEKTROTECHNIEK

(Asset manager: MN investing via various investment funds)

Significant/Interesting:

- PME voted 100% of these few votes with positive climate impact. Kudos for PME, they show it can be done.
- We have no data on how PME voted in 2021. In 2022 PME had five votes. We are happy to see this few votes (Banks only), as it is the result of its decision to divest all Coal, and most Oil and Gas companies.
- PME's policy has a clear target for 2025 (to halve its CO2 footprint). We also [see a pension fund execute consequences](#) for the first time after failed engagement: PME lists this as its rationale for its divestment. Again PME is an example it can be done.
- PME now focuses on engagement (via Hermes EOS) to drive transition in the next sectors of large CO2 emitters: Utilities (producing electricity from...), Steel and Cement. They mention to have targets and timelines, though we cannot find them on their website. So PME also has some room for improvement. We can find their [engagement moments](#).
- Their voting results can be found in the VDS system, though not through their website. Again, PME has minor improvements that can be made.

Vragen voor PME:

We zouden graag complimenten uitreiken als NGO coalitie, en dat kan gelukkig bij PME. We zijn blij te zien dat jullie bij Banken voor alle klimaatresoluties stemmen richting een positieve klimaatimpact. Dat er geen Olie&Gasbedrijven in jullie portefeuille zijn (en dus ook geen klimaatresoluties om voor te stemmen), vinden we zo mogelijk nog positiever.

Dit is heel leuk om te horen! Dank daarvoor.

Zijn de (klimaat)doelen van PME's engagement strategie om Olie- & Gasbedrijven en Banken te vragen in lijn te komen met het Parijs Akkoord en in lijn met het 1,5 scenario van IEA? Hoe relateren die doelen verder aan impact op de uitstoot van broeikasgassen?

PME voert geen engagement met olie- en gasbedrijven omdat die bedrijven worden uitgesloten. We voeren wel engagement met een aantal grote uitstoters, zoals nutsbedrijven. Daarbij is het 1,5-graden scenario van Parijs en een snelle uitfasering van steenkool het uitgangspunt. We beleggen nauwelijks in banken, zoals ook duidelijk wordt uit de sheet met stempunten.

Welke tijdslimieten en andere grenzen heeft PME gezet in de governance van de uitvoering van zijn engagement strategie?

Dat verschilt per bedrijf. Bij nutsbedrijven die steenkool gebruiken in hun energiemix willen we zeer spoedig een

omslag zien. Zo niet, dan gaan we uit het bedrijf. In het najaar van 2021 zijn we begonnen met engagement bij Power Assets Holding. In de zomer van 2022 hebben we een zogenaamde last warning letter gestuurd naar de onderneming. Daar is geen bevredigende reactie op gekomen, waardoor we het bedrijf op de uitsluitingslijst hebben gezet. Zo gaan we steeds principiëler en daadkrachtiger te werk in engagement.

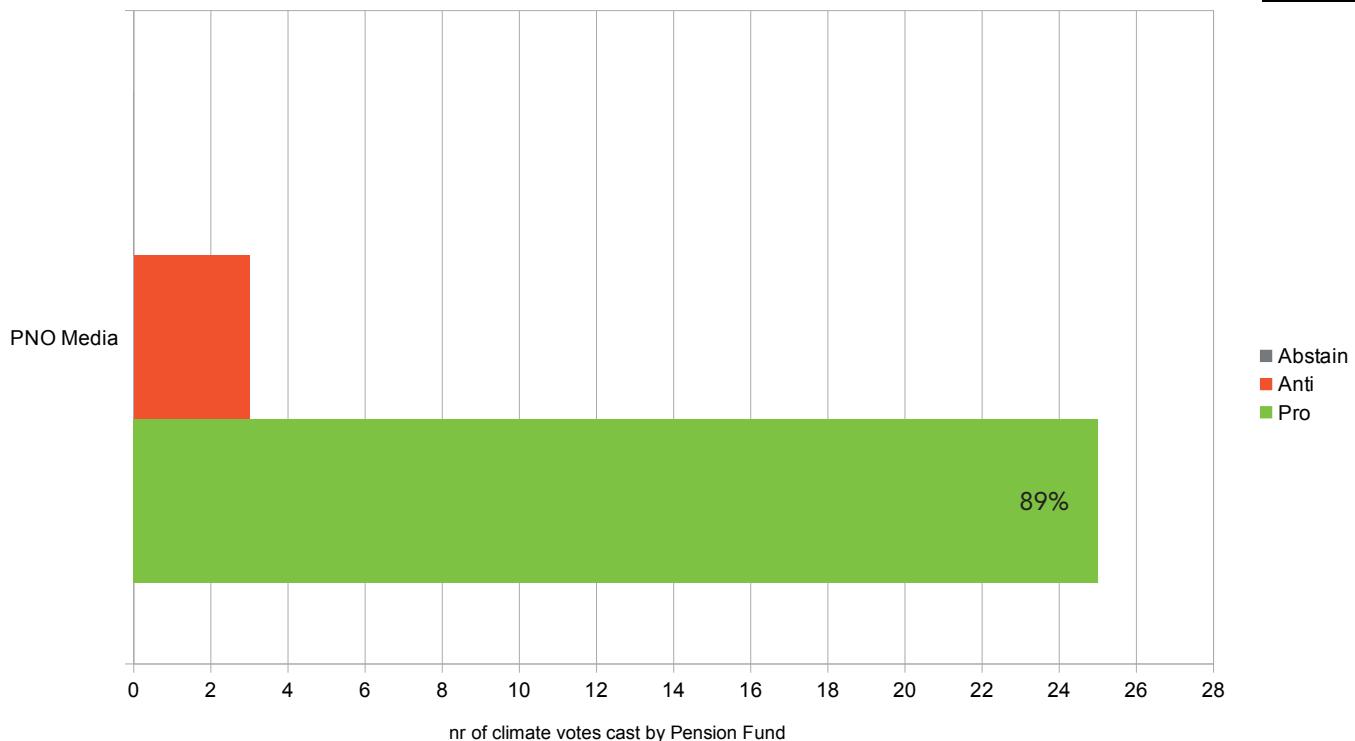
Welke acties heeft PME gedaan om andere investeerders mee te krijgen voor klimaatresoluties?

PME laat geen mogelijkheid onbenut om binnen de pensioensector te pleiten voor meer aandacht en daadkracht voor een strenger klimaatbeleid. Binnen de pensioensector, maar ook daarbuiten, zijn we vocaal als het gaat om het belang van het onderwerp. Maar we kunnen andere fondsen niet voorschrijven hoe zij moeten handelen.

PME -PENSIONFONDS METAAL- EN ELEKTROTECHNIEK

Bank/Olie	Company	Meeting Date	Proposal Text	Sponsor	Vote Cast	Pro	Anti	Abstain
Banks	Chubb Ltd	19/05/22	Do not insure new fossil projects as of IEA's scenario	Shareholder	For	1		
Banks	Chubb Ltd	19/05/22	Strategy to align to NetZero	Shareholder	For	1		
Banks	Standard Bank Group (South Africa)	31/05/22	Provide Shareholders with a Report on the Company's Progress in Calculating Its Financed Greenhouse Gas Emissions From Its Exposure to Oil and Gas	Shareholder	For	1		
Banks	Standard Bank Group (South Africa)	31/05/22	Disclose the Company's Baseline Financed Greenhouse Gas Emissions From Its Exposure to Oil and Gas	Shareholder	For	1		
Banks	Standard Bank Group (South Africa)	31/05/22	Update the Company's March 2022 Climate Policy to Include Short-, Medium-, and Long-term Targets for the Company's Financed Greenhouse Gas Emissions From Oil and Gas	Shareholder	For	1		

Figure 13

PNO MEDIA -PENSIOENFONDS PNO MEDIA

(Asset manager:diverse partijen, investing via various investment funds)

Significant/Interesting:

- For 2021 we have no data on how PNO Media voted. In 2022 PNO Media had 28 votes, which they voted 89% in favor of the climate.
- PNO Media has engagement as [their tool of choice](#) for the topic of climate. We can find their [policy](#) easily and the 2021 ESG results on the website. Climate is a secondary goal for PNO (their priority is press freedom) PNO Media is very [transparent](#): They share their results quarterly. However we can find they have no engagement goals, limits or consequences of their own, and follow Hermes EOS' lead in this, which is not optimally focused on emission reduction. The positive part in this, is that they cooperate with other funds that work via Hermes, so this engagement has more weight.
- Having more clear targets that are related to climate and more focused targets to their climate strategy would be a first step, the limits and consequences will follow from that. PNO Media of all pension funds should know that vague talk does not yield results.

Vragen voor PNO Media:

We zouden graag complimenten uitreiken als NGO coalitie, maar helaas moeten we vragen: Waarom stemt PNO Media niet altijd ten gunste van het klimaat?

Elke klimaatresolutie wordt gewogen op relevantie en uitvoerbaarheid. PNO Media stemt zoveel mogelijk mee met klimaatresoluties. Niet elke resolutie die betrekking heeft op het klimaat is gericht op het verbeteren van de klimaatimpact. In enkele gevallen worden er onrealistische rapportage eisen gesteld aan ondernemingen die de administratieve lasten van deze onderneming substantieel verhogen zonder dat dit direct ten goede komt aan het klimaat. In andere gevallen wil een kleine groep aandeelhouders via een (klimaat) resolutie, doelen bereiken die niet in lijn zijn met het Parijs akkoord. Soms is het zo dat dat zowel het management als de aandeelhouder een klimaatresolutie indient. Een stem voor de een is direct een stem tegen de ander (zie bijvoorbeeld de agendapunten bij Shell). PNO Media zal in de regel ten gunste stemmen van het klimaat (zie stembeleid), maar de resolutie moet wel in context worden geplaatst.

In het bijgevoegde overzicht hebben we de stemmen samengevoegd die vanuit PNO Media zelf lijken te zijn uitgebracht. Zijn de stemmen die via al de diverse beleggings- en investeringsfondsen die PNO Media gebruikt, zijn uitgevoerd, op dezelfde waarde (For, Against,...) uitgebracht als de stemmen die hier zichtbaar zijn?

PNO Media belegt zelf niet in beleggingsfondsen waar deze aandelen inzitten.

Een van de "Anti" stemmen die ons verbaasde, was de "Against" vote bij de resolutie "Approve Shareholder Resolution on Climate Change Targets" bij BP Plc. Zeker omdat jullie bij andere bedrijven wel "For" de resolutie van FollowThis hebben gestemd. Waarom laten jullie deze gelegenheid voorbij gaan een tegenstem daadwerkelijk mee te laten tellen?

Het is onze 'default' om mee te stemmen met 'Follow This', maar in dit geval hebben we het stemadvies van onze stem- en engagement manager gevuld. De redenen hiervoor zijn:

- BP heeft in 2019 CA100+ resolutie aangenomen en heeft hier adequate actie op ondernomen.
- Het is de enige oliemaatschappij met een netto-nuldoelstelling en korte- en middellangetermijndoelstellingen voor scope 1,2 & 3 emissies
- De rapportages en doelstellingen van BP zijn zeer uitgebreid in vergelijking tot andere oliemaatschappijen
- BP heeft forse absolute emissiereductiedoelstelling voor upstream activiteiten
- BP verwacht dat in 2030 50% van de investeringen zullen gaan naar activiteiten die de energietransitie zullen helpen
- De 'Follow This' resolutie was niet heel specifiek over verdere de doelstellingen die het verwacht van BP

Hoewel de doelstellingen van BP nog niet helemaal aansluiten bij het akkoord van Parijs, geven we ze wat tijd om de ingezette koers te volgen. Wij volgen de ontwikkelingen bij BP nauwgezet en verwachten dat zij op de korte termijn met maatregelen zullen komen die in lijn zijn met het akkoord van Parijs. Mocht deze intentie van BP niet duidelijk zijn dan zullen wij tegen de klimaatresolutie van het management stemmen en voor de 'Follow This' resolutie.

Zijn de (klimaat)doelen van PNO Media's engagement strategie om Olie- & Gasbedrijven en Banken te vragen in lijn te komen met het Parijs Akkoord en in lijn met het 1,5 scenario van IEA? Hoe relateren die doelen verder aan impact op de uitstoot van broeikasgassen?

Wij kijken voor klimaatdoelen naar internationale afspraken die hierover worden gemaakt. Het akkoord van Parijs is hierin voor ons leidend. Wij hebben nieuwe afspraken

gemaakt met onze dialoogmanager (engagement) over het betrekken van de afspraken van het Parijs akkoord in de dialoog en 'targets' voor bedrijven. Als wij spreken over het reduceren van CO2-emissies dan hebben we het over broeikasgassen in het algemeen. Hieronder valt niet alleen CO2 maar ook o.a. methaan, lachgas en ozon. Bedrijven moeten laten zien dat ze actie ondernemen om CO2 neutraal te zijn in 2050. Het 'science based Target initiative' helpt bij het in kaart brengen van bedrijven die hier een reëel plan voor hebben. Er worden met de bedrijven afspraken gemaakt over de duur van het traject en de te behalen doelen. De tijdslimieten kunnen per bedrijf verschillen. Dat hangt mede af van de aard van het bedrijf, de economische omstandigheid, het veld waarin ze opereren en wat andere bedrijven in de sector doen. Wat wij wel willen zien is dat er binnen 4 jaar progressie is op de gestelde targets. Als de bedrijven niet voldoen aan de verwachtingen kunnen ze worden uitgesloten voor beleggingen in de beleggingsportefeuille. PNO Media is momenteel het ESG-beleid aan het aanscherpen (bestuursvergadering van december). Daarin worden voorstellen gedaan om de CO2 uitstoot (broeikasgassen) drastisch te verminderen. Daarnaast zal in het kader van de SFDR-regelgeving volgend jaar ook beleid worden vastgesteld op alle 18 PAI indicatoren. Hierdoor zal het uitsluitingenbeleid ten gevolge van tegenvallende engagements ook aandacht krijgen.

Welke tijdslimieten en andere grenzen heeft PNO Media gezet in de governance van de uitvoering van zijn engagement strategie?

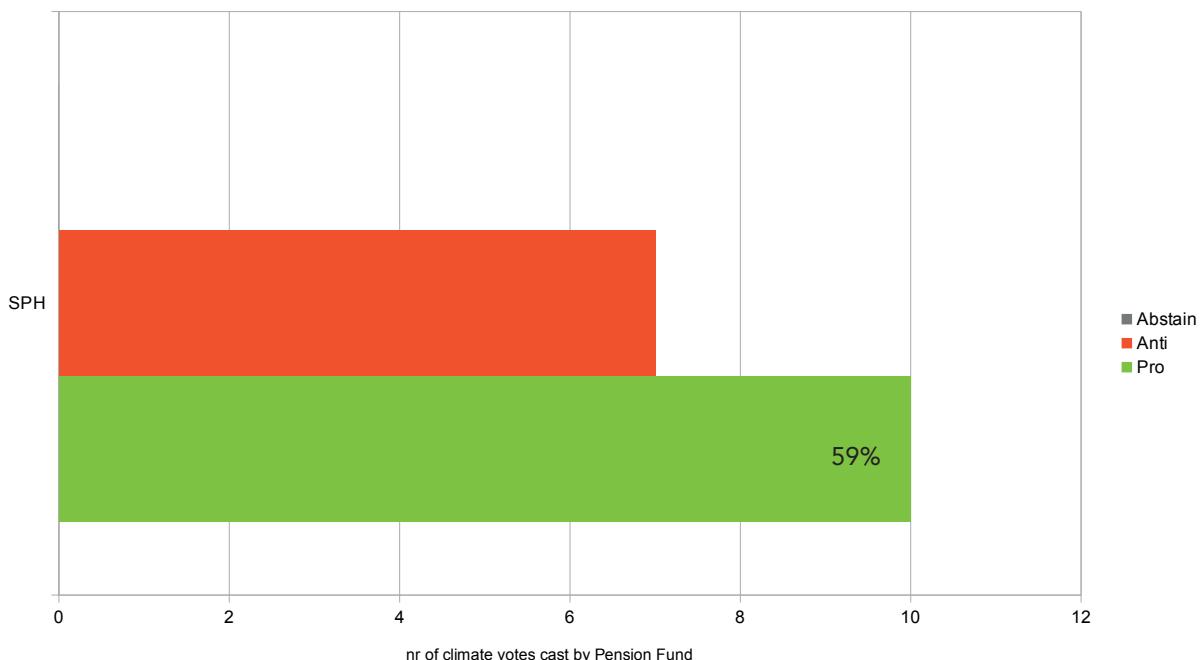
Zie hierboven. Hangt af van bedrijf, we verwachten progressie maar geven bedrijven wel tijd tot implementatie (4 jaar) en gaan ESG-beleid hierop aanscherpen.

Welke acties heeft PNO Media gedaan om andere investeerders mee te krijgen voor klimaatresoluties?

PNO Media is actief betrokken bij de dialoog die er tussen pensioenfondsen plaatsvindt. Dit gebeurt o.a. in supervisie groepjes van het IMVB-convenant, klanten discussies gefaciliteerd door de engagement provider, seminars en investor meetings (bijvoorbeeld Financial Investigator), one-on-one's met andere pensioenfondsen in ons netwerk.

Bank/Olie	Company	Meeting Date	Proposal Text	Sponsor	Vote Cast	Pro	Anti	Abstain
Banks	Berkshire Hathaway Inc.	30/04/22	Disclose financed emissions (TCFD)	Shareholder	For	1		
Banks	Berkshire Hathaway Inc.	30/04/22	TCFD reporting	Shareholder	For	1		
Fossil	BP PLC	12/05/22	Approve Shareholder Resolution on Climate Change Targets	Shareholder	Against		1	
Fossil	BP PLC	12/05/22	Shareholder Proposal Regarding Methane Emission Disclosures	Shareholder	For	1		
Fossil	BP PLC	12/05/22	Approve Net Zero - From Ambition to Action Report	Management	For		1	
Fossil	Chevron Corporation	25/05/22	Set medium & long-term GHG emissions reduction targets (scope 1+2+3)	Shareholder	For	1		
Fossil	Chevron Corporation	25/05/22	Shareholder Proposal Regarding Report on GHG Targets and Alignment with Paris Agreement	Shareholder	For	1		
Fossil	Chevron Corporation	25/05/22	Shareholder Proposal Regarding Audited Report on Net Zero Emissions by 2050 Scenario Analysis	Shareholder	For	1		
Banks	Citi Bank	26/04/22	Policy with No New Fossil Finance (IEA net Zero 2050)	Shareholder	For	1		
Fossil	EOG	20/04/22	Vote against Board Chair for failing Climate Action	Shareholder	For	1		
Fossil	Exxon Mobil Corporation	26/05/22	Set medium & long-term GHG emissions reduction targets (scope 1+2+3)	Shareholder	For	1		
Fossil	Exxon Mobil Corporation	26/05/22	Lobby Aligns with Paris?	Shareholder	For	1		
Fossil	Exxon Mobil Corporation	26/05/22	Vote against Board Chair for failing Climate Action	Shareholder	For	1		
Fossil	Exxon Mobil Corporation	26/05/22	Disclose plastic market risk	Shareholder	For	1		
Fossil	Exxon Mobil Corporation	26/05/22	To align strategy to NetZero	Shareholder	For	1		
Banks	Kinder Morgan	11/05/22	Vote against Board Chair for failing Climate Action	Shareholder	For	1		
Fossil	Marathon Petroleum	27/04/22	Report on Netzero pathway scenario analysis	Shareholder	For	1		
Fossil	Marathon Petroleum	27/04/22	Vote against Board Chair for failing Climate Action	Shareholder	For	1		
Fossil	Occidental Petroleum	06/05/22	Agreement	Shareholder	For	1		
Fossil	Philips66	10/05/22	Set medium & long-term GHG emissions reduction targets (scope 1+2+3)	Shareholder	For	1		
Fossil	Philips66	10/05/22	Vote against Board Chair for failing Climate Action	Shareholder	For	1		
Fossil	Philips66	10/05/22	Request to use less virgin plastic (recycle more)	Shareholder	For	1		
Fossil	Shell PLC	18/05/22	Approve the Shell Energy Transition Progress Update	Management	Against	1		
Fossil	Shell PLC	18/05/22	Request Shell to Set and Publish Targets for Greenhouse Gas (GHG) Emissions	Shareholder	For	1		
Fossil	Total Energies SE	25/05/22	Approve Company's Sustainability and Climate Transition Plan	Management	Against	1		
Fossil	Valero	28/04/22	Vote against Board Chair for failing Climate Action	Shareholder	Against		1	
Fossil	Valero	28/04/22	Report on Netzero pathway scenario analysis	Shareholder	For	1		
Fossil	Valero	28/04/22	Set medium & long-term GHG emissions reduction targets (scope 1+2+3)	Shareholder	For	1		

Figure 14

SPH -STICHTING PENSIONFONDS HUISARTSEN

(Asset manager: PGGM, investing via various investment funds)

Significant/Interesting:

- SPH does not hold many Oil&Gas companies (and that is a good thing, in our opinion).
In 2022 when more banks had climate resolutions, SPH had more votes where they voted 59% pro climate.
SPH tries to get an engagement voting "voice", which aligns with their [statements](#) in public but seems not yet completely grown into it. SPH had a comment on 5 of the 7 votes that did not have a pro climate impact.
We will keep watching on the development that SPH will do, their progress the last few years is very encouraging.
- SPH invests via several different funds (as they hold passive investments) and votes (through Achmea Investment Management) via ISS. We have no information whether these votes were voted the same as the ones directly.
- SPH has engagement (Dialogen) as one of their impact tools. We are happy to see they make good use of the tool 'divestment' (coal, several dirty forms of oil).
For [engagement](#) we can only find vague goals for climate, a vague policy (how SPH deals with companies that do not want to change) and no limits and consequences on their website. SPH publishes [results](#), though not specific impact for climate.
The positive part is that they cooperate with other funds

in CA100+, so their engagement has more weight. On the other hand, this also makes it easier for SPH to engage, so we would expect more than what we read now. Being in line with Paris by 2050 is by no means an ambitious target, let alone address the negative impacts on [health](#) that climate change is bringing.
Having more clear targets and more focused targets to their climate strategy would be a good next step.

Vragen voor SPH:

We zouden graag complimenten uitreiken als NGO coalitie, maar helaas moeten we vragen: Waarom stemt SPH niet altijd ten gunste van het klimaat?

SPH ziet klimaatverandering als een urgent en mondiale probleem. SPH besteedt om die reden, als belegger en aandeelhouder, in haar MVB- en stembeleid aandacht aan klimaatonderwerpen. Klimaattransitieplannen van ondernemingen die grote bijdragers zijn aan de CO2 uitstoot worden nauwkeurig beoordeeld. Ook steunt SPH (aandeelhouders) voorstellen die de transitie bevorderen en realistisch zijn. Er wordt tegen voorstellen gestemd die te voorschrijvend en buitenproportioneel belastend zijn, of onuitvoerbaar gezien de aard van de alledaagse bedrijfsvoering van de organisatie. Dit is in het stembeleid van SPH opgenomen.

In het bijgevoegde overzicht hebben we de stemmen samengevoegd die vanuit SPH zelf lijken te zijn uitgebracht. Zijn de stemmen die via al de diverse beleggings- en investeringsfondsen die SPH gebruikt, zijn uitgevoerd, op dezelfde waarde (For, Against,...) uitgebracht als de stemmen die hier zichtbaar zijn?

Binnen de aandelen portefeuille hebben wij geen beleggings- of investeringsfondsen.

Abstain betekent dat het fonds wel de resolutie heeft onderzocht, maar uiteindelijk geen positie heeft ingenomen. Wij zien dat als een heel bewust gemiste kans om invloed vóór het klimaat uit te oefenen, terwijl jullie wisten dat er een klimaатresolutie was. Wat is de achtergrond van de Abstain stemmen?

In de bijlage is verschillende keren opgenomen "Geen stem", dit wordt veroorzaakt doordat Stichting Pensioenfonds voor Huisartsen geen beleggingen had in die ondernemingen ten tijde van de vergaderingen en dus ook geen uit te brengen stem had. Hier is geen sprake van een ingelegde "Abstain" stem

Een van de "Anti" stemmen die ons verbaasde, was die bij de resolutie "Shareholder Proposal Regarding Cessation of All Exploration Activity" bij Equinor. Deze resolutie is direct in lijn met IEA rapport. Waarom stemt SPH hier tegen? (SPH stemt wel "For" bij "Shareholder Proposal Regarding GHG Reduction Targets")

Bij de resoluties van Equinor waar wij tegen hebben gestemd is SPH van mening dat deze te voorschrijvend van aard zijn. Specifiek bij bovenstaande resolutie is de argumentatie het volgende: hoewel Equinor klimaatneutraal wil zijn in 2050, is het voorgestelde transitieplan sterk afhankelijk van 1) intensiteit ipv absolute reductie doelen en 2) beleidsmakers om scope 3 reductie mogelijk te maken. Daarnaast heeft het bedrijf plannen om de olie & gas productie uit te breiden tussen 2021 en 2026, wat de geloofwaardigheid van dit plan als geheel sterk naar beneden haalt. Op weer 2 andere aandeelhoudersvoorstellingen op het thema klimaat is wel "For" gestemd.

Zijn de (klimaat)doelen van SPH 's engagement strategie om Olie- & Gasbedrijven en Banken te vragen in lijn te komen met het Parijs Akkoord en in lijn met het 1,5 scenario van IEA? Hoe relateren die doelen verder aan impact op de uitstoot van broeikasgassen?

Olie en gas bedrijven zijn onderdeel van ons engagement programma op het onderwerp klimaattransitie, banken maken hier (nog) geen onderdeel van uit. Het is niet uitgesloten dat daar in de toekomst wel aandacht aan wordt besteed. De specifieke doelstellingen verschillen per bedrijf, van het ontwikkelen van een

klimaatstrategie tot specifieke transitieplannen en co2 reductiedoelstellingen, maar specifiek voor olie & gasbedrijven ook het aannemen van een sturende rol in de transitie naar hernieuwbare energie.

Welke tijdslimieten en andere grenzen heeft SPH gezet in de governance van de uitvoering van zijn engagement strategie?

Deze worden bij de start van elk engagement traject opnieuw bepaald. Gemiddeld wordt 3 jaar genomen voor de uitvoering van een engagement thema.

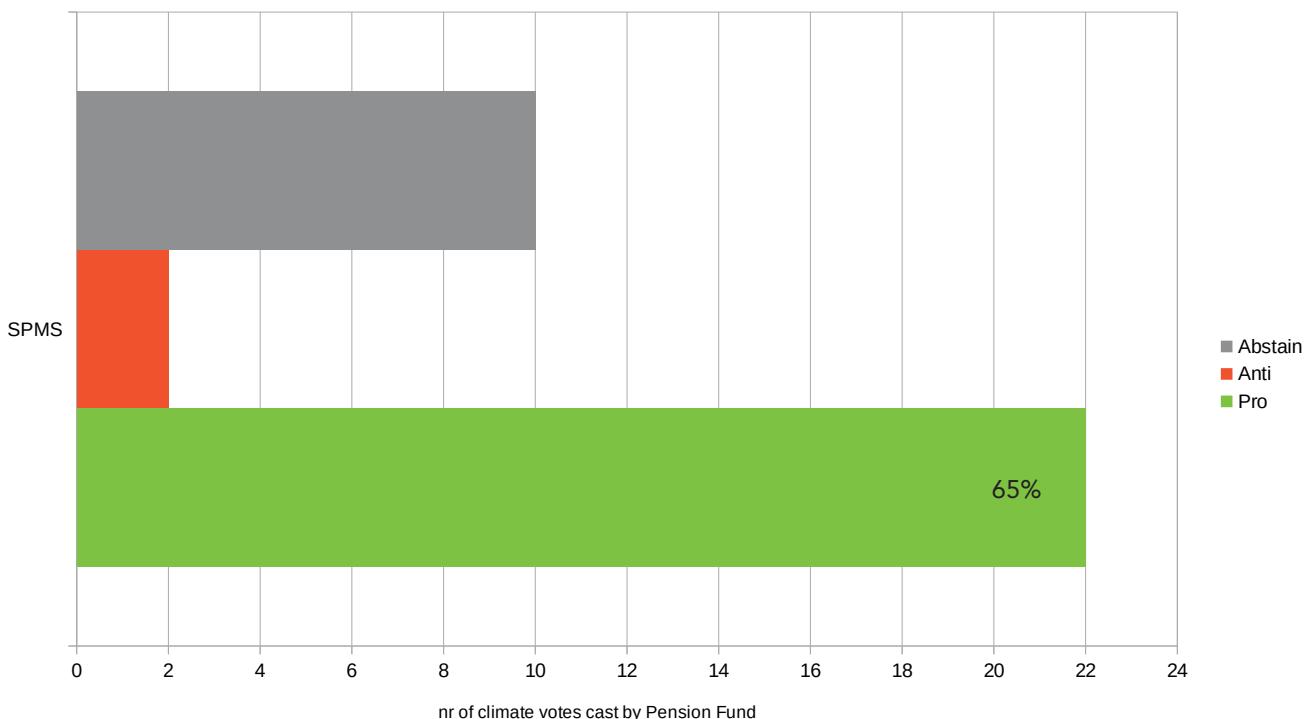
Welke acties heeft SPH gedaan om andere investeerders mee te krijgen voor klimaاتresoluties?

SPH heeft geen acties ondernomen om andere beleggers mee te krijgen voor klimaاتresoluties. Dit zou mogelijk "acting in concert" zijn en melding plichtig bij de AFM. SPH hecht overigens wel belang aan het samen optrekken met gelijkgestemden in engagement trajecten.

SPH -STICHTING PENSIONFONDS HUISARTSEN

Bank/Olie	Company	Meeting Date	Proposal Text	Sponsor	Vote Cast	Pro	Anti	Abstain
Banks	Bank of Nova Scotia	05/04/22	establish annual advisory vote on climate change targets	Shareholder	For	1		
Fossil	Conoco Philips	10/05/22	Set medium & long-term GHG emissions reduction targets (scope 1+2+3)	Shareholder	For	1		
Fossil	Conoco Philips	10/05/22	Advisory Vote to Ratify Named Executive Officers' Compensation	Shareholder	Against		1	
Fossil	Equinor ASA		Set medium & long-term GHG emissions reduction targets (scope 1+2+3)	Shareholder	For	1		
Banks	Standard Bank Group (South Africa)	31/05/22	Provide Shareholders with a Report on the Company's Progress in Calculating Its Financed Greenhouse Gas Emissions From Its Exposure to Oil and Gas	Shareholder	For	1		
Banks	Standard Bank Group (South Africa)	31/05/22	Disclose the Company's Baseline Financed Greenhouse Gas Emissions From Its Exposure to Oil and Gas	Shareholder	For	1		
Banks	Standard Bank Group (South Africa)	31/05/22	Update the Company's March 2022 Climate Policy to Include Short-, Medium-, and Long-term Targets for the Company's Financed Greenhouse Gas Emissions From Oil and Gas	Shareholder	For	1		
Fossil	Total Energies SE	25/05/22	Approve Company's Sustainability and Climate Transition Plan	Management	Against	1		
Fossil	Valero	28/04/22	Vote against Board Chair for failing Climate Action	Shareholder	Against		1	
Fossil	Valero	28/04/22	Set medium & long-term GHG emissions reduction targets (scope 1+2+3)	Shareholder	For	1		
Fossil	Equinor ASA	10/05/22	Shareholder Proposal Regarding GHG Reduction Targets	Shareholder	For	1		
Fossil	Equinor ASA	10/05/22	Shareholder Proposal Regarding Climate Strategy	Shareholder	For	1		
Fossil	Equinor ASA	10/05/22	Shareholder Proposal Regarding Making the Barents Sea a Voluntary Exclusion Zone	Shareholder	Against		1	
Fossil	Equinor ASA	10/05/22	Shareholder Proposal Regarding Cessation of All Exploration Activity	Shareholder	Against		1	
Fossil	Equinor ASA	10/05/22	Shareholder Proposal Regarding Barents Sea Exploration	Shareholder	Against		1	
Fossil	Equinor ASA	10/05/22	Shareholder Proposal Regarding Move From Fossil Fuels to Renewable Energy	Shareholder	Against		1	
Fossil	Equinor ASA	10/05/22	Shareholder Proposal Regarding Report on Human Rights	Shareholder	Against		1	

Figure 15

SPMS - STICHTING PENSIONFONDS MEDISCH SPECIALISTEN

(Asset manager: Blackrock (advises) investing via various investment funds)

Significant/Interesting:

- In 2021 we saw quite a lot of Abstains (60% of their votes) and Against votes (10%) on climate resolutions. In 2022 SPMS was still Abstaining, but 65% of their votes were in favor of climate resolutions. SPMS is trying to get an engagement voting "voice", which aligns with their statements in public but is still not completely grown into it. The two votes that did not have a pro climate impact, were not labeled as "climate" as they had to do with board compensation (tied to climate KPI's).
- SPMS invests via several different funds (as they hold passive investments) and they vote via ISS. We have no information whether these votes were voted the same as the ones directly.
- SPMS has engagement as an impact tool. However, we cannot find engagement goals for climate, no engagement policy (how SPMS deals with companies that do not want to change) nor limits and consequences on their website. They also do not publish results (number of engagements, or outcomes).

The positive part is that they cooperate with other funds in CA100+ and NZAOA, so their engagement has more weight; it also makes it easier to engage, so we would

expect more than what we read now if SPMS is really committed to change companies. Being in line with Paris by 2050 is by no means a ambitious target, let alone address the negative impacts on [health](#) that climate change is bringing.

The targets they present in their answers to the questions are very much what we would like to see: oriented towards an actual emission reduction, robust governance. The SMART aspects are not in these short answers, but we hope to see more clear targets and more focused (SMART?) targets to their climate strategy including limits and consequences.

Vragen voor SPMS:

We zouden graag complimenten uitreiken als NGO coalitie, maar helaas moeten we vragen: Waarom stemt SPMS niet altijd ten gunste van het klimaat?

Klimaat is een zeer belangrijk thema voor SPMS, dus in de regel stemmen we in lijn met voorstellen die bedrijven ertoe dwingt om het klimaatrisico serieus te nemen.

Echter, elk voorstel wordt apart beoordeeld. Onze stemadviseur Columbia Threadneedle Investments (CTI) beoordeelt alle resoluties, waarbij wordt meegevogen of de resolutie nodig is (en om noodzakelijke actie vraagt,

niet om actie die al is uitgevoerd bijvoorbeeld) en of de vraag passend is. Resoluties kunnen te specifiek en te voorschrijvend zijn, waardoor ze hun doel voorbij schieten.

In het bijgevoegde overzicht hebben we de stemmen samengevoegd die vanuit SPMS zelf lijken te zijn uitgebracht. Zijn de stemmen die via al de diverse beleggings- en investeringsfondsen die SPMS gebruikt, zijn uitgevoerd, op dezelfde waarde (For, Against,...) uitgebracht als de stemmen die hier zichtbaar zijn?

Ja. Onze stemadviseur Columbia Threadneedle stemt op alle aandelen van de discretionaire mandaten van SPMS.

Abstain betekent dat het fonds wel de resolutie heeft onderzocht, maar uiteindelijk geen positie heeft ingenomen. Wij zien dat als een heel bewust gemiste kans om invloed vóór het klimaat uit te oefenen, terwijl jullie wisten dat er een klimaatresolutie was. Wat is de achtergrond van de Abstain stemmen?

Alle resoluties zijn inderdaad onderzocht. Abstain is een bewuste positie die we innemen als een onderneming wel actie onderneemt en leidend is in zijn sector, maar waar aanvullende stappen nog wel nodig zijn. We leggen dat ook uit in de stemverklaring:

Barclays: While the bank is well ahead of its peers with the progress of its climate strategy, partly including underwriting, and recent positive announcements on expanded sector financed emissions reduction targets, we continue to have concerns around full integration of underwriting in financed emissions targets, stronger green finance targets, its US coal-linked portfolio, oil and gas expansion, as well as the need for an accelerated inclusion of additional sectors (real estate, automotive, ideally also financials) in its financed emissions considerations.

BP: despite being supportive of their plan so far, there are still some areas for improvement: demonstrate the absolute emissions reductions resulting from their various aims, especially aims 2 and 3, which tackle scope 3 emissions from their own production and sales respectively. We also suggest demonstrating more clearly how they are working with customers to drive demand side decarbonisation.

Bij Devon hebben we geen steun verleend aan 4 bestuurders vanwege het ontbreken van CO2 reductiedoelen

De abstain stem bij Exxon Mobil op het voorstel van BNP Paribas herkennen wij niet.

Een van de "Anti" stemmen die ons verbaasde, was de "Abstain" vote bij de resolutie "Approve Shareholder Resolution on Climate Change Targets" van Follow This

bij BP Plc. Zeker omdat jullie bij andere bedrijven wel "For" de resolutie van FollowThis hebben gestemd. Waarom laten jullie deze gelegenheid voorbij gaan een tegenstem daadwerkelijk mee te laten tellen?

Wij zien dat het plan van BP verder gaat dan dat van peers. Toch hebben we niet voor het plan gestemd, omdat er nog aanvullende stappen nodig zijn. We keuren het plan niet af, maar zien graag aanvullingen. Dan past volgens ons een 'abstain' stem

Zijn de (klimaat)doelen van SPMS's engagement strategie om Olie- & Gasbedrijven en Banken te vragen in lijn te komen met het Parijs Akkoord en in lijn met het 1,5 scenario van IEA? Hoe relateren die doelen verder aan impact op de uitstoot van broeikasgassen?

Ja. Maar de nadruk van engagement in 2022 ligt op uitvoering. Engagement is er juist op gericht om CO2 reductie in de echte wereld te bereiken en niet alleen van de portefeuille zelf. Een streefdoel van net zero is pas het begin. Wij verwachten van bedrijven dat ze concrete plannen ontwikkelen voor hoe ze dit doel denken te realiseren. Elk vermoeden van 'net zero washing' kan de geloofwaardigheid van inspanningen tegen klimaatverandering ondermijnen.

In ons engagement putten we uit zowel onze eigen ervaringen als die van belangrijke samenwerkingsverbanden van beleggers. Een geloofwaardige klimaatstrategie bestaat naar ons oordeel onder andere uit:

- De ambitie om de uitstoot van broeikasgassen uiterlijk 2050 per saldo op nul te hebben, inclusief tussentijdse wetenschappelijk onderbouwde doelen
- Een geloofwaardige bedrijfsstrategie voor de uitvoering van die ambitie, inclusief bijbehorende investeringen •
- Een sterk toezichtskader voor de klimaatstrategie én een koppeling met de beloning van de bedrijfstop
- Een Just Transition aanpak van de maatschappelijke aspecten van de transitie
- Risicoanalyse en informatieverschaffing zoals aanbevolen door de Task Force on Climate related Financial Disclosures
- Op deze aanpak aansluitende lobbypraktijken en bijbehorend overheidsbeleid

Ook voor banken geldt dat we ze aansporen om een net zero doelstelling te omarmen met ambitieuze tussendoelen en daarbij kredietverlening/acceptatie/advies meenemen. Specifiek kijken we daarbij ook naar financiering van fossiele brandstoffen en daarmee samenhangende infrastructuur.

Welke tijdslimieten en andere grenzen heeft SPMS gezet in de governance van de uitvoering van zijn engagement strategie?

SPMS heeft beleid omtrent wat te doen bij onsuccesvol engagement. Hiertoe is een watchlist opgesteld met bedrijven die door SPMS kritisch worden gevuld bijvoorbeeld omdat zij in onvoldoende mate positief reageren op engagement. Het beleid staat toe dat een bedrijf maximaal drie jaar op de watchlist kan blijven staan, waarna verplichte uitsluiting kan volgen. CTI blijft engagen zolang meerdere klanten de onderneming in portefeuille heeft en de onderneming open staat voor engagement en ook progressie laat zien. Klanten kunnen zelf besluiten om uit te sluiten obv informatie van CTI over responsiveness van de onderneming en over progressie richting het doel van de engagement.

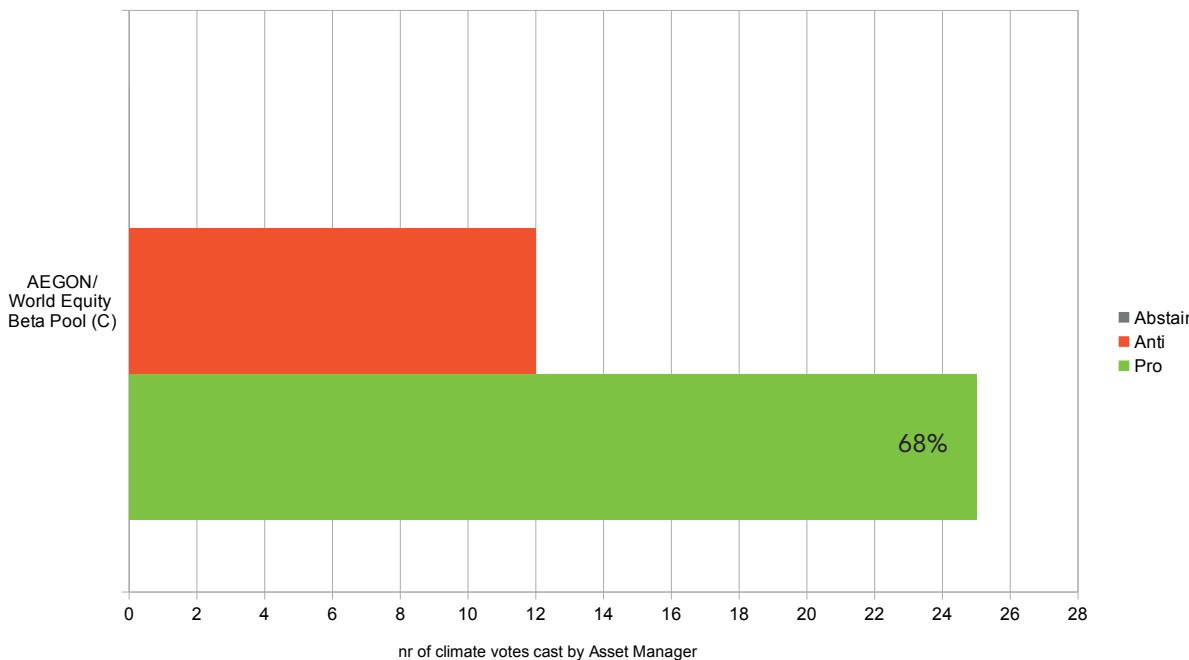
Welke acties heeft SPMS gedaan om andere investeerders mee te krijgen voor klimaatresoluties?

SPMS heeft CTI gemanageerd om te stemmen op aandeelhoudersvergaderingen. Via CTI is SPMS daardoor betrokken bij verschillende progressieve beleggersverbanden die gezamenlijk streven naar steun voor klimaatresoluties. Verder spreekt SPMS zich in de openbaarheid uit over het belang van klimaatresoluties, bijvoorbeeld in het ESG-jaarverslag (zie <https://www.spms.nl/over-spms/beleggen/maatschappelijk-verantwoord-beleggen.aspx>) evenals in publieke optredens op seminars. Naast aandeelhoudersvergaderingen is SPMS aangesloten bij de UN Net Zero Asset Owner Alliance, en zodra de wachtlijst is opgeheven zal SPMS ook zich aanmelden voor collectieve engagement via de Climate Action 100+ onder eigen naam. Op dit moment is SPMS enkel via CTI actief in de Climate Action 100+. Tot slot belegt SPMS actief in klimaatoplossingen – in 2022 is er een eerste investering gedaan van EUR 100 miljoen in een impactproduct dat financiering verschafft aan groene energiebronnen wereldwijd.

SPMS - STICHTING PENSIONFONDS MEDISCH SPECIALISTEN

Bank/Olie	Company	Meeting Date	Proposal Text	Sponsor	Vote Cast	Pro	Anti	Abstain
Banks	Bank of America	26/04/22	Policy with No New Fossil Finance (IEA net Zero 2050)	Shareholder	For	1		
Banks	Barclays	04/05/22	Climate Strategy (Say on Climate). Resolution 26	Shareholder	Abstain			1
Banks	Berkshire Hathaway Inc.	30/04/22	Disclose financed emissions (TCFD)	Shareholder	For	1		
Banks	Berkshire Hathaway Inc.	30/04/22	TCFD reporting	Shareholder	For	1		
Fossil	BP PLC	12/05/22	Approve Shareholder Resolution on Climate Change Targets	Shareholder	Abstain			1
Fossil	BP PLC	12/05/22	Shareholder Proposal Regarding Methane Emission Disclosures	Shareholder	geen resolutie			1
Fossil	BP PLC	12/05/22	Approve Net Zero - From Ambition to Action Report	Management	geen resolutie			1
Fossil	Chevron Corporation	25/05/22	Set medium & long-term GHG emissions reduction targets (scope 1+2+3)	Shareholder	For	1		
Fossil	Chevron Corporation	25/05/22	Shareholder Proposal Regarding Audited Report on Net Zero Emissions by 2050 Scenario Analysis	Shareholder	For	1		
Banks	Chubb Ltd	19/05/22	Do not insure new fossil projects as of IEA's scenario	Shareholder	geen resolutie			1
Banks	Chubb Ltd	19/05/22	Strategy to align to NetZero	Shareholder	For	1		
Fossil	Conoco Philips	10/05/22	Set medium & long-term GHG emissions reduction targets (scope 1+2+3)	Shareholder	For	1		
Fossil	Conoco Philips	10/05/22	Advisory Vote to Ratify Named Executive Officers' Compensation	Shareholder	Against		1	
Fossil	Devon Energy	03/06/22	Vote against Board Chair for failing Climate Action	Shareholder	Abstain			1
Fossil	EOG	20/04/22	Vote against Board Chair for failing Climate Action	Shareholder	Against		1	
Fossil	Exxon Mobil Corporation	26/05/22	Set medium & long-term GHG emissions reduction targets (scope 1+2+3)	Shareholder	For	1		
Fossil	Exxon Mobil Corporation	26/05/22	Vote against Board Chair for failing Climate Action	Shareholder	For	1		
Fossil	Exxon Mobil Corporation	26/05/22	Disclose plastic market risk	Shareholder	For	1		
Fossil	Exxon Mobil Corporation	26/05/22	To align strategy to NetZero	Shareholder	For	1		
Banks	Goldman Sachs	28/04/22	Policy with No New Fossil Finance (IEA net Zero 2050)	Shareholder	For	1		
Banks	JPMorgan Chase & Co	17/05/22	Adopt Fossil Fuel Financing Policy Consistent with IEA's Net Zero 2050 Scenario	Shareholder	For	1		
Banks	JPMorgan Chase & Co	17/05/22	Report on Absolute Targets for Financed GHG Emissions in Line with Net Zero Commitments	Shareholder	For	1		
Banks	Kinder Morgan	11/05/22	Vote against Board Chair for failing Climate Action	Shareholder	For	1		
Fossil	Marathon Petroleum	27/04/22	Report on Netzero pathway scenario analysis	Shareholder	geen resolutie			1
Fossil	Marathon Petroleum	27/04/22	Vote against Board Chair for failing Climate Action	Shareholder	For	1		
Banks	MUFG	29/06/22	Third item of business: plan - strategy to align financing and investments with the goals of the Paris	Shareholder	geen resolutie			1
Fossil	Occidental Petroleum	06/05/22	Agreement	Shareholder	For	1		
Fossil	RWE	28/04/22	Approve Binding Instruction to Prepare Spin-Off of RWE Power AG	Shareholder	geen resolutie			1
Fossil	Shell PLC	18/05/22	Approve the Shell Energy Transition Progress Update	Management	Against	1		
Fossil	Shell PLC	18/05/22	Request Shell to Set and Publish Targets for Greenhouse Gas (GHG) Emissions	Shareholder	For	1		
Fossil	Valero	28/04/22	Vote against Board Chair for failing Climate Action	Shareholder	For	1		
Fossil	Valero	28/04/22	Report on Netzero pathway scenario analysis	Shareholder	geen resolutie			1
Fossil	Valero	28/04/22	Set medium & long-term GHG emissions reduction targets (scope 1+2+3)	Shareholder	For	1		
Banks	Wells Fargo Bank	26/04/22	Policy with No New Fossil Finance (IEA net Zero 2050)	Shareholder	For	1		

Figure 16

ASSET MANAGER AEGON

We zouden graag complimenten uitreiken als NGO coalitie, maar helaas moeten we vragen: Waarom stemt AEGON niet altijd ten gunste van het klimaat?

Dat doen we dus wel. We stemmen juist tegen slechte of matige voorstellen die niet voldoen, of tegen bestuursleden die onvoldoende grip en overzicht hebben op de klimaatrisico's. Daarnaast steunen we alle goede voorstellen zoals te zien is in het overzicht.

Zijn de stemmen die via al de diverse beleggings- en investeringsfondsen die AEGON gebruikt, zijn uitgevoerd, op dezelfde waarde (For, Against,...) uitgebracht als de stemmen die hier zichtbaar zijn?

Ja

Zijn de (klimaat)doelen van AEGON 's engagement strategie om Olie- & Gasbedrijven en Banken te vragen in lijn te komen met het Parijs Akkoord en in lijn met het 1,5 scenario van IEA? Hoe relateren die doelen verder aan impact op de uitstoot van broeikasgassen?

Ja, en onze engagements zijn afgestemd op onze commitments. Zoals aan het Parijs Akkoord, Klimaatakkoord en de Net-Zero Asset Owner / Asset Manager Alliance.

Welke tijdslimieten en andere grenzen heeft AEGON gezet in de governance van de uitvoering van zijn engagement strategie?

Tussen 3 en 5 jaren

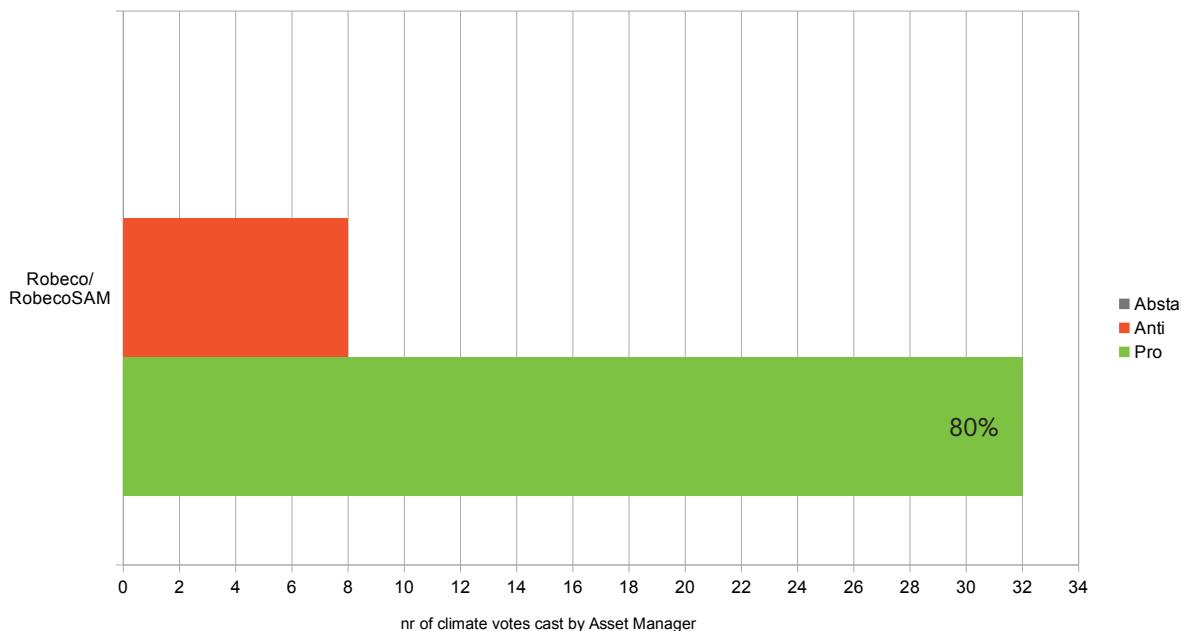
Welke acties heeft AEGON gedaan om andere investeerders mee te krijgen voor klimaatresoluties?

We spreken ons duidelijk uit over ons stemgedrag en positieve houding tegenover klimaatresoluties en dat is onder meer op ons voting dashboard en media statements terug te zien.

ASSET MANAGER AEGON

Bank/Olie	Company	Meeting Date	Proposal Text	Sponsor	Vote Cast	Pro	Anti	Abstain
Banks	Berkshire Hathaway Inc.	29/04/22	Report on Climate-Related Risks and Opportunities	Shareholder	For	1		
Fossil	BP PLC	11-May-22	Approve Net Zero - From Ambition to Action Report	Management	Against	1		
Fossil	Occidental Petroleum Corporation	05-May-22	Report on Quantitative Short, Medium and Long-Term GHG Emissions Reduction Targets	Shareholder	For	1		
Banks	Berkshire Hathaway Inc.	29/04/22	Report on GHG Emissions Reduction Targets	Shareholder	For	1		
Banks	Royal Bank of Canada	06/04/22	SP 1: Update the Bank's Criteria for Sustainable Finance to Preclude Fossil Fuel Activity and Projects Opposing Indigenous Peoples	Shareholder	Against		1	
Fossil	Valero Energy Corporation	27/04/22	Shareholder Proposal Regarding Report on GHG Targets and Alignment with Paris Agreement	Shareholder	For	1		
Banks	JP Morgan Chase & Co	16-May-22	Adopt Fossil Fuel Financing Policy Consistent with IEA's Net Zero 2050 Scenario	Shareholder	Against		1	
Banks	Bank of Montreal	12/04/22	SP 2: Adopt an Annual Advisory Vote Policy on the Bank's Environmental and Climate Change Action Plan and Objectives	Shareholder	For	1		
Fossil	Phillips 66	10-May-22	Adopt GHG Emissions Reduction Targets Aligned with the Paris Agreement Goal	Shareholder	For	1		
Fossil	Chevron Corporation	24-May-22	Adopt Medium and Long-Term GHG Emissions Reduction Targets	Shareholder	For	1		
Banks	Royal Bank of Canada	06/04/22	SP 3: Avoid Bank Participation in Pollution-Intensive Asset Privatizations	Shareholder	Against		1	
Fossil	Phillips 66	10-May-22	Report on Reducing Plastic Pollution	Shareholder	For	1		
Banks	Goldman Sachs Group Inc. (The)	27/04/22	Adopt a Financing Policy Consistent with IEA's Net Zero Emissions by 2050 Scenario	Shareholder	For	1		
Fossil	Chevron Corporation	24-May-22	Issue Audited Net-Zero Scenario Analysis Report	Shareholder	For	1		
Banks	Bank of America Corporation	25/04/22	Adopt Fossil Fuel Lending Policy Consistent with IEA's Net Zero 2050 Scenario	Shareholder	Against		1	
Banks	Bank of Montreal	12/04/22	SP 4: Adopt a Policy to Ensure the Bank's Financing is Consistent with IEA's Net Zero Emissions by 2050 Scenario	Shareholder	Against		1	
Banks	Bank of Nova Scotia (The)	04/04/22	SP 2: Adopt an Annual Advisory Vote Policy on the Bank's Environmental and Climate Change Action Plan	Shareholder	For	1		
Fossil	ConocoPhillips	09-May-22	Report on GHG Emissions Reduction Targets	Shareholder	For	1		
Fossil	Chevron Corporation	24-May-22	Oversee and Report on Reliability of Methane Emission Disclosures	Shareholder	For	1		
Banks	Royal Bank of Canada	06/04/22	SP 5: Adopt an Annual Advisory Vote Policy on the Bank's Environmental and Climate Change Action Plan and Objectives	Shareholder	For	1		
Banks	Wells Fargo & Company	25/04/22	Adopt Climate Change Policy	Shareholder	Against		1	
Fossil	Marathon Petroleum Corporation	26/04/22	Report on Climate Strategy Consistent with ILO's "Just Transition Guidelines"	Shareholder	For	1		
Banks	JP Morgan Chase & Co	16-May-22	Report on Absolute Targets for Financed GHG Emissions in Line with Net Zero Commitments	Shareholder	For	1		
Banks	Credit Suisse Group AG	28/04/22	Shareholder Proposal Regarding Fossil Fuel Financing	Shareholder	For	1		
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Approval of Energy Transition Plan	Management	Against	1		
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding GHG Reduction Targets	Shareholder	For	1		
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding Climate Strategy	Shareholder	For	1		
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding Making the Barents Sea a Voluntary Exclusion Zone	Shareholder	Against		1	
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding Cessation of All Exploration Activity	Shareholder	Against		1	
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding Barents Sea Exploration	Shareholder	Against		1	
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding Move From Fossil Fuels to Renewable Energy	Shareholder	Against		1	
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding Report on Human Rights	Shareholder	Against		1	
Fossil	BP PLC	11-May-22	Approve Shareholder Resolution on Climate Change Targets	Shareholder	For	1		
Banks	Standard Chartered PLC	03-May-22	Approve Net Zero Pathway	Management	Against	1		
Fossil	Valero Energy Corporation	27/04/22	Elect Fred M. Diaz	Management	For		1	
Fossil	Phillips 66	10-May-22	Elect Director Greg C. Garland	Management	Against	1		
Fossil	Marathon Petroleum Corporation	26/04/22	Elect Director Evan Bayh	Management	Against	1		

Figure 17

ASSET MANAGER ROBECO

We zouden graag complimenten uitreiken als NGO coalitie, maar helaas moeten we vragen: Waarom stemt Robeco niet altijd ten gunste van het klimaat?

Robeco stemt VOOR resoluties die het doel hebben om ondernemingen in lijn te brengen met de klimaattransitie en de doelen van Parijs. Dit is bijvoorbeeld het geval als er om strategieën, doelstellingen, rapportage en risicomanagement gevraagd wordt. Afgelopen jaren hebben we VOOR ongeveer 70-80% van de milieu-gerelateerde aandeelhouders resoluties gesteund. In sommige gevallen steunen we milieu of klimaat-gerelateerde resoluties niet, meestal wanneer een resolutie (bewust of onbewust) juist niet bijdraagt aan effectieve transitie.

Voor nadere uitleg van onze rationale in het afgelopen stemseizoen zie: <https://www.robeco.com/docm/docu-0822-robeco-proxy-voting-season-overview.pdf>

We zien in jullie overzicht dat er geadviseerd wordt te stemmen tegen leden van de RvC van ondernemingen die het niet goed doen op gebied van klimaat. Het gaat hier met name om onafhankelijke voorzitters van RvC commissies, maar wij stemmen gezien het gewicht van dit probleem tegen de Voorzitter (in dit geval Voorzitter/CEO) omdat dit een sterker signaal uitzendt. Dit gaat om 4 concrete gevallen in jullie Excel waarin wij op deze wijze tegen het management hebben gestemd maar dit niet wordt erkend in jullie score.

Zijn de stemmen die via al de diverse beleggings- en investeringsfondsen die Robeco gebruikt, zijn uitgevoerd, op dezelfde waarde (For, Against,...) uitgebracht als de stemmen die hier zichtbaar zijn?

Voor alle Robeco fondsen volgen we hetzelfde stembeleid en dus ook dezelfde instructies. Sommige van onze klanten hebben eigen stembeleid en / of voeren hun eigen stembeleid uit.

Zijn de (klimaat)doelen van Robeco's engagement strategie om Olie- & Gasbedrijven en Banken te vragen in lijn te komen met het Parijs Akkoord en in lijn met het 1,5 scenario van IEA? Hoe relateren die doelen verder aan impact op de uitstoot van broeikasgassen?

Onze engagement ambitie is inderdaad dat olie en gasbedrijven hun strategieën in lijn brengen met de doelen van het Parijs Akkoord. Dit houdt o.a. in dat we engagen met bedrijven hoe de aannames in hun investeringsmodellen in lijn zijn met klimaattransitiescenarios, waaronder het 1,5 scenario van IEA.

Welke tijdslimieten en andere grenzen heeft Robeco gezet in de governance van de uitvoering van zijn engagement strategie?

Al onze engagements zijn tijdsgebonden. Een subset van bedrijven valt onder "enhanced engagement" hetgeen betekent dat indien het bedrijf niet voldoet aan onze

verwachtingen, dit bedrijf voorgedragen zal worden voor uitsluiting. Voorafgaand aan uitsluiting zullen wij alle mogelijke instrumenten gebruiken die aandeelhouders tot beschikking hebben om onze engagement doelen te bereiken.

Welke acties heeft Robeco gedaan om andere investeerders mee te krijgen voor klimaatresoluties?

Op individuele resoluties maken we geen afspraken met andere beleggers en worden stemmen ook niet gecoördineerd. In veel markten is dat onder acting in concert wetgeving ook verboden. Engagement wordt wel veel meer gecoördineerd en daarin hebben we de lead op het gebied van klimaat bij verschillende ondernemingen. Ons stembeleid wordt regelmatig herzien en bekeken op waar het beleid aangescherpt kan worden (zo ook op het gebied van klimaat). In die gevallen gaan we ook in gesprek met onze klanten om te zien of zij ook mee willen in de verbeteringen en aanpassingen van het beleid. Daarnaast informeren we onze klanten over steminstructies en vragen we om feedback bij de meeste belangrijke stemmingen.

ASSET MANAGER ROBECO

Bank/Olie	Company	Meeting Date	Proposal Text	Sponsor	Vote Cast	Pro	Anti	Abstain
Banks	Berkshire Hathaway Inc.	29/04/22	Report on Climate-Related Risks and Opportunities	Shareholder	For	1		
Fossil	BP PLC	11-May-22	Approve Net Zero - From Ambition to Action Report	Management	Against	1		
Fossil	Occidental Petroleum Corporation	05-May-22	Report on Quantitative Short, Medium and Long-Term GHG Emissions Reduction Targets	Shareholder	For	1		
Banks	Berkshire Hathaway Inc.	29/04/22	Report on GHG Emissions Reduction Targets	Shareholder	For	1		
Banks	Royal Bank of Canada	06/04/22	SP 1: Update the Bank's Criteria for Sustainable Finance to Preclude Fossil Fuel Activity and Projects Opposing Indigenous Peoples	Shareholder	Against		1	
Fossil	Valero Energy Corporation	27/04/22	Shareholder Proposal Regarding Report on GHG Targets and Alignment with Paris Agreement	Shareholder	For	1		
Banks	JP Morgan Chase & Co	16-May-22	Adopt Fossil Fuel Financing Policy Consistent with IEA's Net Zero 2050 Scenario	Shareholder	For	1		
Fossil	Phillips 66	10-May-22	Adopt GHG Emissions Reduction Targets Aligned with the Paris Agreement Goal	Shareholder	For	1		
Fossil	Chevron Corporation	24-May-22	Adopt Medium and Long-Term GHG Emissions Reduction Targets	Shareholder	For	1		
Banks	Royal Bank of Canada	06/04/22	SP 3: Avoid Bank Participation in Pollution-Intensive Asset Privatizations	Shareholder	Against		1	
Fossil	Phillips 66	10-May-22	Report on Reducing Plastic Pollution	Shareholder	For	1		
Banks	Goldman Sachs Group Inc. (The)	27/04/22	Adopt a Financing Policy Consistent with IEA's Net Zero Emissions by 2050 Scenario	Shareholder	For	1		
Fossil	Exxon Mobil Corporation	24-May-22	Issue Audited Net-Zero Scenario Analysis Report	Shareholder	For	1		
Fossil	Chevron Corporation	24-May-22	Issue Audited Net-Zero Scenario Analysis Report	Shareholder	For	1		
Banks	Bank of America Corporation	25/04/22	Adopt Fossil Fuel Lending Policy Consistent with IEA's Net Zero 2050 Scenario	Shareholder	For	1		
Banks	Bank of Nova Scotia (The)	04/04/22	SP 2: Adopt an Annual Advisory Vote Policy on the Bank's Environmental and Climate Change Action Plan	Shareholder	For	1		
Fossil	Exxon Mobil Corporation	24-May-22	Report on Low Carbon Business Planning	Shareholder	For	1		
Fossil	ConocoPhillips	09-May-22	Report on GHG Emissions Reduction Targets	Shareholder	For	1		
Fossil	Chevron Corporation	24-May-22	Oversee and Report on Reliability of Methane Emission Disclosures	Shareholder	For	1		
Banks	Royal Bank of Canada	06/04/22	SP 5: Adopt an Annual Advisory Vote Policy on the Bank's Environmental and Climate Change Action Plan and Objectives	Shareholder	For	1		
Fossil	Exxon Mobil Corporation	24-May-22	Report on Scenario Analysis Consistent with International Energy Agency's Net Zero by 2050	Shareholder	For	1		
Banks	Wells Fargo & Company	25/04/22	Adopt Climate Change Policy	Shareholder	For	1		
Fossil	Marathon Petroleum Corporation	26/04/22	Report on Climate Strategy Consistent with ILO's "Just Transition Guidelines"	Shareholder	For	1		
Banks	JP Morgan Chase & Co	16-May-22	Report on Absolute Targets for Financed GHG Emissions in Line with Net Zero Commitments	Shareholder	Against		1	
Fossil	Exxon Mobil Corporation	24-May-22	Report on Reducing Plastic Pollution	Shareholder	For	1		
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Approval of Energy Transition Plan	Management	Against	1		
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding GHG Reduction Targets	Shareholder	For	1		
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding Climate Strategy	Shareholder	Against		1	
Banks	Chubb Ltd	18-May-22	Adopt and Disclose Policies to Ensure Underwriting Does Not Support New Fossil Fuel Supplies	Shareholder	For	1		
Banks	Chubb Ltd	18-May-22	Report on Efforts to Reduce GHG Emissions Associated with Underwriting, Insuring, and Investing	Shareholder	For	1		
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding Making the Barents Sea a Voluntary Exclusion Zone	Shareholder	Against		1	
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding Cessation of All Exploration Activity	Shareholder	Against		1	
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding Barents Sea Exploration	Shareholder	Against		1	
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding Move From Fossil Fuels to Renewable Energy	Shareholder	Against		1	
Fossil	Equinor ASA	10-May-22	Shareholder Proposal Regarding Report on Human Rights	Shareholder	For	1		
Fossil	Shell plc	23-May-22	Approve the Shell Energy Transition Progress Update	Management	Against	1		
Fossil	Shell plc	23-May-22	Request Shell to Set and Publish Targets for Greenhouse Gas (GHG) Emissions	Shareholder	For	1		
Fossil	BP PLC	11-May-22	Approve Shareholder Resolution on Climate Change Targets	Shareholder	For	1		
Banks	Standard Chartered PLC	03-May-22	Approve Net Zero Pathway	Management	Against	1		
Fossil	Phillips 66	10-May-22	Elect Director Greg C. Garland	Management	Against	1		

CREDITS

March 2023 • Both ENDS and Groen Pensioen

Analysis: Marjolein van Dillen

Text: Cindy Coltman, Marjolein van Dillen, Marius Troost

Design: COUP, Amsterdam

Cover photo credits:
Klimaatmars June 2022,
by Marianna van der Stel/
Fossielvrij NL

Backpage photo credits:
Stop TotalEnergies and
EACOP, Klimaatmars,
June 2022 by BankTrack

Both ENDS gratefully acknowledges the financial support of The Sunrise Project and GAGGA for this publication.

Both ENDS
Nobelstraat 4
3512 EN Utrecht
The Netherlands
info@bothends.org
+31 85 060 5058

Both ENDS
Nobelstraat 4
3512 EN Utrecht
The Netherlands
info@bothends.org
+31 85 060 5058